

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w WARSZAWIE

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie
01-205 Warszawa, ul. Młynarska 16
tel. (22) 578 44 00, fax (22) 578 44 07
wup@wup.mazowsze.pl

www.wup.mazowsze.pl

RYNEK PRACY WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO W 2013 ROKU

CZĘŚĆ 1 OPISOWA

1. CHARAKTERYSTYKA WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO	2
1.1. Podmioty gospodarki narodowej	2
1.2. Pracujący w sektorze przedsiębiorstw	4
2. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA.....	5
2.1. Liczba bezrobotnych	5
2.2. Stopa bezrobocia	6
3. ZMIANY W POZIOMIE BEZROBOCIA.....	7
3.1. Napływ do bezrobocia	9
3.2. Odpływ z bezrobocia	10
4. STRUKTURA BEZROBOTNYCH.....	12
4.1. Bezrobotne kobiety	12
4.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi	14
4.3. Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku	16
4.4. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	18
4.5. Osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	20
4.6. Cudzoziemcy	20
5. STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY.....	21
5.1. Bezrobotni według wieku	21
5.2. Bezrobotni według wykształcenia	22
5.3. Bezrobotni według stażu pracy	24
5.4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy	25
6. BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW	27
6.1. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według zawodów i specjalności	31
7. BEZROBOTNI WEDŁUG SEKCJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (PKD).....	33
7.1. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według sekcji działalności gospodarczej ...	36
8. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	38
9. USŁUGI RYNKU PRACY	40
9.1. Pośrednictwo pracy	40
9.2. Pośrednictwo w ramach Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES).....	50
9.3. Realizowanie zadań związanych z krajowym pośrednictwem pracy	52
9.4. Realizowanie zadań wynikających z Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego (KSZS) państw członkowskich UE w zakresie świadczeń dla bezrobotnych.....	53
9.5. Poradnictwo zawodowe	53
9.6. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy.....	54
9.7. Organizacja szkoleń	55
10. INSTRUMENTY RYNKU PRACY.....	58
10.1. Prace interwencyjne	58
10.2. Roboty publiczne	59
10.3. Staże u pracodawcy	59
10.4. Przygotowanie zawodowe dorosłych	61
10.5. Prace społecznie użyteczne	61
10.6. Dofinansowania dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej	62
10.7. Refundacje kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy udzielane dla pracodawców	62
11. WYDATKI / LIMITY FUNDUSZU PRACY.....	64
12. PODZIAŁ ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY	65
13. OŚWIADCZENIA O ZAMIARZE POWIERZENIA PRACY KRÓTKOTERMINOWEJ.....	66
14. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ W ZAKRESIE OCHRONY ROSZCZEŃ PRACOWNICZYCH W RAZIE NIEWYPŁACALNOŚCI PRACODAWCY ZA ROK 2013.....	67
14.1. Realizacja zadań w zakresie wypłacania świadczeń pracowniczych w związku z niewypłacalnością pracodawcy	68
14.2. Realizacja zadań związanych z ochroną miejsc pracy	73
14.3. Realizacja zadań w zakresie dochodzenia zwrotu wypłaconych świadczeń	73
PODSUMOWANIE	75

1. CHARAKTERYSTYKA WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Województwo mazowieckie wyróżnia się w skali kraju najwyższym poziomem rozwoju gospodarczego, jednakże widoczne są znaczne (największe w kraju) dysproporcje przestrzenne w rozwoju województwa. Zasadniczy potencjał gospodarczy, kapitałowy i intelektualny skupiony jest w Warszawie i aglomeracji warszawskiej. Subregiony województwa odznaczają się zdecydowanie słabszym potencjałem gospodarczym i niższą dynamiką rozwojową. Wysoki poziom rozwoju gospodarczego województwo zawdzięcza dobrze rozwiniętemu sektorowi usług. W sektorze tym w ostatnich latach najszybciej rosła liczba miejsc pracy.

1.1. Podmioty gospodarki narodowej ¹

W województwie mazowieckim w grudniu 2013 r. w rejestrze REGON zarejestrowanych było 724.997 podmiotów gospodarki narodowej (bez rolników indywidualnych)² o 25.785 podmiotów (o 3,7%) **więcej** niż przed rokiem. Największy procentowy wzrost odnotowano w m. st. Warszawa (o 4,6%) oraz w powiatach: piaseczyńskim (o 6,4%), ostrołęckim (o 5,4%), płońskim (4,5%) oraz grodziskim i siedleckim (po 4,2%). Spadek odnotowano tylko w powiecie lipskim o 13 podmiotów (o 0,5%). Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej funkcjonowało w miastach: Warszawa – 371.476 (51,2% ogółu podmiotów gospodarczych w województwie) i Radom – 24.711 (3,4%) oraz w powiatach: piaseczyńskim – 28.313 (3,9%), wołomińskim – 27.711 (3,8%) i pruszkowskim – 26.247 (3,6 %). Z ogólnej liczby podmiotów 58,3% ma siedzibę w miastach na prawach powiatu.

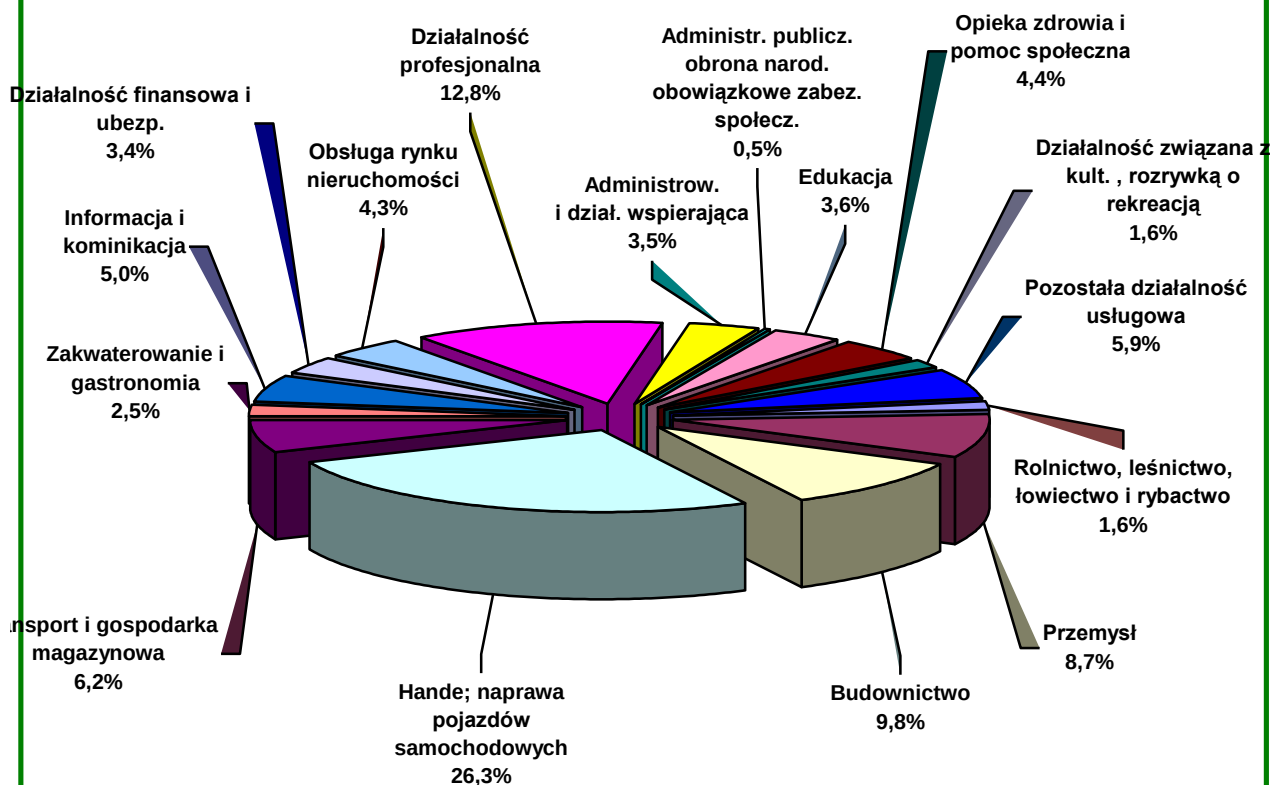
Najwięcej podmiotów funkcjonowało w sektorze: **handel; naprawa pojazdów samochodowych** – 190.309 (26,2% ogółu podmiotów), **działalność profesjonalna, naukowa i techniczna** – 92.420 (12,7%), **budownictwo** – 71.235 (9,8%) oraz **przemysł** – 63.287 (8,7%).

---

¹ Tabelaryczne zestawienie dotyczące podmiotów gospodarczych przedstawiono w Załącznikach Nr 1-3.

² Źródło: *Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze regon w województwie mazowieckim w 2013 r.* wyd. Urząd Statystyczny w Warszawie, informacje i opracowania statystyczne, Warszawa 2014.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG SEKCJI PKD GRUDZIEŃ 2013 ROK

Podmioty gospodarki narodowej sektora prywatnego stanowiły 98,2% - 712.055 podmiotów. Wśród ogółu podmiotów gospodarczych dominowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 68,0% ogólnej liczby podmiotów (493.319 podmiotów).

Spółki z udziałem kapitału zagranicznego stanowiły 4,3% ogółu podmiotów w województwie (30.911 spółek).

Warto zaznaczyć, że spośród podmiotów zarejestrowanych na Mazowszu aż 95,7% (694.161 podmiotów) stanowiły mikroprzedsiębiorstwa - podmioty zatrudniające do 9 osób. Udział podmiotów małych, o liczbie pracujących od 10 do 49 osób wynosił 3,4% ogółu podmiotów (24.715 podmiotów), podmioty średnie zatrudniające 50-249 osób stanowiły 0,7% (5.039 podmiotów), a podmioty duże, zatrudniające powyżej 250 osób stanowiły 0,15% (1.082 podmioty).

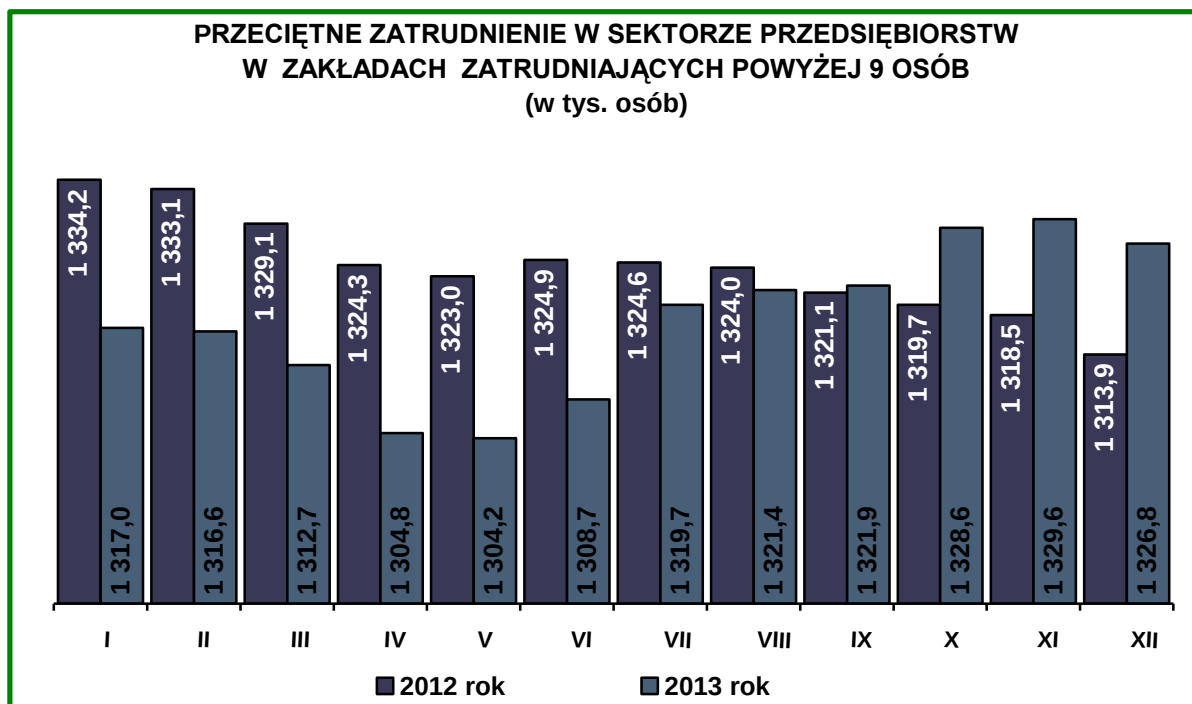
Podmioty gospodarki narodowej

Wyszczególnienie	Lata							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba podmiotów gospodarczych ogółem, w tym:	609 601	627 277	649 354	646 696	681 012	675 099	699 212	724 997
liczba MSP	603 875	626 190	648 241	645 550	679 866	668 937	693 099	718 876
Udział MSP w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych	99,1%	99,8%	99,8%	99,8%	99,8%	99,1%	99,1%	99,2%

W 2013 r. 718.876 Małych i Średnich Przedsiębiorstw stanowiło 99,2% wszystkich podmiotów gospodarczych, przy czym w sektorze publicznym funkcjonowało 10.849 MSP, a w sektorze prywatnym 708.027 podmioty.

1.2. Pracujący w sektorze przedsiębiorstw³

W okresie styczeń – grudzień 2013 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 1.327,0 tys. osób i było o **0,3% niższe** niż w analogicznym okresie 2012 r. W porównaniu z 2012 r. najbardziej obniżyło się zatrudnienie w budownictwie (o 8,7%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 7,3%).

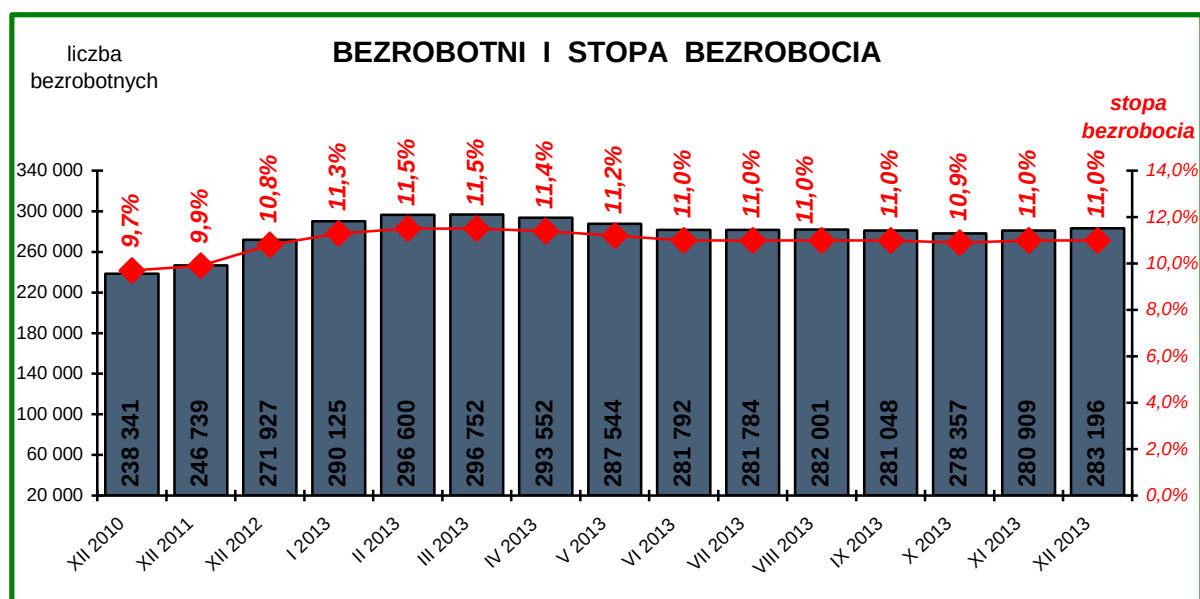

³ Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego Nr 12, wyd. Urząd Statystyczny w Warszawie, grudzień 2013.

2. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA

Wskaźniki statystyczne dotyczące całego województwa mazowieckiego wyróżniają Mazowsze jako region najbogatszy oraz najmniej zagrożony bezrobociem. Na taki obraz regionu decydujący wpływ ma m. st. Warszawa, która w znacznym stopniu zniekształca („zaciemnia”) istotne i poważne problemy pozostałych rynków pracy województwa.

W Warszawie na koniec 2013 r. funkcjonowało 51,2% ogółu podmiotów gospodarczych w województwie, 44,6% osób fizycznych prowadziło działalność gospodarczą oraz działało 80,5% spółek z udziałem kapitału zagranicznego, zarejestrowanych było 19,4% ogółu bezrobotnych na Mazowszu.

2.1. Liczba bezrobotnych ⁴

Na koniec 2013 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowanych było 283.196 bezrobotnych, ponadto poza ewidencją bezrobotnych zarejestrowanych było 5.125 osób (w tym 2.281 kobiet) poszukujących pracy⁵. W stosunku do poprzedniego roku liczba osób poszukujących pracy zmniejszyła się o 40 osób, (o 0,8%). Pośród osób poszukujących pracy 2.136 to osoby niepełnosprawne nie pozostające w zatrudnieniu, w tym 987 kobiet.

Największą liczbą bezrobotnych wyróżniały się głównie miasta na prawach powiatów: m. st. Warszawa (54.842 osoby), Radom (21.129 osób), Płock (8.338 osób) oraz powiaty: radomski (16.983 osoby), wołomiński (12.871 osób) i płocki (8.198 osób). Najmniejszą liczbę bezrobotnych odnotowano w powiatach: łosickim (1.907 osób), białobrzeskim (2.111 osób), grodziskim (2.505 osób), lipskim (2.796 osób), sokołowskim (2.900 osób).

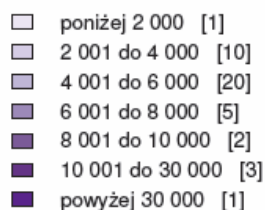
⁴ Tabelaryczne zestawienie dotyczące liczby bezrobotnych przedstawiono w Załączniku Nr 4.

⁵ Tabelaryczne zestawienie dotyczące liczby osób poszukujących pracy przedstawiono w Załączniku Nr 69 i 70.

LICZBA BEZROBOTNYCH [OSOBY]

grudzień 2013

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych Wojewódzkiego
Urzędu Pracy

Min: 1 907 – powiat łosicki
Max: 54 842 – miasto Warszawa

W końcu 2013 r. na Mazowszu przeważali bezrobotni: bez prawa do zasiłku - 244.237 osób (83,4% ogółu bezrobotnych), poprzednio pracujący – 225.915 osoby (79,8%), zamieszkał w mieście – 160.738 osób (56,8%), długotrwale bezrobotni – 156.925 osób (55,4%), mężczyźni – 149.396 osób (52,7%) oraz posiadający wykształcenie poniżej średniego – 148.081 osób (52,3%).

2.2. Stopa bezrobocia⁶

Stopa bezrobocia na Mazowszu w końcu 2013 r. wynosiła 11,0% przy średniej dla kraju 13,4%. Najniższą stopą bezrobocia w kraju wyróżniały się województwa: wielkopolskie – 9,6%, mazowieckie – 11,0%, śląskie – 11,2% oraz małopolskie – 11,6%, natomiast najwyższą województwa: warmińsko-mazurskie – 21,7%, kujawsko-pomorskie – 18,1% oraz zachodniopomorskie – 18,0%.

W odniesieniu do grudnia 2012 r. stopa bezrobocia na Mazowszu wzrosła o 0,2 punktu procentowego.

Wzrost stopy bezrobocia odnotowano w 27 powiatach, największy w powiatach: żyrardowskim i szydłowieckim – po 1,3 punktu procentowego, wołomińskim – o 1,2 punktu procentowego, garwolińskim, gostynińskim, siedleckim, zwoleńskim – po 1,0 punkcie procentowym. **Spadek stopy bezrobocia** wystąpił w **11 powiatach**, największy w powiatach: białobrzeskim - o 1,2 punktu procentowego, wyszkowskim - o 0,7 punktu procentowego, grójeckim i radomskim – po 0,6 punktu procentowego. W Radomiu oraz w powiatach: piaseczyńskim, sierpeckim i sochaczewskim stopa bezrobocia utrzymała się na takim samym poziomie jak w grudniu 2012 r.

Na Mazowszu obserwuje się znaczne zróżnicowanie lokalnych rynków pracy, szczególnie pod względem natężenia bezrobocia. W grudniu, podobnie jak w poprzednich miesiącach 2013 r., najwyższą stopą bezrobocia wyróżniały się powiaty: szydłowiecki – 38,9%, radomski – 30,1%, przysuski – 27,6%, makowski 25,7%. Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w m.st. Warszawie

⁶ Tabelaaryczne zestawienie dotyczące stopy bezrobocia przedstawiono w Załączniku Nr 7.

– 4,8% oraz w powiatach: warszawskim zachodnim – 7,1%, grodziskim – 7,8%, grójeckim – 8,2%, piaseczyńskim – 8,3% oraz pruszkowskim – 8,6%.

STOPA BEZROBOCIA [%]

grudzień 2013

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych Wojewódzkiego
Urzędu Pracy

Min: 4,8 – miasto Warszawa
Max: 38,9 – powiat szydłowiecki

Różnica pomiędzy najniższą i najwyższą stopą bezrobocia wyniosła 34,1 punktu procentowego. Warto też nadmienić, że stopę bezrobocia niższą od średniej dla województwa odnotowano tylko w 7 powiatach, a w 27 powiatach stopę bezrobocia przewyższającą średnią dla Polski, z czego w 26 powiatach osiągnęła wartość 15,0% i więcej.

3. ZMIANY W POZIOMIE BEZROBOCIA

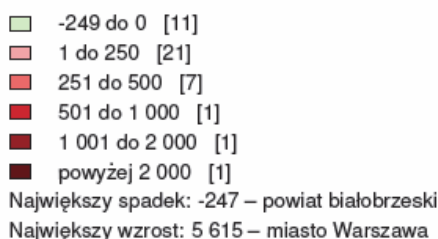
W odniesieniu do grudnia 2012 r. bezrobocie wzrosło o 11.269 osób (o 4,1%). (w kraju bezrobocie wzrosło o 1,0%). **Wzrost** bezrobocia odnotowano w 31 powiatach z czego najwyższy procentowy wzrost wystąpił w m. st. Warszawa o 11,4 % (o 5.615 osób) oraz w powiatach: wołomińskim o 11,1% (o 1.285 osób), mińskim 10,4% (o 556 osób), siedleckim o 10,1% (o 358 osób) i legionowskim 10,0% (459 osób). Najmniejszy procentowy wzrost bezrobocia odnotowano w miastach: Radom o 0,1% (o 17 osób) i Płock o 1,0% (80 osób) oraz w powiatach: makowskim o 0,5% (o 25 osób), kozienickim o 0,7% (o 37 osób) i węgrowskim 0,9% (o 35 osób). **Spadek** bezrobocia odnotowano w 11 powiatach - najwyższy procentowy spadek odnotowano w powiatach: białobrzeskim o 10,5% (o 247 osób), grójeckim o 5,7% (o 213 osób) oraz wyszkowskim o 4,5% (o 200 osób).

**WZROST/SPADEK LICZBY BEZROBOTNYCH
W ODNIESIENIU DO ANALOGICZNEGO OKRESU
POPZEDNIEGO ROKU [OSOBY]**

grudzień 2013

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy

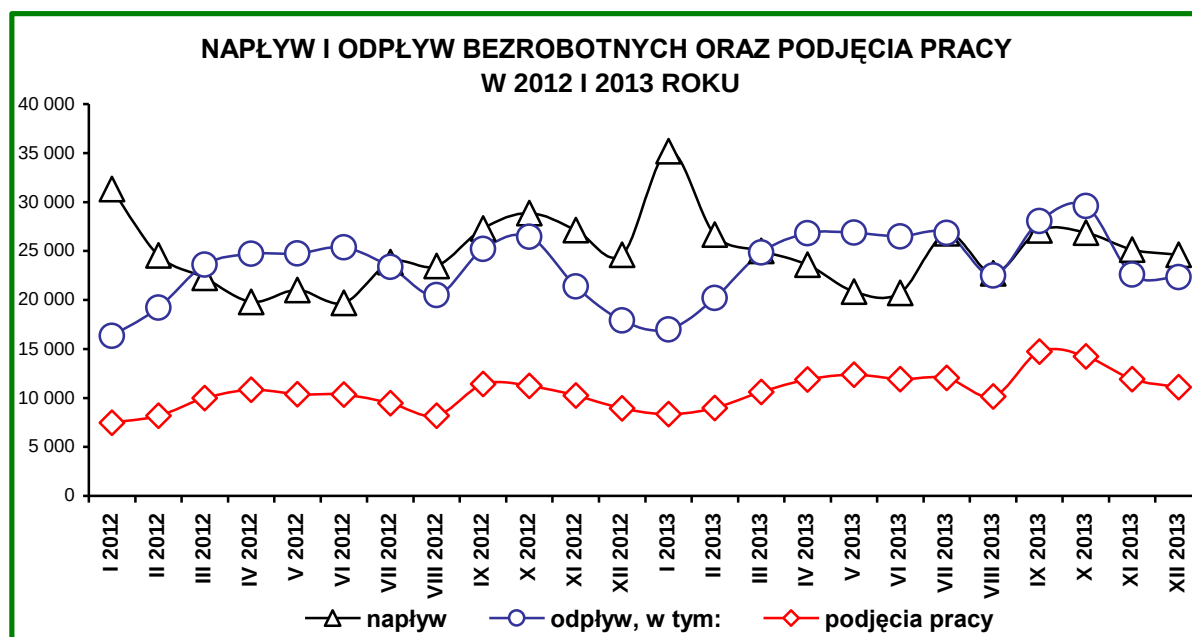

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

(stan w końcu miesiąca / roku)

Miesiąc / rok	Liczba bezrobotnych		Stopa bezrobocia
	Ogółem	Wzrost / spadek w odniesieniu do poprzedniego miesiąca / roku	
2006	285 612	- 46 913	11,8
2007	219 924	- 65 688	9,0
2008	178 028	- 41 896	7,3
2009	224 480	46 452	9,0
2010	238 341	13 861	9,7
2011	246 739	6 723	9,9
2012	271 927	6 728	10,8
2013			
Styczeń	290 125	18 198	11,3
Luty	296 600	6 475	11,5
Marzec	296 752	152	11,5
Kwiecień	293 552	-3 200	11,4
Maj	287 544	- 6 008	11,2
Czerwiec	281 792	- 5 752	11,0
Lipiec	281 784	- 8	11,0
Sierpień	282 001	217	11,0
Wrzesień	281 048	- 953	11,0
Październik	278 357	- 2 691	10,9
Listopad	280 909	2 552	11,0
Grudzień	283 196	2 287	11,0

Napływ do bezrobocia był **wyższy** od odpływu z bezrobocia o 11.269 osób (w 2012 r. przewyższał o 25.188 osób).

3.1. Napływ do bezrobocia ⁷

W 2013 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowało się 305.292 bezrobotnych o 11.363 osoby (o 3,9%) **więcej** niż w 2012 r. Większość noworejestrujących się stanowiły osoby poprzednio pracujące – 235.698 osób o 9.534 osoby (o 4,2%) **więcej** niż w 2012 r., w tym zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy – 19.190 osób o 6.167 osób (o 47,4%) **więcej** niż w ubiegłym roku.

Struktura napływu do bezrobocia

Wśród 305.292 osób bezrobotnych, które w 2013 r. zarejestrowały się w urzędach pracy:

- ⇒ 235.698 osoby poprzednio pracowały tj. 77,2% ogółu napływu,
- w tym:
  - 19.190 to osoby zwolnione z przyczyn zakładu pracy tj. 6,3% ogółu napływu,
- ⇒ 227.118 osób powróciło do rejestracji po raz kolejny tj. 74,4%,
- ⇒ 140.034 osoby to kobiety tj. 45,9%,
- ⇒ 136.887 osób bez wykształcenia średniego tj. 44,8%,
- ⇒ 126.516 osób to mieszkańcy wsi tj. 41,4%,
- ⇒ 127.478 osób, to długotrwale bezrobotni tj. 48,1%,
- ⇒ 101.472 osoby nie posiadało kwalifikacji zawodowych tj. 33,2%,
- ⇒ 91.345 osób bez doświadczenia zawodowego tj. 29,9%,
- ⇒ 83.879 osób do 25 roku życia tj. 27,5%,
- ⇒ 78.174 osoby zarejestrowało się po raz pierwszy tj. 25,6%,
- ⇒ 75.403 osoby posiadały prawo do zasiłku tj. 24,7%,
- ⇒ 69.594 osoby dotychczas nie pracowało tj. 22,8%,
- ⇒ 59.351 osób miało powyżej 50 lat tj. 19,4%,

⁷ Tabelaryczne zestawienie dotyczące napływu do bezrobocia i jego struktury przedstawiono w Załącznikach Nr 8-10.

- ⇒ 34.566 osoby były w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki tj. 11,3%,
- ⇒ 18.001 osób samotnie wychowywało co najmniej jedno dziecko do 18 r. życia tj. 5,9%,
- ⇒ 13.784 kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka tj. 5,1%,
- ⇒ 11.938 to osoby niepełnosprawne tj. 3,9%,
- ⇒ 5.774 osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia tj. 1,9%,
- ⇒ 1.319 cudzoziemców tj. 0,4%,
- ⇒ 145 osób po zakończeniu kontraktu socjalnego tj. 0,1%.

3.2. Odpływ z bezrobocia ⁸

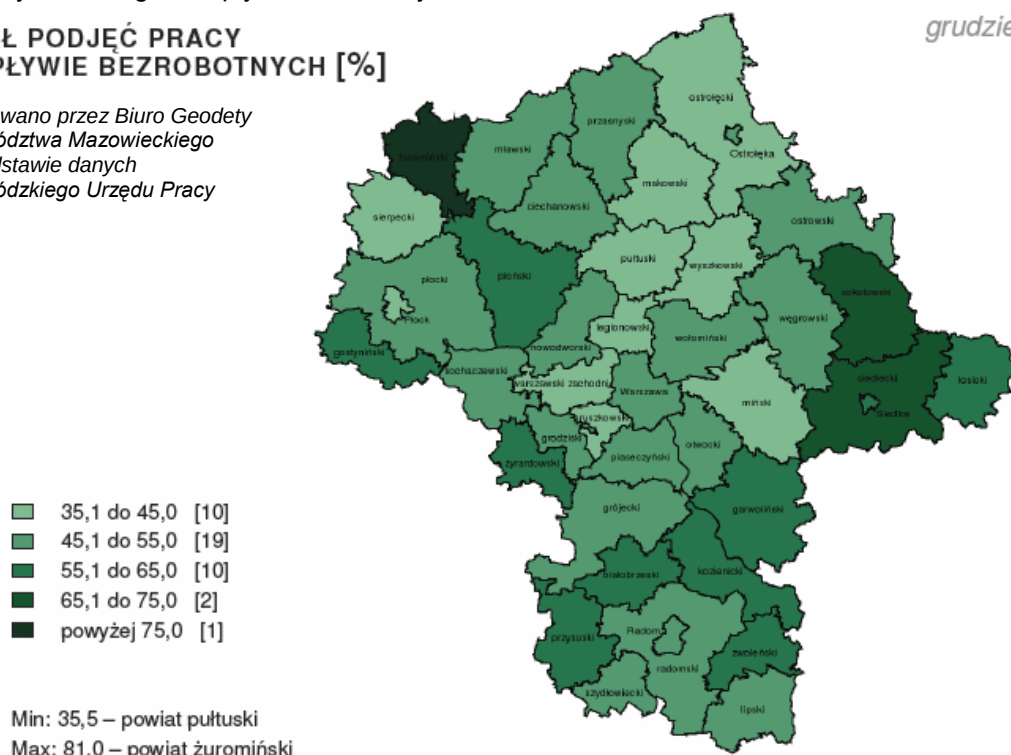
W 2013 r. z ewidencji bezrobotnych wyłączono 294.023 osoby o 25.282 osoby (o 9,4%) **więcej** niż w 2012 r.

Spośród bezrobotnych wyłączonych z ewidencji pracę podjęło 138.271 osób, o 21.594 osoby (o 18,5%) **więcej** niż w 2012 r. Podjęcia pracy były główną przyczyną odpływu z bezrobocia i stanowiły 47,0% ogółu odpływu bezrobotnych.

UDZIAŁ PODJĘĆ PRACY W ODPLYWIE BEZROBOTNYCH [%]

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy

grudzień 2013

Największym udziałem podjęć pracy w „odplywie” bezrobotnych wyróżniało się m. Ostrołęka (gdzie pracę podjęło 56,4% bezrobotnych wyłączonych z ewidencji) oraz powiaty: żyrardowski (59,6%), przysuski (57,0%) i garwoliński (54,0%).

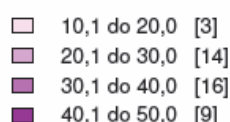
Drugą istotną przyczyną wyłączenia z ewidencji bezrobotnych było nie potwierdzenie gotowości do pracy. Z tego powodu wyłączono z ewidencji bezrobotnych 86.095 osób (29,3% ogólnej liczby wyrejestrowanych w województwie) o 2.455 osób (o 2,8%) **mniej** niż w 2012 r.

⁸ Tabelaryczne zestawienie dotyczące odpływu z bezrobocia i jego głównych przyczyn przedstawiono w Załącznikach Nr 11-14.

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH, KTÓRZY NIE POTWIERDZILI GOTOWOŚCI DO PRACY, W ODPŁYWIE BEZROBOTNYCH [%]

grudzień 2013

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy

Min: 10,3 – powiat gostyniński
Max: 45,7 – powiat legionowski

Najwięcej bezrobotnych (w stosunku do ogółu bezrobotnych) z powodu nie potwierdzenia gotowości do pracy wyrejestrowano w powiatach: mińskim – 37,1%, otwockim – 36,2%, ostrowskim – 35,9% legionowskim – 35,8% i grójeckim – 35,1%. Najmniejszy odsetek bezrobotnych wyłączonych z tego powodu zanotowano w m. Ostrołęka – 18,9% oraz w powiatach: gostynińskim – 9,8%, przysuskim – 16,8%, sokołowskim – 19,0% i lipskim – 19,5%.

Struktura odpływu z bezrobocia

W 2013 r. 294.023 osoby wyłączono z ewidencji bezrobotnych,

w tym z powodu:

⇒ podjęcia pracy	138.271 osób, tj. 47,0% ogółu odpływu,
w tym:	
❖ pracy niesubsydiowanej	121.699 osób, tj. 41,4% ogółu odpływu,
❖ pracy subsydiowanej	16.572 osoby, tj. 5,6% ogółu odpływu,
⇒ nie potwierdzenia gotowości do pracy	86.095 osób, tj. 29,3% ogółu odpływu,
⇒ rozpoczęcia stażu	19.726 osób, tj. 6,7% ogółu odpływu,
⇒ dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	12.803 osoby, tj. 4,4% ogółu odpływu,
⇒ rozpoczęcia szkolenia	8.243 osoby, tj. 2,8% ogółu odpływu,
⇒ odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	4.515 osób, tj. 1,5 % ogółu odpływu;
⇒ rozpoczęcia prac społecznie użytecznych	4.332 osoby, tj. 1,5% ogółu odpływu,
⇒ nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego	4.562 osoby, tj. 1,6% ogółu odpływu,
⇒ nabycia praw emerytalnych lub rentowych	2.682 osoby, tj. 0,9% ogółu odpływu,
⇒ ukończenia 60/65 lat	1.470 osób, tj. 0,5% ogółu odpływu,
⇒ pozostałych przyczyn	9.728 osób, tj. 3,3% ogółu odpływu.

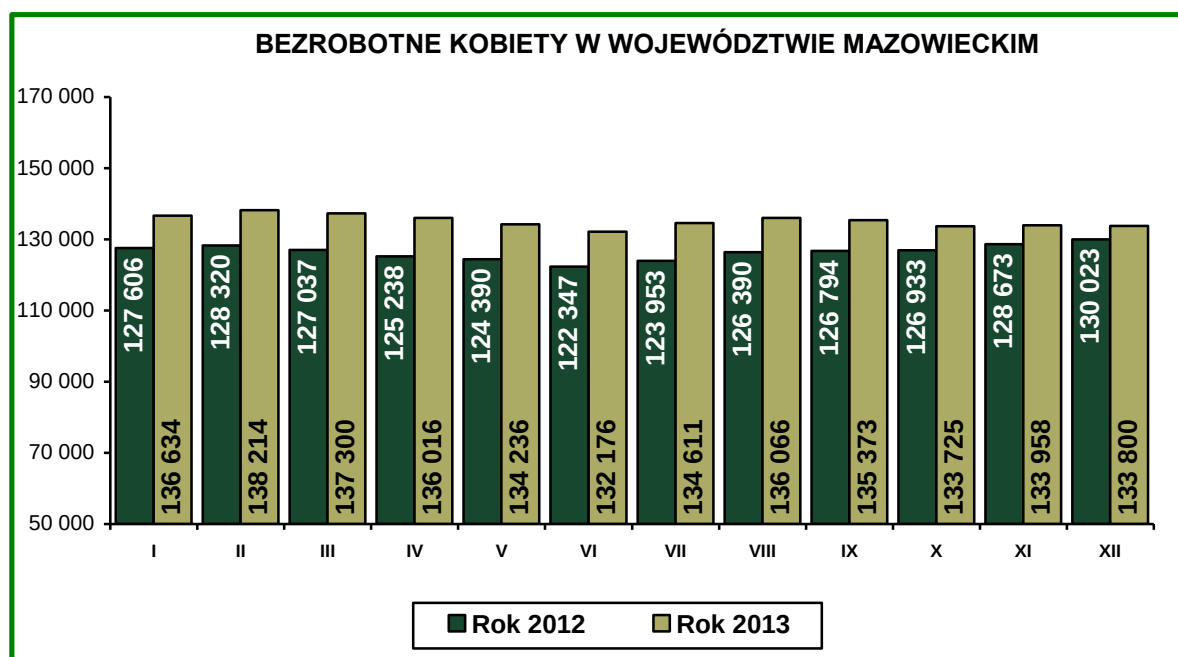
4. STRUKTURA BEZROBOTNYCH

Spośród 283.196 bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2013 r.:

- ⇒ 133.800 osób to kobiety tj. 47,3% ogółu bezrobotnych,
- ⇒ 122.458 bezrobotnych mieszkało na wsi tj. 43,2% ogółu bezrobotnych,
- ⇒ 38.959 osób posiadało prawo do zasiłku tj. 13,8% ogółu bezrobotnych,
- ⇒ 16.673 osoby to zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy tj. 5,9% ogółu bezrobotnych,
- ⇒ 13.817 osób to w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki tj. 4,9% ogółu bezrobotnych,

4.1. Bezrobotne kobiety⁹

W końcu 2013 r. w miejskich i powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było **133.800 kobiet**, o 3.777 osób (o 2,9%), **więcej** niż w grudniu 2012 r. Największy procentowy wzrost bezrobotnych kobiet zanotowano w m. st. Warszawa o 10,0% (o 2.401 osób) oraz w powiatach: mińskim o 11,0% (272 osoby), legionowskim o 9,9% (214 osób) i warszawskim zachodnim o 9,9% (o 149 osób).

Bezrobotne kobiety dominowały w następujących kategoriach bezrobotnych:

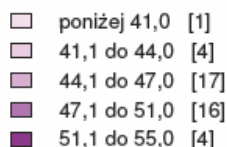
- samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (83,2 %),
- po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego (71,0% ogółu bezrobotnych w tej kategorii),
- cudzoziemcy (55,1%),
- w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (52,3%).

⁹ Tabelaaryczne zestawienia dotyczące bezrobotnych kobiet przedstawiono w Załącznikach Nr 15-27.

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH KOBIET W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]

grudzień 2013

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych Wojewódzkiego
Urzędu Pracy

Min: 37,6 – powiat garwoliński
Max: 52,7 – miasto Płock

Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 47,2% i w stosunku do poprzedniego roku zmniejszył się o 0,6 punktu procentowego. Najwyższym udziałem bezrobotnych kobiet wyróżniały się miasta: Płock – 52,7% i Ostrołęka – 52,3% oraz powiaty: płocki – 52,1%, sierpecki – 51,6%, ostrowski – 50,9%, grodziski 50,6%, przasnyski – 50,3%, grójecki i ostrołęcki po 50,1% oraz mławski 50,0%.

W 32 powiatach kobiety stanowiły mniej niż połowę ogółu bezrobotnych, z czego najniższym udziałem kobiet wyróżniały się powiaty: garwoliński – 37,6%, wołomiński – 42,8%, otwocki – 43,1%, wyszkowski 43,6% i lipski – 43,9%.

W 2013 r. w powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego:

- ✓ zarejestrowano 140.034 kobiety, tj. 45,9% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w województwie mazowieckim (o 5.832 kobiety, tj. o 4,3% **więcej** niż w 2012 roku.),
- ✓ wyrejestrowano z ewidencji 136.257 bezrobotnych kobiet, tj. 46,3% ogółu bezrobotnych wyrejestrowanych na terenie województwa mazowieckiego (o 9.874 kobiety, tj. o 7,8% **więcej** niż w poprzednim roku), w tym pracę podjęły 68.998 kobiet (50,6% ogółu bezrobotnych kobiet wyłączonych z rejestru).

Najwyższy udział podjęć pracy w odpływie z bezrobocia odnotowano w m. Ostrołęka – 57,3% oraz w powiatach: żyrardowskim – 66,1%, przysuskim – 61,1%, garwolińskim – 59,4%, ciechanowskim – 58,1%, najniższy w powiatach: lipskim – 37,6%, pułuskim i makowskim – po 39,5% i zwoleńskim – 42,2%.

Na koniec 2013 r. w rejestrach urzędów pracy zarejestrowanych było:

- ✓ 56.873 kobiety zamieszkałe na wsi, tj. 42,5% ogółu bezrobotnych kobiet i w porównaniu do 2012 roku liczba ich **zwiększyła się** o 1.222 osoby (o 2,2%),
- ✓ 18.162 kobietom przysługiwało prawo do zasiłku, tj. 13,6% ogółu bezrobotnych kobiet i było ich o 2.953 osoby, tj. o 6,1% **mniej** niż w poprzednim roku,

- ✓ 8.381 kobiet zwolnione z przyczyn zakładów pracy, tj. 6,3% ogółu zarejestrowanych kobiet i było ich o 1.937 osób (o 30,1%) **więcej** niż rok wcześniej.

Ze względu na wiek, najliczniejszą grupę stanowiły kobiety w wieku 25-34 lata – 41.798 osób (31,2% ogółu bezrobotnych kobiet), następnie w wieku 35 - 44 lata – 29.941 kobiet (22,4%).

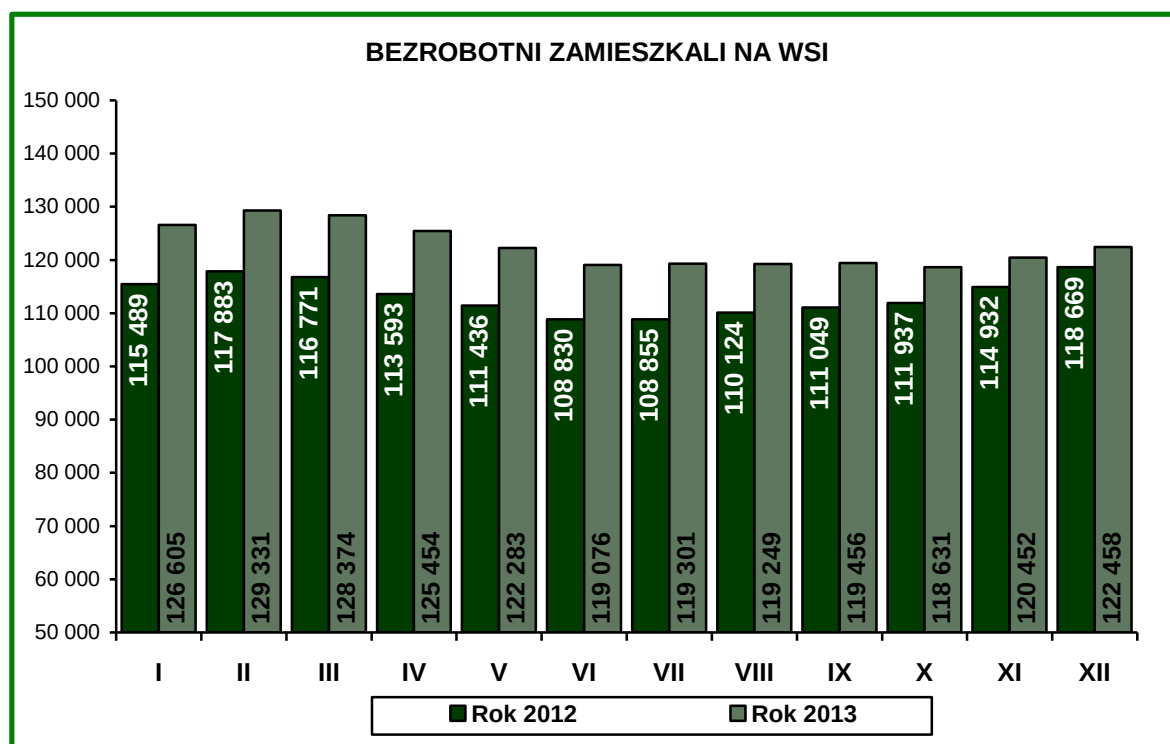
Biorąc pod uwagę wykształcenie bezrobotnych kobiet, w końcu 2013 r. na Mazowszu wykształcenie niższe od średniego posiadało 41,3% ogółu bezrobotnych kobiet, tj. 55.248 kobiet.

Uwzględniając staż pracy bezrobotnych, najliczniejszą grupę stanowiły kobiety bez stażu pracy – 21,2% ogółu bezrobotnych kobiet, tj. 28.366 osób.

Spośród **76.815 długotrwale bezrobotnych kobiet**, najwięcej było:

- ✓ kobiet posiadających wykształcenie poniżej średniego – 35.679 osób (46,5% długotrwale bezrobotnych kobiet), które stanowiły 22,7% ogółu długotrwale bezrobotnych,
- ✓ kobiet w wieku 25-34 lata – 24.233 osoby (31,5% długotrwale bezrobotnych kobiet), które stanowiły 15,4% ogółu długotrwale bezrobotnych,
- ✓ kobiet bez stażu pracy – 16.599 osób (21,6% długotrwale bezrobotnych kobiet), które stanowiły 10,6% ogółu długotrwale bezrobotnych.

4.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi¹⁰

Problemem staje się również bezrobocie na wsi. W końcu 2013 r. na wsi mieszkało 122.458 bezrobotnych osób, w tym 56.873 kobiety, tj. 46,4% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi. W porównaniu do końca 2012 r. liczba bezrobotnych mieszkańców wsi zwiększyła się o 3.789 osób, tj. o 3,2%.

¹⁰ Tabelaryczne zestawienia dotyczące bezrobotnych zamieszkałych na wsi przedstawiono w Załącznikach Nr 28-39.

Warto zaznaczyć, że w 29 powiatach udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych przekroczył 50,0%, a w 14 powiatach był większy niż 70,0%.

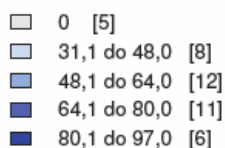
Typowo rolnicze powiaty to: siedlecki, gdzie bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili 96,7% ogółu bezrobotnych, ostrołęcki (95,5%), płocki (90,9%), przysuski (88,6%) oraz lipski (86,3%).

Najmniejszym udziałem bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych wyróżniały się powiaty: pruszkowski (34,8% ogółu bezrobotnych), otwocki (35,5%), żyrardowski (38,5%), wołomiński (38,8%), grodziski (43,3%) oraz legionowski (45,5%).

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH NA WSI W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]

grudzień 2013

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych Wojewódzkiego
Urzędu Pracy

Min: 34,8 – powiat pruszkowski

Max: 96,7 – powiat siedlecki

Od stycznia do grudnia 2013 r. w urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowano 126.516 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. o 5.569 osób, (o 4,6%) **więcej** niż w roku poprzednim. W tym samym czasie wyrejestrowano 122.727 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, w tym pracę podjęło 57.750 osób, tj. 47,1% odpływu zamieszkałych na wsi.

W grudniu 2013 r.:

- ✓ 59,3% ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi (72.654 osoby) posiadało wykształcenie niższe od średniego,
- ✓ 28,4% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi (34.789 osób) to bezrobotni w wieku 25-34 lata,
- ✓ 25,7% ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi (31.466 osób) stanowiły osoby bez stażu pracy,
- ✓ 24,1% ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi (29.535 osób) poszukiwało pracy ponad 24 miesiące.

Wśród 122.458 bezrobotnych zamieszkałych na wsi w końcu 2013 r. status bezrobotnego w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało:

- 72.654 osoby bez wykształcenia średniego, tj. 59,3% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi,
- 69.841 osoby długotrwale bezrobotnych, tj. 57,0%,
- 44.576 osób bez kwalifikacji zawodowych, tj. 36,4%,
- 38.681 osób bez doświadczenia zawodowego, tj. 31,6%,
- 29.309 osób do 25 roku życia, tj. 23,9%,
- 25.268 osób powyżej 50 roku życia, tj. 20,6%,

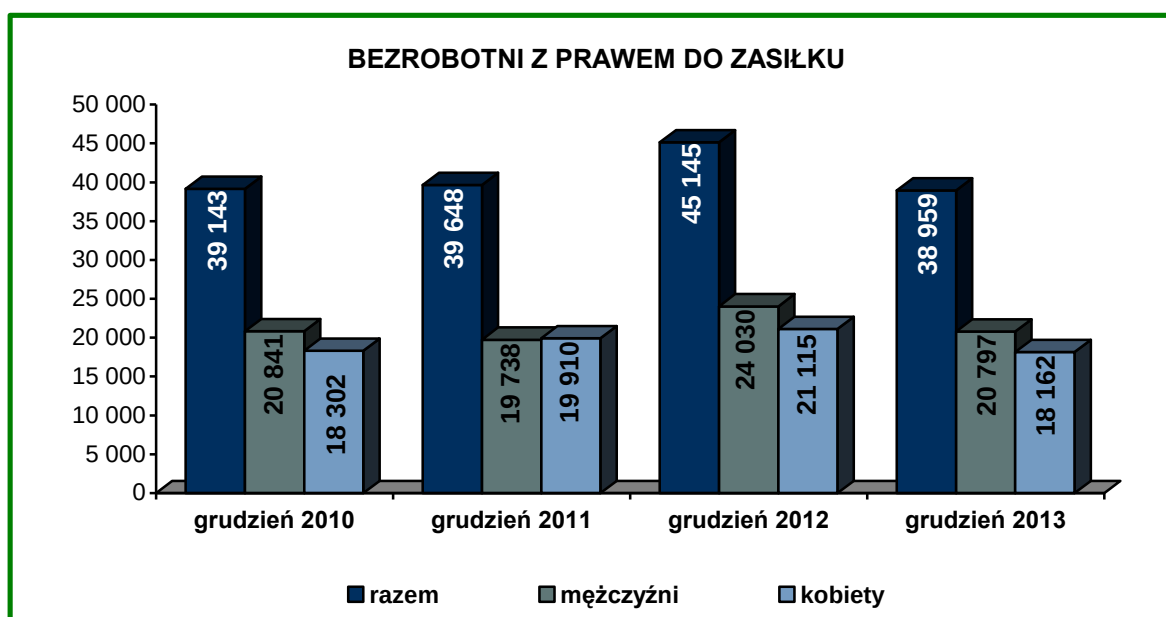

- 13.107 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, tj. 10,7%,
- 7.108 osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 r. życia, tj. 5,8%,
- 3.300 osób niepełnosprawnych, tj. 2,7%,
- 1.644 osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia, tj. 1,3%,
- 75 osób po zakończeniu kontraktu socjalnego, tj. 0,1%.

4.3. Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku ¹¹

Dużym problemem mazowieckiego rynku pracy jest mała liczba i niski udział bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku. W końcu 2013 r. prawo do zasiłku posiadało **38.959 osób**, o 6.186 osób (o 13,7%) **mniej** niż w grudniu 2012 r. Bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili 13,8% ogółu bezrobotnych (o 2,8 punktu procentowego **mniej** niż w grudniu 2012 r.).

Prawo to przysługiwało 13,6% bezrobotnym kobietom oraz 13,9% mężczyznom.

W grudniu 2013 roku spośród 38.959 bezrobotnych prawo do zasiłku posiadało:

- ⇒ 38.912 osób poprzednio pracujących tj. 17,2% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących,
w tym 8.346 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy
tj. 50,1% ogółu bezrobotnych zwolnionych,
- ⇒ 17.663 osoby bez wykształcenia średniego tj. 11,9% ogółu bezrobotnych
bez wykształcenia średniego
- ⇒ 15.618 osób zamieszkałych na wsi tj. 12,8% ogółu bezrobotnych
zamieszkałych wsi,
- ⇒ 14.198 osób powyżej 50 roku życia tj. 19,4% ogółu bezrobotnych
powyżej 50 roku życia,
- ⇒ 8.872 osoby bez kwalifikacji zawodowych tj. 9,4% ogółu bezrobotnych bez kwalifikacji,

¹¹ Tabelaryczne zestawienia dotyczące bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku przedstawiono w Załącznikach Nr 40 – 42.

⇒	2.260 osób do 25 roku życia	tj. 4,7% ogółu bezrobotnych do 25 roku życia,
⇒	1.756 osób samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	tj. 8,5% ogółu bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko,
⇒	1.458 osób niepełnosprawnych	tj. 13,7% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych,
⇒	774 kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	tj. 2,9% ogółu bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
⇒	559 osób długotrwale bezrobotnych	tj. 0,4% ogółu długotrwale bezrobotnych,
⇒	414 osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	tj. 3,0% ogółu osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki,
⇒	133 osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	tj. 2,7% ogółu bezrobotnych którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia,
⇒	60 cudzoziemców	tj. 5,3% ogółu bezrobotnych cudzoziemców,
⇒	53 osoby bez doświadczenia zawodowego	tj. 0,1% ogółu bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego,
⇒	47 osób dotychczas nie pracujących	tj. 0,1% ogółu bezrobotnych, dotychczas nie pracujących.

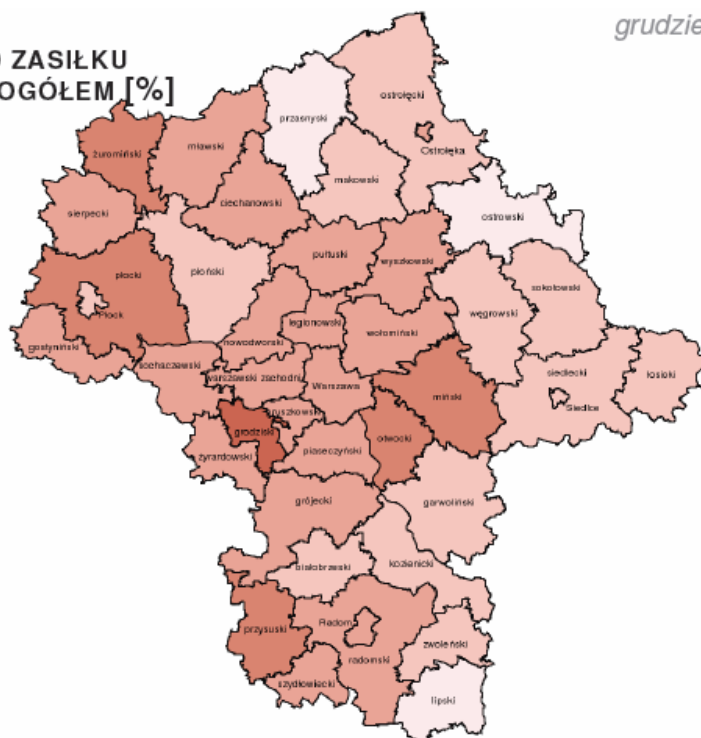
UDZIAŁ BEZROBOTNYCH POSIADAJĄCYCH PRAWO DO ZASIŁKU W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]

grudzień 2013

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy

- poniżej 8,0 [3]
- 8,1 do 12,0 [13]
- 12,1 do 16,0 [20]
- 16,1 do 20,0 [5]
- 20,1 do 24,0 [1]

Min: 6,7 – powiat lipski
Max: 20,8 – powiat grodziski

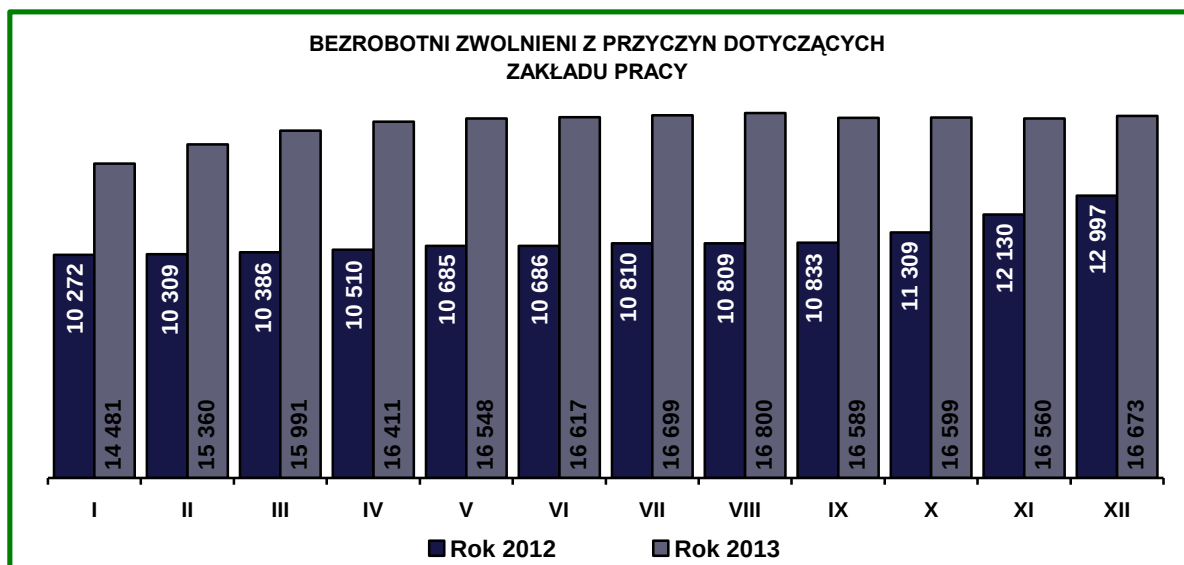
Najniższym udziałem bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku wyróżniały się powiaty: lipski (6,7%), ostrowski (7,4%) i przasnyski (7,5%). Najwyższy odsetek bezrobotnych z prawem do zasiłku odnotowano w powiatach: grodziskim (20,8%), otwockim (17,8%), plockim (17,4%) oraz żuromińskim (17,2%).

W 2013 r. w urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowano 75.403 bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku, tj. 24,7% ogółu napływu bezrobotnych - o 1.439 osób (o 1,9%) mniej niż w 2012 r.

4.4. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy¹²

W końcu 2013 r. liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wynosiła 16.673 osoby (5,9% ogółu bezrobotnych), w tym 8.381 kobiet. W odniesieniu do grudnia 2012 r. liczba tej kategorii bezrobotnych **zwiększyła się** o 3.676 osób (o 28,3%).

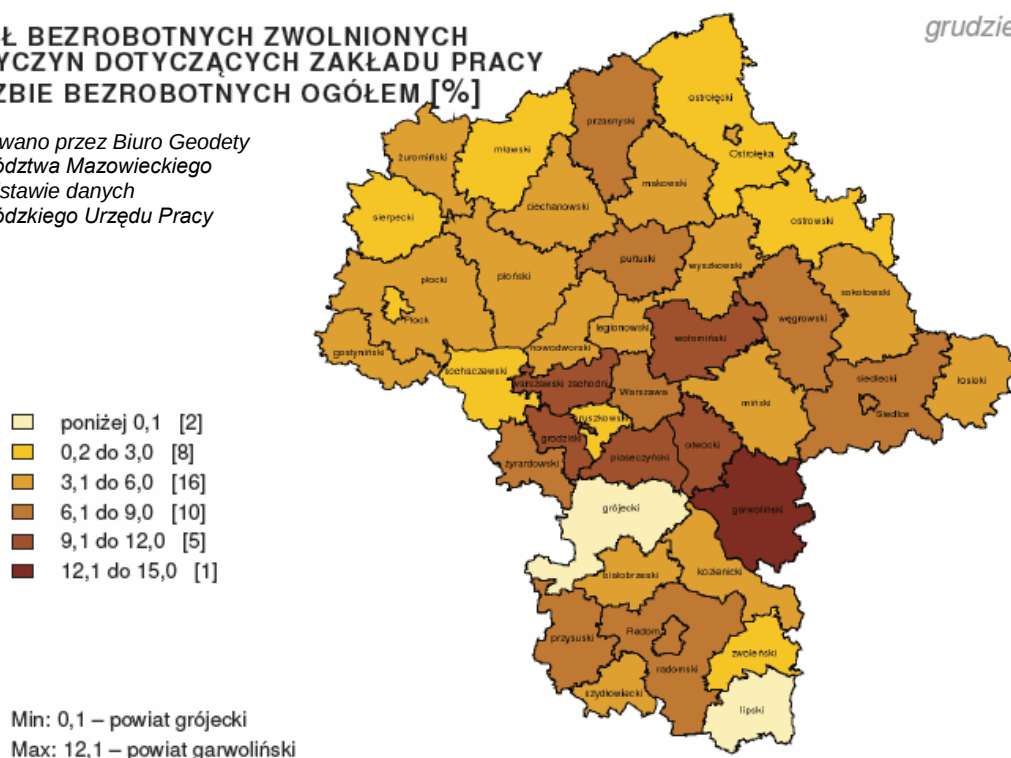
¹² Zestawienia dotyczące bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy przedstawiono w Załącznikach Nr 43 - 45.

**UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZWOLNIONYCH
Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY
W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]**

grudzień 2013

*Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy*

Najwyższym udziałem osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wyróżniały się powiaty: garwoliński (12,1%), warszawski zachodni (11,0%), grodziski i otwocki (po 10,8%) i wołomiński (10,3%). Najniższy odsetek osób zwolnionych z tego powodu zanotowano w mieście Płock (0,7% ogółu bezrobotnych) oraz w powiatach: grójeckim i lipskim (po 0,1%), ostrowskim (0,5%) i mławskim (0,8%).

W okresie styczeń – grudzień 2013 r. w urzędach pracy zarejestrowano 19.190 osób zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy, tj. 6,3% ogółu napływu bezrobotnych, (o 6.167 osób, tj. o 47,4% **więcej** niż w analogicznym okresie poprzedniego roku).

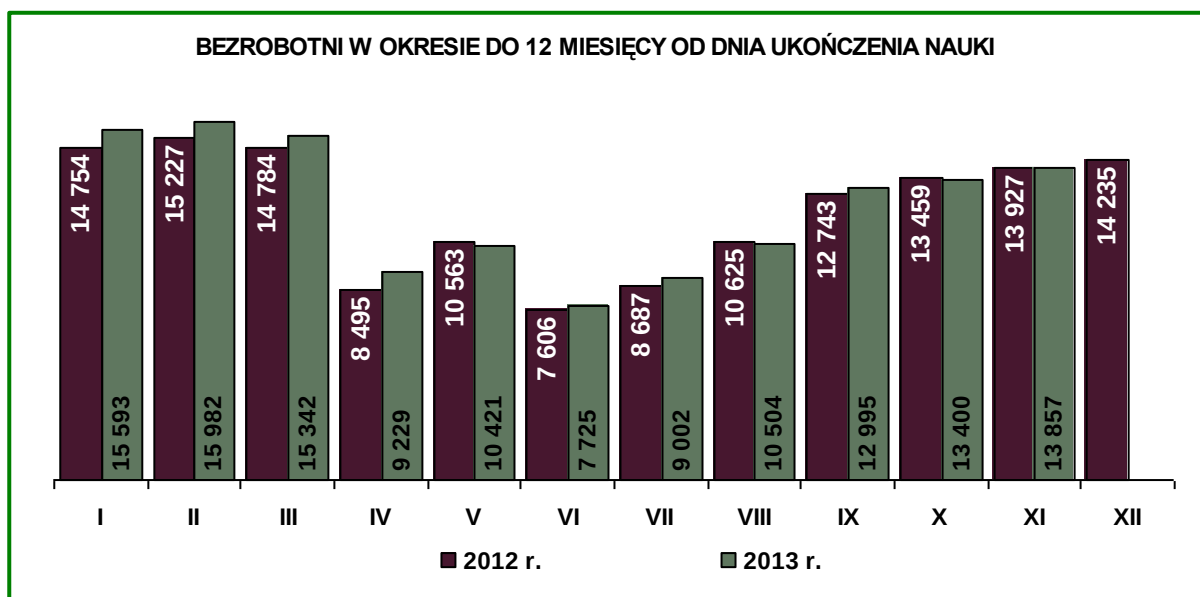
4.5. Osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki¹³

Na koniec grudnia 2013 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było **13.817** bezrobotnych w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, w tym 7.229 kobiet (52,3% ogółu bezrobotnych w tej kategorii). W odniesieniu do grudnia 2012 r. liczba tej kategorii bezrobotnych **zmniejszyła się** o 418 osób (o 2,9%).

Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowili **4,9%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Najwyższy udział tej populacji bezrobotnych odnotowano w powiatach: siedleckim (10,1% ogółu bezrobotnych), sokołowskim (9,9%), białobrzeskim (8,4%), wyszkowskim (8,2%), łosickim i przasnyskim (po 8,1%).

Najniższym udziałem wyróżniały się m. st. Warszawa (2,7%) i m. Radom (3,5%) oraz powiaty: pruszkowski (2,8%), warszawski zachodni (3,2%) i piaseczyński (3,7%).

W 2013 roku w urzędach pracy naszego województwa zarejestrowano 34.566 bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (11,3% napływu ogółu bezrobotnych), o 903 osoby (o 2,7%) więcej niż w 2012 r. W tym samym okresie pracę podjęło 10.233 osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (7,4% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę) o 1.247 osób (o 13,9%) więcej niż w poprzednim roku.

4.6. Cudzoziemcy¹⁴

Na koniec grudnia 2013 r. w rejestrach urzędów pracy województwa mazowieckiego było 1.140 cudzoziemców o 183 osoby (o 19,1%) **więcej** niż w 2012 r., w tym 628 kobiet (55,1% ogółu bezrobotnych w tej kategorii). Najwięcej cudzoziemców zarejestrowanych było w m.st. Warszawie - 637 osób, tj. 55,9% tej populacji bezrobotnych w województwie.

W 2013 roku w urzędach pracy zarejestrowano 1.319 bezrobotnych cudzoziemców, w tym samym czasie pracę podjęło 366 osób.

¹³ Tabelaryczne zestawienia dotyczące osób bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki przedstawiono w Załącznikach Nr 46 -49.

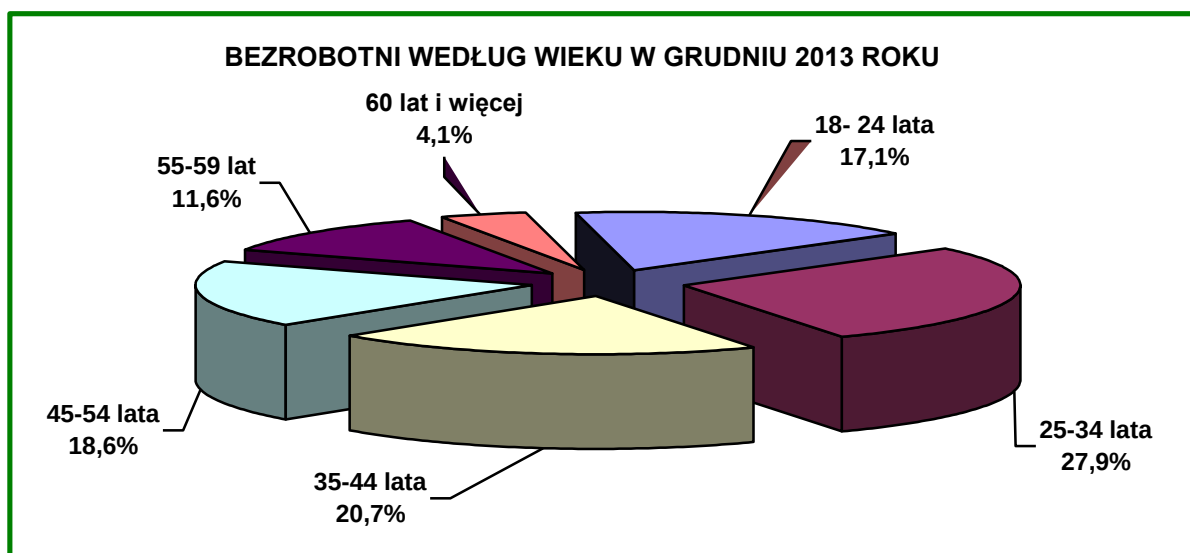
¹⁴ Tabelaryczne zestawienia dotyczące bezrobotnych cudzoziemców przedstawiono w Załącznikach Nr 50 - 52.

5. STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

5.1. Bezrobotni według wieku¹⁵

Biorąc pod uwagę wiek bezrobotnych, na koniec grudnia 2013 r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 25-34 lata – 79.125 osób (27,9% ogółu bezrobotnych), następnie bezrobotni w wieku 35 - 44 lata – 58.752 osoby (20,7%). Najmniej liczną grupę stanowiły osoby bezrobotne w wieku 60 i więcej lat – 11.527 osób (4,1% ogółu bezrobotnych).

Najwyższym udziałem bezrobotnych w wieku 25-34 lata w ogólnej liczbie bezrobotnych wyróżniały się miasto Siedlce (34,0%) oraz powiaty: łosicki (33,5%), siedlecki (33,3%), sierpecki i sokołowski (po 31,0%), a najniższym powiaty: warszawski zachodni (23,1%), pruszkowski (24,4%) i grodziski (24,7%).

Bezrobotni według wieku

(stan na koniec okresu sprawozdawczego)

Wyszczególnienie	2011 rok		2012 rok		2013 rok	
	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %
ogółem	246 739	100,0	271 927	100,0		100,0
<i>w tym w wieku:</i>						
18- 24 lata	47 248	19,2	49 502	18,2	48 333	17,1
25-34 lata	71 132	28,8	78 563	28,9	79 125	27,9
35-44 lata	47 479	19,2	54 526	20,0	58 752	20,7
45-54 lata	48 589	19,7	51 004	18,8	52 651	18,6
55-59 lat	24 976	10,1	28 998	10,7	32 808	11,6
60 lat i więcej	7 315	3,0	9 334	3,4	11 527	4,1

¹⁵ Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według wieku w przedstawiono w Załączniku Nr 53.

W odniesieniu do końca 2012 r. spadek liczby bezrobotnych odnotowano w grupie 18-24 lata, w pozostałych grupach nastąpił wzrost liczby bezrobotnych. Największy procentowy wzrost bezrobotnych odnotowano w przedziale wiekowym - 60 lat i więcej o 23,5% (o 2.193 osoby) oraz w wieku 55 – 59 o 13,1% (o 3.810 osób).

5.2. Bezrobotni według wykształcenia¹⁶

Jedną z przyczyn utrudniających znalezienie pracy był niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych. W grudniu 2013 r. wykształcenie niższe od średniego posiadało 148.081 osób, tj. 52,3% ogółu bezrobotnych, z tego:

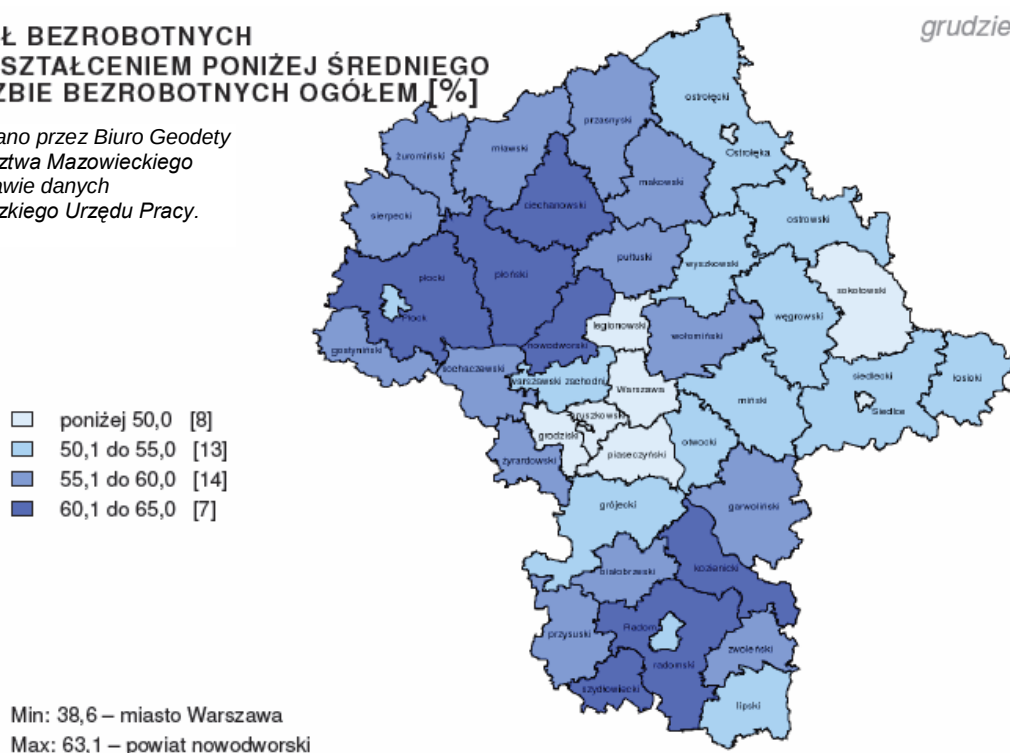
- ⇒ **71.691 osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (25,3% ogółu bezrobotnych),**
- ⇒ **76.390 osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej (27,0% ogółu bezrobotnych).**

W odniesieniu do grudnia 2012 r. liczba bezrobotnych legitymujących się wykształceniem poniżej średniego zwiększyła się o 4.475 osób (o 3,1%).

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH Z WYKSZTAŁCENIEM PONIŻEJ ŚRĘDNEGO W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]

Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

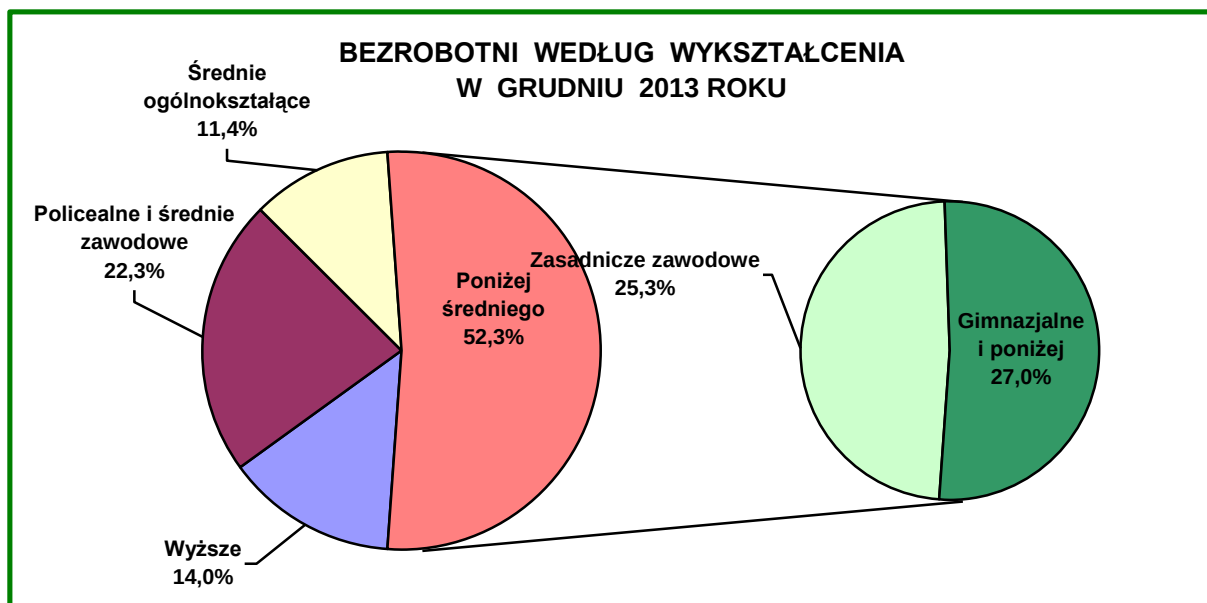
grudzień 2013

Największe problemy z podjęciem pracy z powodu niskiego poziomu wykształcenia mieli bezrobotni w powiatach: nowodworskim - gdzie wykształcenie niższe od średniego posiadało 63,1% ogółu bezrobotnych, plockim (62,4%), płońskim (62,3%) oraz radomskim (61,4%). Najniższym udziałem bezrobotnych posiadających wykształcenie niższe od średniego wyróżniała się miasta: Warszawa (38,6%), Siedlce (44,4%) i Ostrołęka (46,4%) oraz powiaty: pruszkowski (46,6%), grodziski i piaseczyński (po 49,3%), legionowski (49,6%) i sokołowski (49,7%).

¹⁶Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według wykształcenia przedstawiono w Załączniku Nr 54.

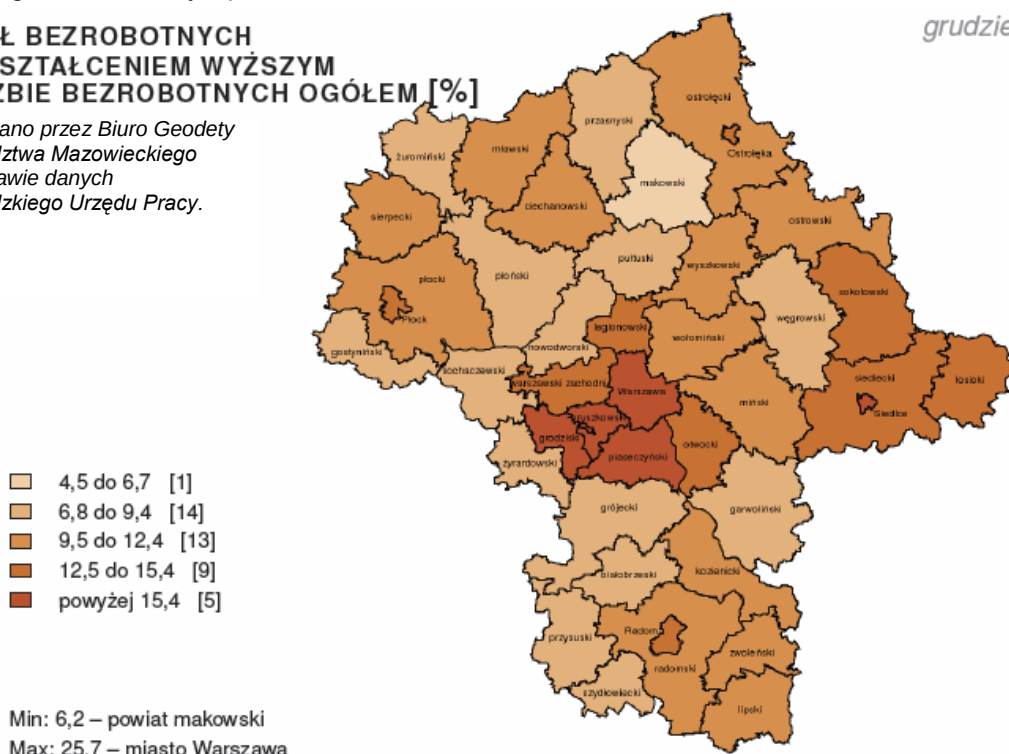

Bezrobotni legitymujący się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym stanowili 22,3% ogółu bezrobotnych (63.113 osób), a posiadający wykształcenie średnie ogólnokształcące stanowili 11,4% ogółu bezrobotnych (32.393 osoby). Wykształcenie wyższe posiadało 39.609 osób (14,0% ogółu bezrobotnych).

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH Z WYKSZTAŁCENIEM WYŻSZYM W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]

*Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.*

grudzień 2013

Najwyższym udziałem bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe wyróżniają się miasta: Warszawa (25,7% ogółu bezrobotnych), Siedlce (20,4%) oraz powiaty: pruszkowski (17,4%), piaseczyński (17,1%) i grodziski (16,4%).

Bezrobotni według wykształcenia

(stan na koniec okresu sprawozdawczego)

wyszczególnienie	2011 rok		2012 rok		2013 rok	
	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %
ogółem	246 739	100,0	271 927	100,0	283 196	100,0
w tym z wykształceniem:						
wyższym	31 753	12,9	36 989	13,6	39 609	14,0
policealnym i średnim zawodowym	54 732	22,2	60 158	22,1	63 113	22,3
średnim ogólnokształcącym	28 342	11,5	31 174	11,5	32 393	11,4
zasadniczym zawodowym	63 969	25,9	69 856	25,7	71 691	25,3
gimnazjalnym i poniżej	67 943	27,5	73 750	27,1	76 390	27,0

W odniesieniu do grudnia 2012 r. odnotowano wzrost liczby bezrobotnych we wszystkich grupach określających poziom wykształcenia. Największy procentowy wzrost odnotowano wśród osób legitymujących się wykształceniem wyższym – o 7,1% (o 2.620 osób) oraz wśród bezrobotnych posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe – o 4,9% (o 2.955 osób).

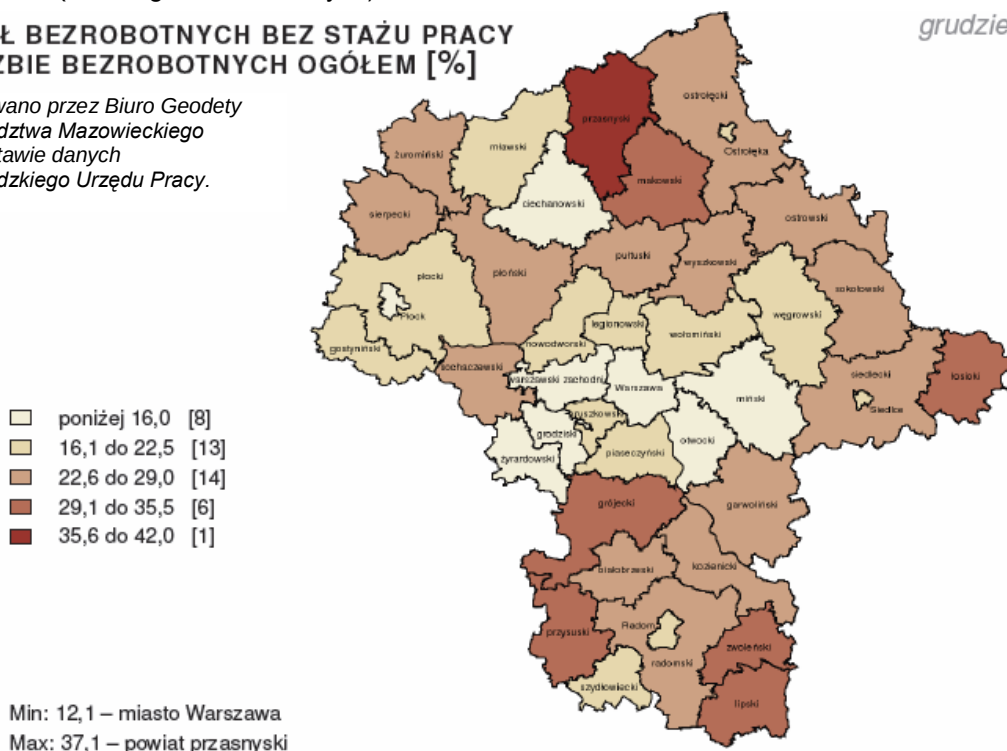
5.3. Bezrobotni według stażu pracy¹⁷

Ze względu na staż pracy najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby, które przepracowały 1-5 lat – 58.823 osoby (20,8% ogółu bezrobotnych) oraz osoby bez stażu pracy – 57.281 osób (20,2%). Najmniej liczną grupę stanowili bezrobotni ze stażem pracy 30 lat i więcej – 11.320 osób (4,0% ogółu bezrobotnych).

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH BEZ STAŻU PRACY W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM [%]

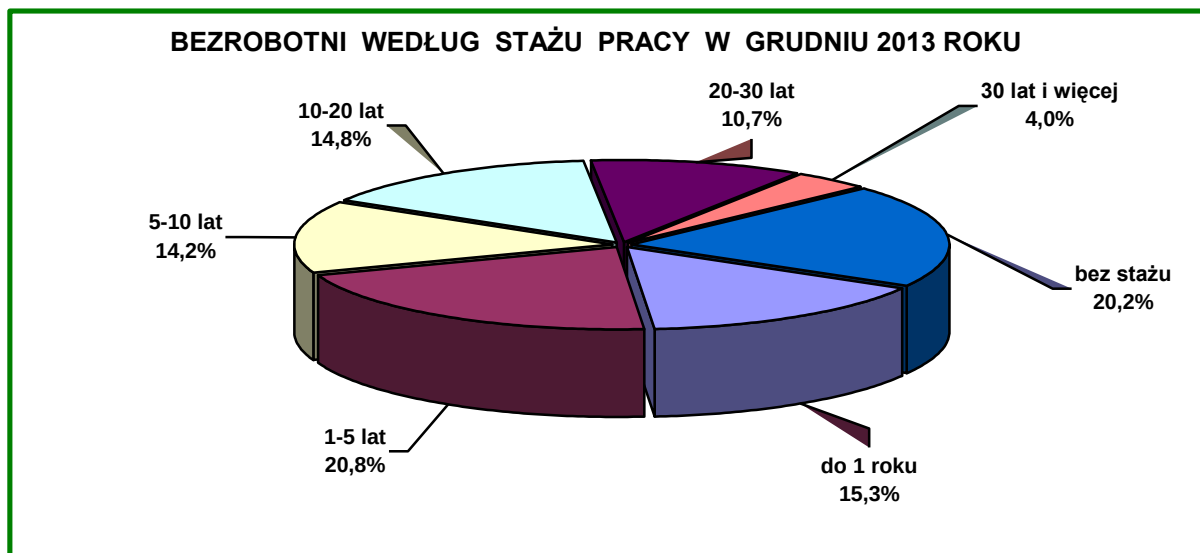
Opracowano przez Biuro Geodety
Województwa Mazowieckiego
na podstawie danych
Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

grudzień 2013

¹⁷ Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według stażu pracy przedstawiono w Załączniku Nr 55.

Najwyższym udziałem bezrobotnych bez stażu pracy wyróżniały się powiaty: przasnyski (37,1 % ogółu bezrobotnych), łosicki (35,2%), makowski (34,4%) i zwoleński (32,1%). Najmniejszy udział bezrobotnych bez stażu pracy odnotowano w m. st. Warszawa (12,1% ogółu bezrobotnych) oraz w powiatach: grodziskim (14,1%), żyrardowskim (14,2%), mińskim i otwockim (po 14,7%).

Bezrobotni według stażu pracy

(stan na koniec okresu sprawozdawczego)

wyszczególnienie	2011 r.		2012 r.		2013 r.	
	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %
ogółem	246 739	100,0	271 927	100,0	283 196	100,0
<i>w tym ze stażem:</i>						
do 1 roku	37 622	15,2	40 753	15,0	43 440	15,3
1-5 lat	52 218	21,2	58 487	21,5	58 823	20,8
5-10 lat	33 187	13,5	38 144	14,0	40 127	14,2
10-20 lat	35 346	14,3	39 529	14,5	41 833	14,8
20-30 lat	25 642	10,4	28 397	10,5	30 372	10,7
30 i więcej	8 923	3,6	10 664	3,9	11 320	4,0
bez stażu	53 801	21,8	55 953	20,6	57 281	20,2

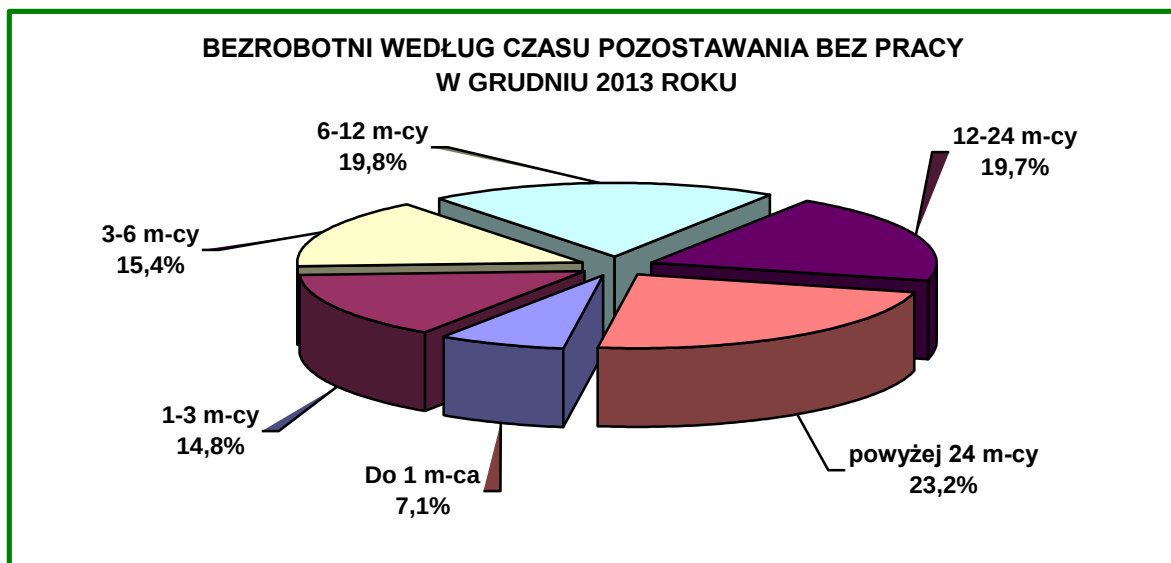
W odniesieniu do grudnia 2012 r. wzrost liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich kategoriach określających staż pracy. Największy procentowy wzrost odnotowano wśród osób ze stażem pracy 20-30 lat - o 7,0% (o 1.975 osób).

5.4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy¹⁸

W grudniu 2013 r. najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 24 miesięcy – 65.769 osób (23,2% ogółu bezrobotnych). Kolejna grupa to bezrobotni

¹⁸ Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy przedstawiono w Załączniku Nr 56.

pozostający bez pracy od 6 do 12 miesięcy – 55.924 osoby (19,8%). Najmniejsza grupa to bezrobotni poszukujący pracy do 1 miesiąca – 20.176 osób (7,1%).

Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

(stan na koniec okresu sprawozdawczego)

Wyszczególnienie	2011r.		2012r.		2013r.	
	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %
ogółem	246 739	100,0	271 927	100,0	283 196	100,0
<i>w tym pozostający bez pracy:</i>						
do 1 miesiąca	20 156	8,2	21 419	7,9	20 176	7,1
1-3 miesiące	42 960	17,4	46 723	17,2	42 005	14,8
3-6 miesięcy	39 359	16,0	44 977	16,5	43 521	15,4
6-12 miesięcy	47 897	19,4	51 129	18,8	55 924	19,8
powyżej 12 miesięcy	96 367	39,0	107 679	39,6	121 570	42,9
<i>w tym:</i>						
12-24 miesięcy	48 723	19,7	50 094	18,4	55 801	19,7
powyżej 24 miesięcy	47 644	19,3	57 585	21,2	65 769	23,2

W odniesieniu do grudnia 2012 r. odnotowano spadek liczby bezrobotnych w grupie pozostającej bez pracy 1-5 miesięcy – o 10,1% (o 4.718 osób), w grupie do 1 miesiąca – o 5,8% (o 1.243 osoby) oraz w grupie pozostającej bez pracy 3-6 miesięcy – o 3,2% (o 1.456 osób). W pozostałych grupach nastąpił wzrost liczby bezrobotnych, przy czym największy procentowy wzrost bezrobotnych odnotowano w grupie bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy – o 14,2% (o 8.184 osoby).

Warto podkreślić, że najwyższy udział osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy odnotowano w m. Ostrołęka (31,2% ogółu bezrobotnych) oraz w powiatach: przysuskim (38,6%), makowskim (35,4%), sztydlowieckim (32,2%) i ostrołęckim (31,3%). Najniższy odsetek tej populacji bezrobotnych odnotowano w powiatach: grodziskim (9,1% ogółu bezrobotnych), otwockim (10,1%) i wyszkowskim (10,4%).

6. BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW ¹⁹

Obligatoryjna statystyka dotycząca struktury bezrobotnych oraz ofert pracy według zawodów i specjalności - sporządzana w cyklach półrocznych - umożliwia obserwację zjawiska bezrobocia od strony podaży i popytu na pracę w danych zawodach.

Podstawą analizy struktury zawodowej jest Klasyfikacja Zawodów i Specjalności dla potrzeb rynku pracy. Dla poszczególnych zawodów i specjalności miejskie i powiatowe urzędy pracy stosują 6-cyfrowy symbol zawodu.

Spśród **283.196** bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2013 r., zawód wyuczony posiadało 223.714 bezrobotnych. Populacja bezrobotnych **bez zawodu** obejmowała **59.482 osoby**, co stanowiło 21,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Z liczby bezrobotnych ogółem poprzednio pracowało 225.915 osób (79,8%).

Statystyka dla bezrobotnych poprzednio pracujących jest sporządzana według zawodu, w jakim bezrobotni poszukują pracy i do wykonywania tego zawodu mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź stażem pracy w danym zawodzie (w okresie minimum 1 roku).

Grupa bezrobotnych bez zawodu obejmuje osoby, które nie posiadają świadectwa czy dyplomu ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu oraz osoby, które nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy przez okres minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

Do grupy tej zakwalifikowane są osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i niepełnym podstawowym oraz wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

Wprawdzie klasyfikacja statystyczna nie określa jednoznacznie poziomu wykształcenia według zawodów, to jednak układ zawodów według głównych grup zawodowych oraz nazwy poszczególnych grup zawodów mogą sugerować oczekiwany poziom wykształcenia.

W niniejszym opracowaniu analizą objęto grupy elementarne wyodrębnione w „Klasyfikacji Zawodów i Specjalności” biorąc za podstawę analizy następujące grupy główne:

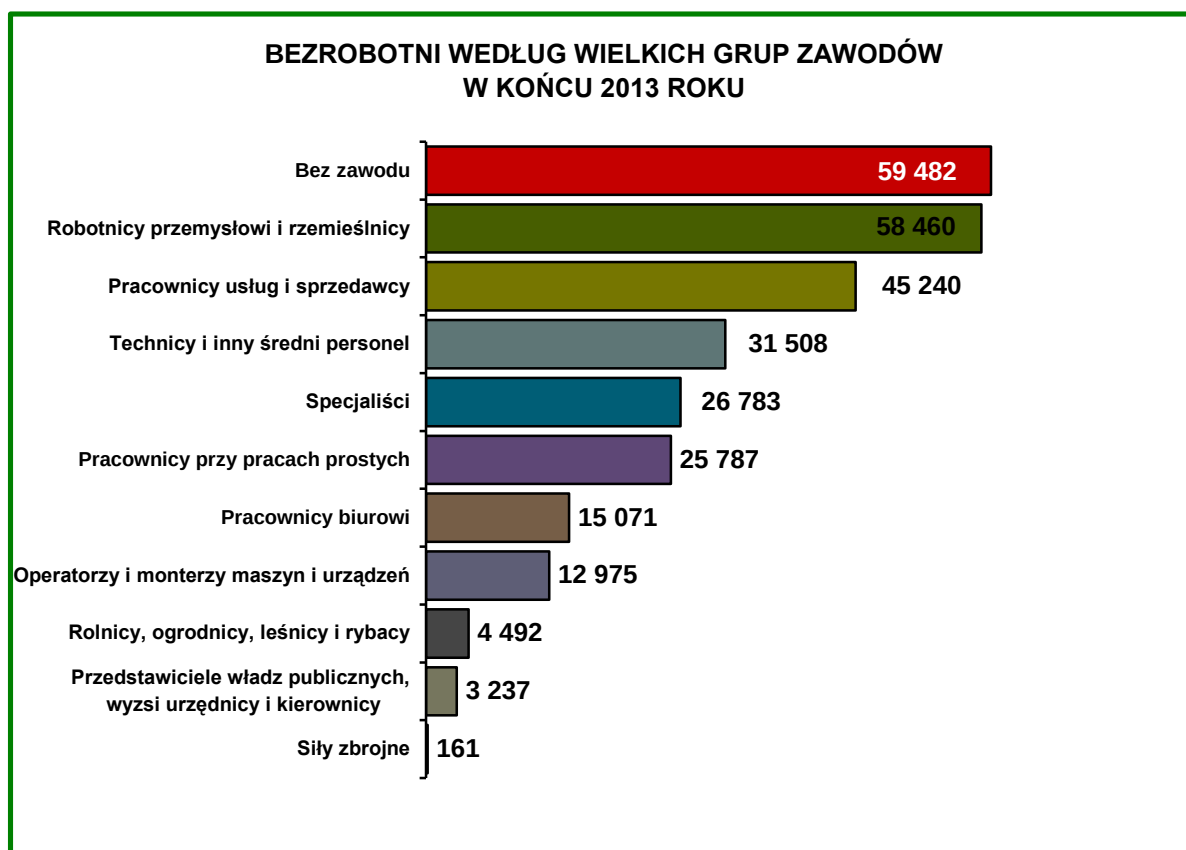
- ✓ grupa 1 - Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy - nie określone wymagane wykształcenie (symbole elementarnych grup zawodowych - od 1111 do 1439). Grupa ta obejmuje zawody, w których podstawowymi zadaniami są planowanie, określanie i realizowanie podstawowych celów i kierunków polityki państwa, formułowanie przepisów prawnych oraz kierowanie działalnością jednostek administracji publicznej, a także sprawowanie funkcji zarządzania w przedsiębiorstwach lub ich wewnętrznych jednostkach organizacyjnych,
- ✓ grupa 2 - Specjaliści - poziom wykształcenia uzyskiwany na studiach wyższych zawodowych, studiach magisterskich i studiach podyplomowych oraz na studiach doktoranckich (symbole elementarnych grup zawodowych - od 2111 do 2659),
- ✓ grupa 3 - Technicy i inny średni personel - poziom wykształcenia uzyskiwany w szkole policealnej oraz w technikum (symbole elementarnych grup zawodowych - od 3111 do 3522),
- ✓ grupa 4 - Pracownicy biurowi - poziom kwalifikacji uzyskiwany w gimnazjum, liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym, zasadniczej szkole zawodowej, w szkole policealnej lub w technikum (symbole elementarnych grup zawodowych - od 4110 do 4419),
- ✓ grupa 5 - Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy - poziom wykształcenia uzyskiwany w gimnazjum, liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym, zasadniczej szkole zawodowej,

---

¹⁹ Tabełaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według wielkich i elementarnych grup zawodów oraz według zawodów i specjalności przedstawiono w Załącznikach Nr 57-59.

w szkole policealnej lub w technikum (symbole elementarnych grup zawodowych - od 5111 do 5419),

- ✓ grupa 6 - Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy - poziom kwalifikacji uzyskiwany w gimnazjum oraz w liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym i zasadniczej szkole zawodowej (symbole elementarnych grup zawodowych - od 6111 do 6340),
- ✓ grupa 7 - Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - poziom kwalifikacji uzyskiwany w gimnazjum, w liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym i zasadniczej szkole zawodowej (symbole elementarnych grup zawodowych - od 7111 do 7549),
- ✓ grupa 8 - Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń - poziom kwalifikacji uzyskiwany w gimnazjum oraz w liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym i zasadniczej szkole zawodowej (symbole elementarnych grup zawodowych - od 8111 do 8350),
- ✓ grupa 9 - Pracownicy przy pracach prostych - poziom wykształcenia uzyskiwany w szkole podstawowej (symbole elementarnych grup zawodowych od 9111 do 9629),
- ✓ grupa 0 - Siły zbrojne - nie określone wymagane wykształcenie (symbole elementarnych grup zawodowych od 0111 do 0311), w grupie tej klasyfikowani są żołnierze zawodowi służby stałej i kontraktowej oraz żołnierze zasadniczej i nadterminowej służby wojskowej.

Biorąc pod uwagę grupy wielkie określone w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności, najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowili bezrobotni **bez zawodu** - w grudniu 2013 r. bez pracy pozostawało **59.482** bezrobotnych zaliczonych do tej grupy, tj. **21,0%** ogółu bezrobotnych.

Drugą pod względem liczebności była grupa **robotników przemysłowych i rzemieślników**. W końcu grudnia 2013 r. do grupy tej zaliczono **58.460** bezrobotnych, tj. **20,6%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Poważne problemy z podjęciem zatrudnienia mieli również bezrobotni zakwalifikowani do grupy **pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** – **45.240** osób, tj. **16,0%** ogółu bezrobotnych. Najmniej liczna grupa bezrobotnych to **siły zbrojne** - **161** bezrobotnych, tj. **0,1%** ogółu bezrobotnych.

Bezrobotni według wielkich grup zawodów

Grupa zawodowa	stan na koniec grudnia 2012 r.	stan na koniec grudnia 2013 r.	wzrost /spadek w osobach	wzrost /spadek w %
Ogółem województwo, w tym:	271 927	283 196	11 269	4,1
0. Siły zbrojne	191	161	- 30	- 15,7
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2 874	3 237	363	12,6
2. Specjaliści	25 076	26 783	1 707	6,8
3. Technicy i inny średni personel	31 055	31 508	453	1,5
4. Pracownicy biurowi	14 477	15 071	594	4,1
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	43 249	45 240	1 991	4,6
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	4 592	4 492	- 100	- 2,2
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	56 930	58 460	1 530	2,7
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	12 606	12 975	369	2,9
9. Pracownicy przy pracach prostych	25 273	25 787	514	2,0
<i>Bez zawodu</i>	55 604	59 482	3 878	7,0

Największy procentowy wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w zawodach należących do grupy przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – o 12,6% (o 363 osoby) oraz w grupie bez zawodu – o 7,0% (o 3.878 osób).

Według elementarnych grup zawodów, spośród 223.714 bezrobotnych posiadających zawód zarejestrowanych w urzędach pracy w grudniu 2013 r., najliczniejszą grupę stanowili **sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)** (symbol elementarnej grupy zawodowej 5223) – **22.244** osoby, tj. **9,9%** ogółu bezrobotnych posiadających zawód.

Pozostałe grupy zawodowe najliczniej reprezentowali:

- ⇒ (4110) pracownicy obsługi biurowej 6.122 osoby (rok wcześniej 5.865 osób),
- ⇒ (7222) ślusarze i pokrewni 5.769 osób (rok wcześniej 5.577 osób),
- ⇒ (9313) robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym 5.399 osób (rok wcześniej 5.205 osób),
- ⇒ (7231) mechanicy pojazdów samochodowych 5.383 osoby (rok wcześniej 5.141 osób),
- ⇒ (5120) kucharze 5.234 osoby (rok wcześniej 5.022 osoby),
- ⇒ (5153) gospodarze budynków 5.088 osób (rok wcześniej 4.926 osób),
- ⇒ (3314) średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych 4.758 osób (rok wcześniej 4.824 osoby),
- ⇒ (9329) robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani 4.717 osób (rok wcześniej 4.798 osób),
- ⇒ (9112) pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne 4.511 osób (rok wcześniej 4.386 osób),
- ⇒ (3115) technicy mechanicy 4.403 osoby (rok wcześniej 4.493 osoby),
- ⇒ (7112) murarze i pokrewni 3.780 osób (rok wcześniej 3.732 osoby),
- ⇒ (4321) magazynierzy i pokrewni 3.623 osoby (rok wcześniej 3.403 osoby),

⇒ (7531) krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	3.478 osób (rok wcześniej 3.485 osób),
⇒ (7512) piekarze, cukiernicy i pokrewni	3.349 osób (rok wcześniej 3.191 osób),
⇒ (2422) specjaliści do spraw administracji i rozwoju	3.134 osoby (rok wcześniej 2.816 osób),
⇒ (7223) ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	2.934 osoby (rok wcześniej 2.934 osoby),
⇒ (5141) fryzjerzy	2.865 osób (rok wcześniej 2.741 osób),
⇒ (7522) stolarze meblowi i pokrewni	2.773 osoby (rok wcześniej 2.638 osób),
⇒ (2631) ekonomiści	2.758 osób (rok wcześniej 2.795 osób),
⇒ (7126) hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	2.717 osób (rok wcześniej 2.618 osoby),
⇒ (7533) szwaczki, hafciarki i pokrewni	2.543 osoby (rok wcześniej 2.631 osób),
⇒ (7412) elektromechanicy i elektromonterzy	2.531 osób (rok wcześniej 2.508 osób),
⇒ (9613) zmiatacze i pokrewni	2.444 osoby (rok wcześniej 2.473 osoby),
⇒ (5413) pracownicy ochrony osób i mienia	2.380 osób (rok wcześniej 2.323 osoby),
⇒ (7233) mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	2.145 osób (rok wcześniej 2.103 osoby).

Biorąc pod uwagę sześciocyfrowe kody zawodów i specjalności na koniec 2013 r. najwięcej bezrobotnych zaliczono do następujących zawodów i specjalności:

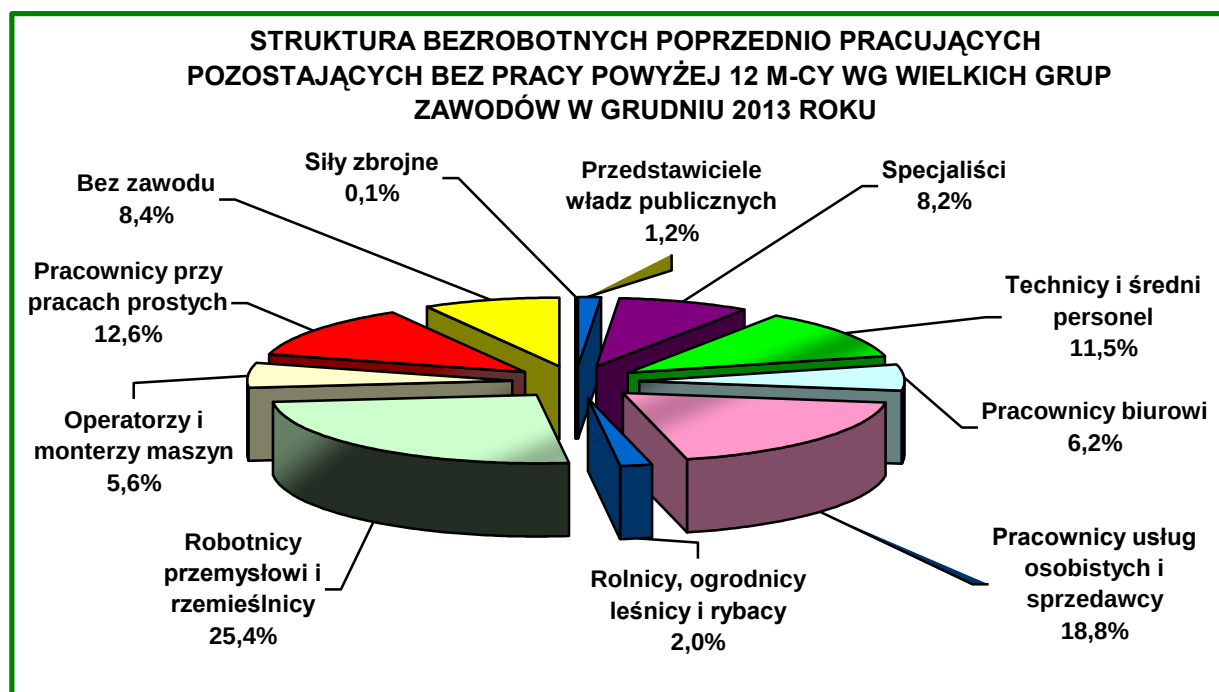
⇒ sprzedawca	20.169 osób (rok wcześniej 19.244 osoby),
⇒ ślusarz	5.512 osób (rok wcześniej 5.335 osób),
⇒ robotnik budowlany	5.399 osób (rok wcześniej 5.205 osób),
⇒ robotnik gospodarczy	4.915 osób (rok wcześniej 4.751 osób),
⇒ technik prac biurowych	4.457 osób (rok wcześniej 4.575 osób),
⇒ technik ekonomista	4.333 osoby (rok wcześniej 4.366 osób),
⇒ murarz	3.731 osób (rok wcześniej 3.720 osób),
⇒ robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	3.463 osoby (rok wcześniej 3.609 osób),
⇒ technik mechanik	3.436 osób (rok wcześniej 3.566 osób),
⇒ magazynier	3.362 osoby (rok wcześniej 3.159 osób),
⇒ krawiec	3.307 osób (rok wcześniej 3.313 osób),
⇒ sprzątaczką biurową	3.218 osób (rok wcześniej 3.171 osób),
⇒ kucharz	3.077 osób (rok wcześniej 2.993 osoby),
⇒ ekonomista	2.755 osób (rok wcześniej 2.791 osób),
⇒ mechanik pojazdów samochodowych	2.274 osoby (rok wcześniej 2.259 osób),
⇒ fryzjer	2.461 osób (rok wcześniej 2.373 osoby),
⇒ szwaczka	2.454 osoby (rok wcześniej 2.540 osób),
⇒ robotnik placowy	2.417 osób (rok wcześniej 2.449 osób),
⇒ kucharz małej gastronomii	2.096 osób (rok wcześniej 1.971 osób),
⇒ mechanik samochodów osobowych	2.054 osoby (rok wcześniej 2.057 osób),
⇒ kierowca samochodów ciężarowego	1.932 osoby (rok wcześniej 1.859 osób),
⇒ stolarz	1.779 osób (rok wcześniej 1.659 osób),
⇒ technik handlowiec	1.701 osób (rok wcześniej 1.694 osoby),
⇒ piekarz	1.679 osób (rok wcześniej 1.629 osób),
⇒ pakowacz	1.639 osób (rok wcześniej 1.605 osób).

Warto zwrócić uwagę, że na 14 miejscu w rankingu zawodów generujących bezrobocie znajdują się ekonomiści, a więc bezrobotni zaliczeni do grupy specjaliści – legitymujący się wykształceniem wyższym.

6.1. **Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według zawodów i specjalności**²⁰

W końcu 2013 r. spośród 225.915 bezrobotnych poprzednio pracujących – **97.383** osoby (**43,1%** bezrobotnych poprzednio pracujących) pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy. Zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności - według wielkich grup zawodowych, najwięcej osób pozostających bez pracy ponad rok zaliczono do następujących grup zawodów:

- ⇒ robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 24.733 osoby, tj. 25,4% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy,
- ⇒ pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 18.307 osób, tj. 18,8%,
- ⇒ pracownicy przy pracach prostych – 12.242 osoby, tj. 12,6%.

Najwyższy udział bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy odnotowano w grupie **rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy** – 50,7% bezrobotnych poprzednio pracujących w tej grupie zawodów oraz w grupie **pracownicy przy pracach prostych** – 48,1%.

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, kobiety stanowiły 48,4% (47.166 osób) i najwięcej ich było w zawodach należących do grupy **pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**, gdzie stanowiły **72,9%** ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w tej kategorii bezrobotnych; **pracownicy biurowi**, gdzie stanowiły **69,3%** ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w tej kategorii bezrobotnych oraz grupy **specjaliści**,

²⁰ Tabelaryczne zestawienia dotyczące liczby bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy według grup zawodów oraz zawodów i specjalności przedstawiono w Załącznikach Nr 57-59.

gdzie stanowiły **66,5%** ogółu pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w tej kategorii bezrobotnych.

Udział bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych poprzednio pracujących (według wielkich grup zawodów grudnia 2013 r.)

Grupa zawodowa	Bezrobotni poprzednio pracujący w końcu grudnia 2013 r.		
	ogółem	w tym pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	
	w liczbach bezwzględnych		w procencie do ogółem
Ogółem województwo, w tym:	225 915	97 383	43,1
0. Siły zbrojne	127	49	38,6
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	3 222	1 183	36,7
2. Specjaliści	21 035	7 985	38,0
3. Technicy i inny średni personel	26 306	11 226	42,7
4. Pracownicy biurowi	14 543	6 070	41,7
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	42 046	18 307	43,5
6. Rolnicy, ogrodnicy leśnicy i rybacy	3 808	1 931	50,7
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	54 067	24 733	45,7
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	12 629	5 487	43,4
9. Pracownicy przy pracach prostych	25 460	12 242	48,1
<i>Bez zawodu</i>	22 672	8 170	36,0

W rankingu zawodów i specjalności (według kodów sześciocyfrowych), w których bezrobotni poprzednio pracujący pozostawali bez pracy powyżej 12 miesięcy, w zdecydowanej większości na pierwszych lokatach pojawiają się te same zawody co w rankingu bezrobotnych:

⇒ sprzedawca	8.704 osoby (rok wcześniej 7.665 osób),
⇒ robotnik budowlany	2.503 osoby (rok wcześniej 2.226 osób),
⇒ ślusarz	2.403 osoby (rok wcześniej 2.065 osób),
⇒ robotnik gospodarczy	2.369 osób (rok wcześniej 2.244 osoby),
⇒ technik prac biurowych	2.233 osoby (rok wcześniej 2.105 osób),
⇒ murarz	1.824 osoby (rok wcześniej 1.539 osób),
⇒ technik ekonomista	1.689 osób (rok wcześniej 1.573 osoby),
⇒ robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1.646 osób (rok wcześniej 1.667 osób),
⇒ sprzątaczkę biurową	1.622 osoby (rok wcześniej 1.552 osoby),
⇒ krawiec	1.408 osób (rok wcześniej 1.360 osób),
⇒ robotnik placowy	1.383 osoby (rok wcześniej 1.375 osób),
⇒ technik mechanik	1.271 osób (rok wcześniej 1.125 osób),
⇒ magazynier	1.255 osób (rok wcześniej 1.076 osób),
⇒ szwaczka	1.195 osób (rok wcześniej 1.151 osób),
⇒ kucharz	1.146 osób (rok wcześniej 1.058 osób),
⇒ ekonomista	987 osób (rok wcześniej 914 osób),
⇒ fryzjer	848 osób (rok wcześniej 672 osoby),
⇒ mechanik samochodów osobowych	812 osób (rok wcześniej 715 osób).

Ponadto z grupy bezrobotnych poprzednio pracujących **bez zawodu – 8.170 osób** poszukiwało pracy ponad 12 miesięcy (w poprzednim roku 6.824 osoby).

7. BEZROBOTNI WEDŁUG SEKCJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (PKD)²¹

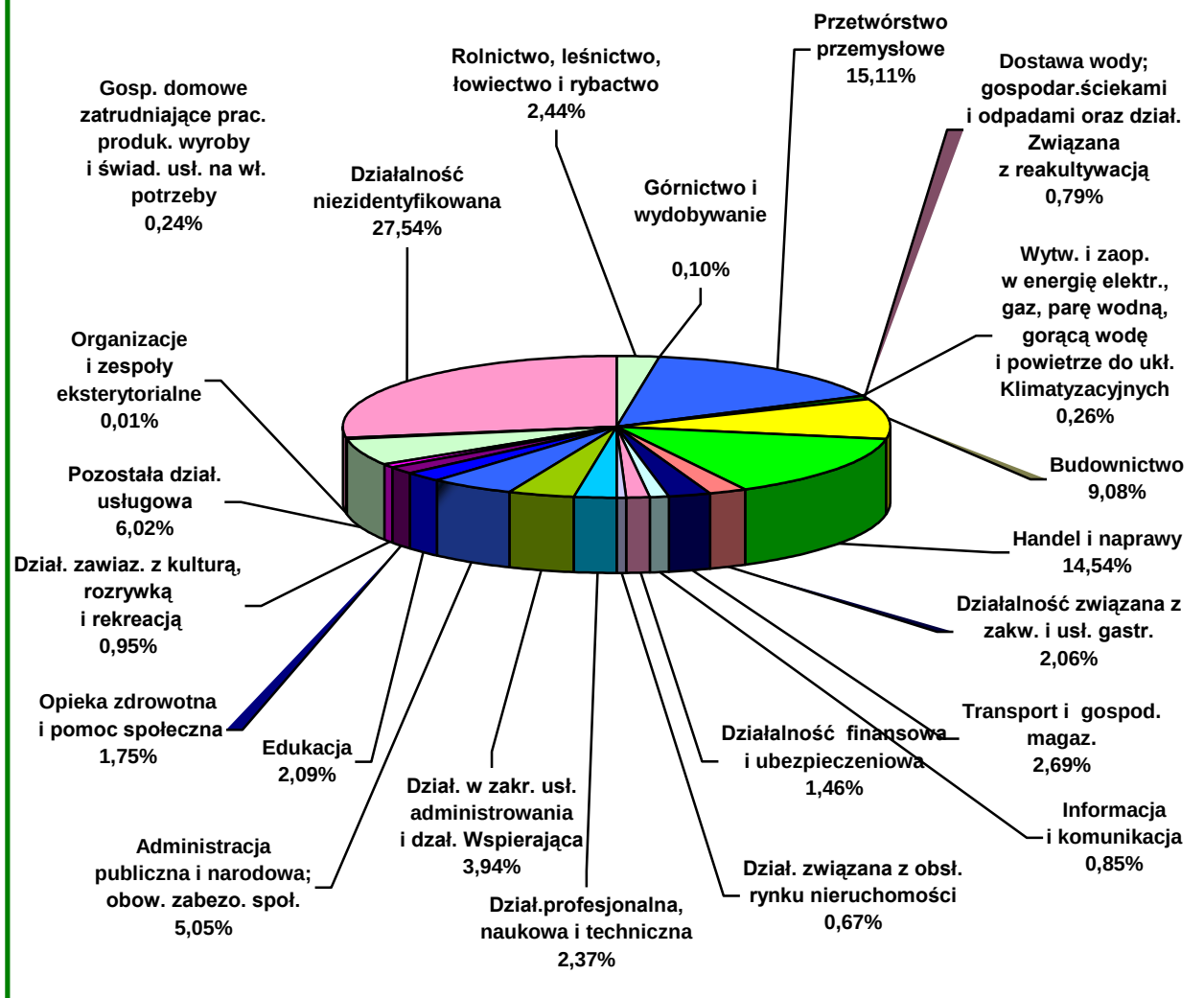
Analiza statystyki rynku pracy dotycząca bezrobotnych według Polskiej Klasyfikacji Działalności gospodarczej w pewnym stopniu odzwierciedla skutki dokonujących się przemian gospodarczych.

Wśród bezrobotnych dominują osoby, które pracowały przed nabyciem statusu bezrobotnego. Na koniec 2013 r. populacja tych bezrobotnych liczyła 225.915 osoby, tj. 79,8% ogółu bezrobotnych. Spośród nich najliczniejsza grupa bezrobotnych, to osoby z sekcji **działalność niezidentyfikowana** – 62.209 osób, tj. 27,5% bezrobotnych poprzednio pracujących. Kolejną dużą grupę bezrobotnych tworzyli ci, którzy pracowali w zakładach należących do sekcji **przetwórstwo przemysłowe**. Z zakładów tych pochodziło 34.140 bezrobotnych tj. 15,1% populacji bezrobotnych poprzednio pracujących. Następną liczną grupą bezrobotnych to poprzednio pracujący w sekcji **handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle** – 32.858 osób, tj. 14,5% bezrobotnych poprzednio pracujących oraz pracujący w **budownictwie** – 20.513 osób, tj. 9,1% bezrobotnych poprzednio pracujących.

---

²¹ Tabelaryczne zestawienie dotyczące bezrobotnych według sekcji gospodarki narodowej przedstawiono w Załączniku Nr 60.

BEZROBOTNI WEDŁUG SEKCJI GOSPODARKI NARODOWEJ W GRUDNIU 2013 ROKU

W stosunku do 2012 r. wzrost bezrobotnych poprzednio pracujących ukształtował się na poziomie 4,6%, przy czym największy procentowy wzrost odnotowano w następujących sekcjach:

- ⇒ **działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca**, gdzie bezrobocie zwiększyło się o 23,1% (o 1.668 osób).
- ⇒ **działalność finansowa i ubezpieczeniowa**, gdzie bezrobocie zwiększyło się o 21,0% (o 573 osoby),
- ⇒ **dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją**, gdzie bezrobocie zwiększyło się o 18,8% (o 284 osoby),
- ⇒ **działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi**, gdzie bezrobocie zwiększyło się o 17,9% (o 706 osób),
- ⇒ **informacja i komunikacja**, gdzie bezrobocie zwiększyło się o 17,7% (o 289 osób).

Spadek liczby bezrobotnych nastąpił w sekcjach:

- ⇒ **organizacje i zespoły eksterytorialne**, gdzie bezrobocie zmniejszyło się o 35,0% (o 7 osób),

- ⇒ **Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych**, gdzie bezrobocie zmniejszyło się o 12,3% (o 83 osoby),
- ⇒ **rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo**, gdzie bezrobocie zmniejszyło się o 4,3% (o 247 osób),
- ⇒ **działalność niezidentyfikowana**, gdzie bezrobocie zmniejszyło się o 2,3% (o 1.471 osób).

Z ogólnej liczby bezrobotnych poprzednio pracujących, większość (140.286 osób, tj. 62,1%) pochodziła z sektora prywatnego.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na koniec grudnia 2012 r.	Stan na koniec grudnia 2013 r.	wzrost/ spadek w osobach	wzrost/ spadek w %
1	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5 759	5 512	- 247	- 4,3
2	Górnictwo i wydobywanie	215	223	8	3,7
3	Przetwórstwo przemysłowe	33 434	34 140	706	2,1
4	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	675	592	- 83	- 12,3
5	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1 509	1 793	284	18,8
6	Budownictwo	18 668	20 513	1 845	9,9
7	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	30 171	32 858	2 687	8,9
8	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3 943	4 649	706	17,9
9	Transport i gospodarka magazynowa	5 436	6 067	631	11,6
10	Informacja i komunikacja	1 630	1 919	289	17,7
11	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2 726	3 299	573	21,0
12	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1 362	1 524	162	11,9
13	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5 117	5 350	233	4,6
14	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	7 231	8 899	1 668	23,1
15	Administracja publiczna i ochrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	11 107	11 409	302	2,7
16	Edukacja	4 472	4 711	239	5,3
17	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3 671	3 947	276	7,5
18	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2 003	2 139	136	6,8

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na koniec grudnia 2012 r.	Stan na koniec grudnia 2013 r.	wzrost/ spadek w osobach	wzrost/ spadek w %
19	Pozostała działalność usługowa	12 609	13 600	991	7,9
20	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	536	549	13	2,4
21	Organizacje i zespoły eksterytorialne	20	13	- 7	- 35,0
22	Działalność niezidentyfikowana	63 680	62 209	- 1 471	- 2,3
23	RAZEM	215 974	225 915	9 941	4,6
24	Dotychczas nie pracujący	55 953	57 281	1 328	2,4
25	OGÓŁEM	271 927	283 196	11 269	4,1

7.1. *Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według sekcji działalności gospodarczej*²²

W końcu 2013 r. w urzędach pracy zarejestrowane były **97.383 osoby** poprzednio pracujące pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy, tj. o 12.235 osób (o 14,4%) **więcej** niż w końcu 2012 r.

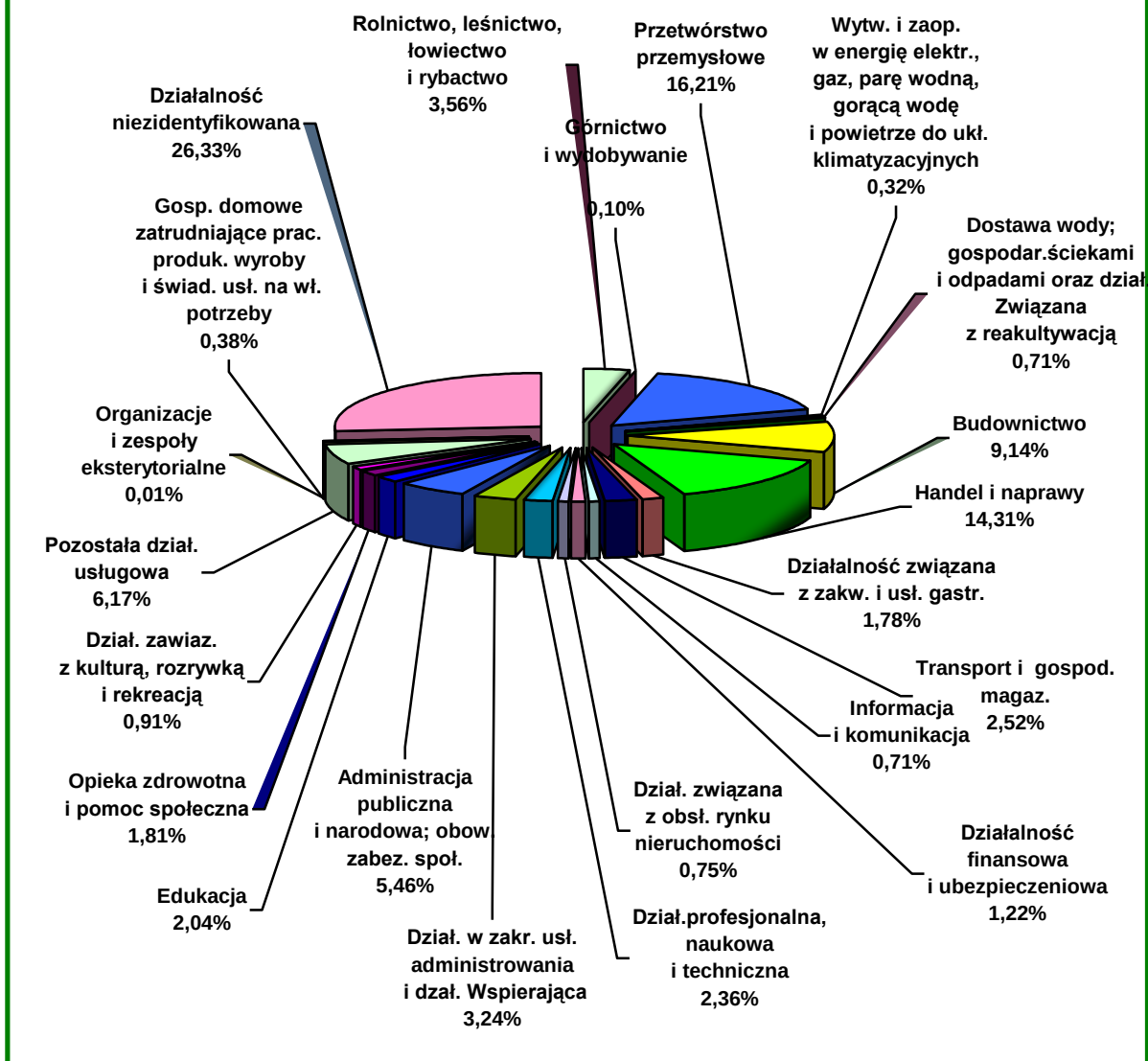
W odniesieniu do 2012 r. największy procentowy **wzrost** liczby bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy nastąpił w sekcji **wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych – 57,4%** (o 113 osób). W następnej kolejności w sekcjach: **górnictwo i wydobywanie – o 46,2%** (o 30 osób) oraz **działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – o 35,5%** (o 828 osób).

Spadek odnotowano w sekcjach: **organizacje zespoły eksterytorialne – 20,0%** (o 2 osób), **rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo - o 6,3%** (o 231 osób) oraz w sekcji **administracja publiczna i ochrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 5,2%** (o 290 osób).

Najliczniejszą grupę bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy stanowiły osoby z sekcji **działalność niezidentyfikowana – 25.638** osób i stanowili 26,3% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy. Następna grupa to bezrobotni poprzednio pracujący w zakładach należących do sekcji **przetwórstwo przemysłowe – 15.787** osób. Bezrobotni zaliczeni do tej sekcji stanowili 16,2% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy. Z sekcji **handel i naprawy** pochodziło 13.932 osoby, którzy stanowili 14,3% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

**BEZROBOTNI POPRZEDNIO PRACUJĄCY POZOSTAJĄCY BEZ PRACY
POWYŻEJ 12 M-CY WEDŁUG PKD W GRUDNIU 2013 ROKU**

²² Tabelaryczne zestawienia dotyczące liczby bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy według sekcji działalności gospodarczej przedstawiono w Załączniku Nr 60.

8. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY ²³

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415 z późniejszymi zmianami) określa kategorie bezrobotnych zaliczanych do „osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy”²⁴, w stosunku, do których miejski i powiatowy urząd pracy w okresie do 6 miesięcy od dnia rejestracji powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, stażu, odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

W analizowanym okresie w szczególnej sytuacji na rynku pracy były osoby:

✧	długotrwale bezrobotne ²⁵	55,4% ogółu bezrobotnych (156.925 osób), ²⁶
✧	bez wykształcenia średniego	52,3% ogółu bezrobotnych (148.081 osób),
✧	bez kwalifikacji zawodowych	33,2% ogółu bezrobotnych (94.093 osoby),
✧	bez doświadczenia zawodowego	26,1% ogółu bezrobotnych (73.823 osoby),
✧	powyżej 50 roku życia	25,8% ogółu bezrobotnych (73.037 osób),
✧	do 25 roku życia	17,1% ogółu bezrobotnych (48.333 osoby),
✧	kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	9,4% ogółu bezrobotnych (26.725 osób),
✧	samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	7,3% ogółu bezrobotnych (20.670 osób),
✧	niepełnosprawne	3,8% ogółu bezrobotnych (10.623 osoby).
✧	które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	1,8% ogółu bezrobotnych (4.999 osób),
✧	po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	0,05% ogółu bezrobotnych (131 osób).

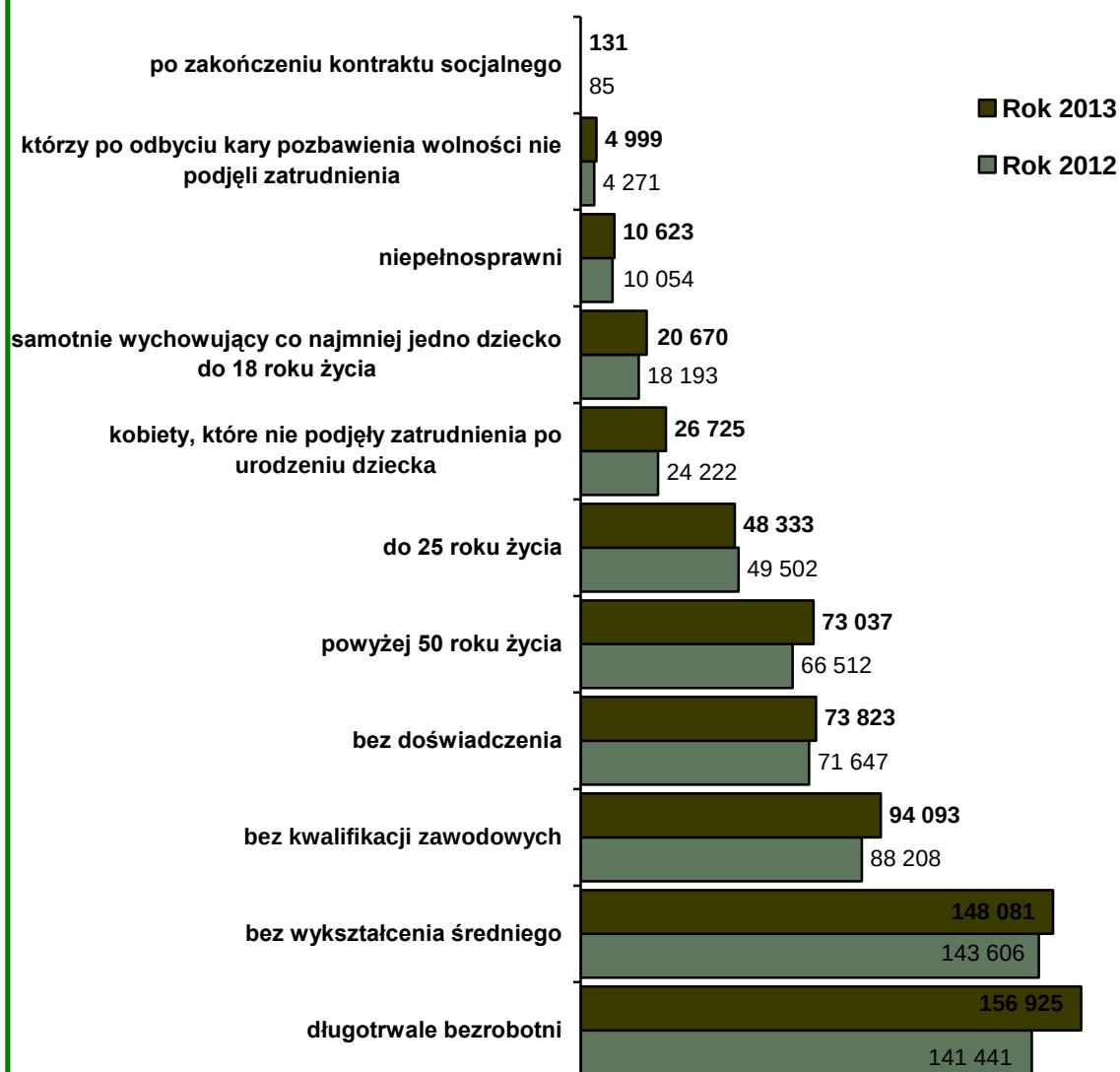
²³ Szczegółowe informacje o bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, sporządzane w cyklach kwartalnych dostępne są w wersji elektronicznej na stronie internetowej WUP, <http://www.wup.mazowsze.pl> w zakładce „Statystyka”.

²⁴ Tabelaryczne zestawienie dotyczące liczby osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy przedstawiono w Załączniku Nr 61-68 B.

²⁵ Zgodnie z obowiązującą ustawą długotrwale bezrobotny to bezrobotny pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat - z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.)

²⁶ Zgodnie z obowiązującą ustawą długotrwale bezrobotny to bezrobotny pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat - z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.)

**BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI
NA RYNKU PRACY W 2012 I 2013 ROKU**

9. USŁUGI RYNKU PRACY

Powiatowe i miejskie urzędy pracy świadczą dla zarejestrowanych osób usługi oraz instrumenty rynku pracy. Podstawowymi usługami rynku pracy są: pośrednictwo pracy, usługi EURES, poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy oraz organizacja szkoleń.

9.1. Pośrednictwo pracy²⁷

Wypełniając podstawową usługę rynku pracy rozumianą jako zapewnienie pracodawcy pracowników o odpowiednich kwalifikacjach, a osobie bezrobotnej lub poszukującej pracy odpowiedniego zatrudnienia w 2013 r. pośrednicy powiatowych urzędów pracy: pozyskali do współpracy 9.086 zakładów pracy o 1.746 zakładów, tj. o 23,8% **więcej** niż w 2012 roku, odbyli 13.577 wizyt u pracodawców o 974 wizyty, tj. o 7,7% **więcej** niż w roku poprzednim, w wyniku których pozyskali 23.424 miejsca pracy niesubsydiowanej o 7.907 miejsc pracy, tj. o 51,0% **więcej** niż w poprzednim roku.

Nowopozyskane przez pośredników do współpracy zakłady stanowiły ca' 1,3% ogółu podmiotów gospodarczych w województwie mazowieckim zarejestrowanych w grudniu w systemie REGON (w poprzednim roku 1,0%).

W 2013 r. w województwie mazowieckim pozyskano ogółem **97.372 wolne miejsca pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**²⁸ - o 17.052 oferty, tj. o 21,2 % **więcej** niż pozyskano w poprzednim roku, w tym:

- 61.821 wolnych miejsc pracy niesubsydiowanej - o 11.411 ofert, tj. o 22,6 **więcej** niż pozyskano w 2012 r.,
- 35.551 wolnych miejsc pracy subsydiowanej - o 5.641 ofert, tj. o 18,9% **więcej** niż w poprzednim roku,
- 79.704 wolne miejsca pracy z sektora prywatnego - o 15.853 oferty, tj. o 24,8% **więcej** niż w 2012 roku,
- 6.890 wolnych miejsc pracy dla niepełnosprawnych – o 1.758 ofert, tj. o 34,3% **więcej** niż pozyskano w poprzednim roku.

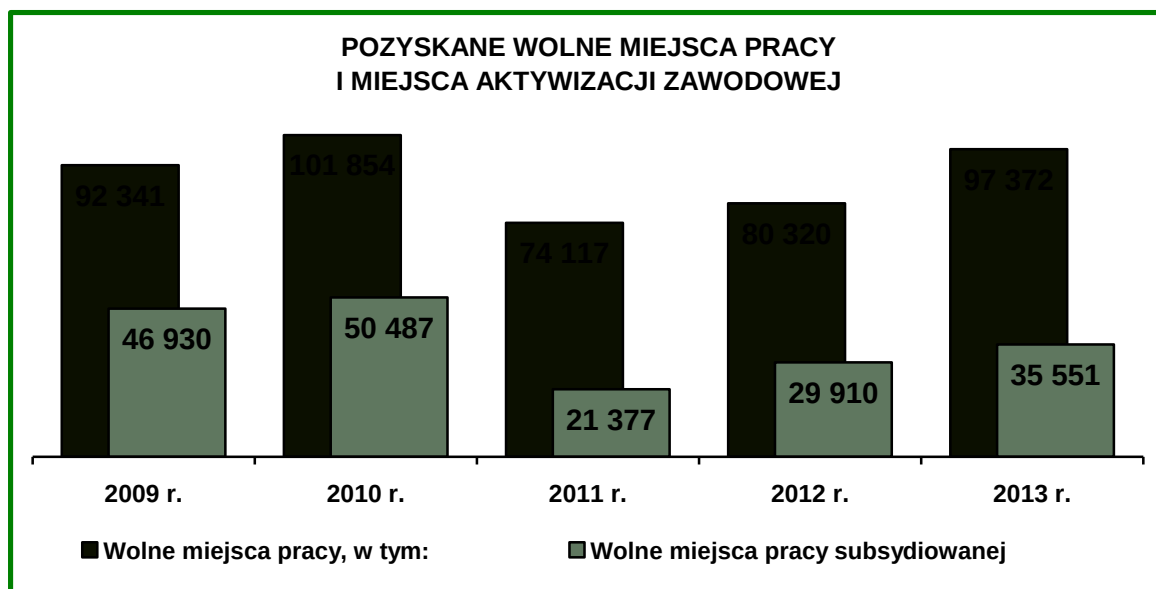
²⁷ Zestawienie dotyczące realizacji pośrednictwa pracy przedstawiono w Załącznikach Nr 72 i 73.

²⁸ Od dnia 1 stycznia 2010 r. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 grudnia w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2010 została zmieniona nazwa - „oferty pracy” na „wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej”.

Liczba pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej

Wyszczególnienie	2012 r.	Udział %	2013 r.	Udział %
1	2	3	4	5
Wolne miejsca pracy ogółem	80 320	100,0	97 372	100,0
<i>w tym:</i>				
➤ Wolne miejsca pracy z sektora publicznego	16 469	20,5	17 668	18,1
➤ Wolne miejsca pracy dla niepełnosprawnych	5 132	6,4	6 890	7,1
➤ Wolne miejsca pracy subsydiowanej	29 910	37,2	35 551	36,5
➤ Wolne miejsca pracy niesubsydiowanej	50 410	62,8	61 821	63,5
➤ Wolne miejsca pracy sezonowej	10 837	13,5	13 918	14,3

Większość zgłaszanych wolnych miejsc pracy pochodziła z zakładów należących do sektora prywatnego – 81,9% ogółu zgłoszonych w 2013 r.

Najwyższą liczbą wolnych miejsc pracy dysponowały miasta: Warszawa – 32.538 miejsc (33,4% ogółu pozyskanych wolnych miejsc pracy w województwie), Radom – 3.102 miejsca (3,2%) i Płock – 3.007 miejsc (3,1%) oraz powiaty: piaseczyński – 3.392 miejsca (3,5%), płocki – 3.156 miejsc (3,2%) i pruszkowski 2.986 miejsc (3,1%).

Najmniejszą liczbą wolnych miejsc pracy dysponowały powiaty: zwoleński – 677 miejsc (0,70% ogółu pozyskanych wolnych miejsc pracy w województwie), białobrzegi – 717 miejsc (0,74%), ostrołęcki – 807 miejsc (0,83%), przasnyski – 821 miejsc (0,84%) i legionowski 827 – miejsc (0,85%).

W odniesieniu do 2012 roku największy wzrost liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej odnotowano w miastach: Warszawie – 9.357 miejsc, tj. o 40,4% więcej i Płocku – 853 miejsca, tj. o 39,6% więcej oraz w powiatach: pruszkowskim – 1.075 miejsc, tj. o 56,3% więcej i wołomińskim – 929 miejsc, tj. o 95,9% więcej. Spadek odnotowano w 9 powiatach, największy w mieście Radomiu – 128 miejsc, tj. o 4,0% mniej oraz w powiatach: żyrardowskim – 468 miejsc, tj. o 18,8% mniej, płockim – 401 miejsc, tj. o 11,3% mniej i sochaczewskim – 201 miejsc, tj. o 10,0% mniej.

W 2013 r. na Mazowszu zarejestrowało się 305.292 bezrobotnych (napływ), pozyskano 97.372 wolne miejsca pracy. Na 1 pozyskane wolne miejsce pracy przypadało więcej niż 3 bezrobotnych – 3,14 (w 2012 r. – 3,66).

Za pośrednictwem urzędów pracy województwa mazowieckiego w 2013 r. zatrudnienie uzyskało 73.154 bezrobotnych - o 13.903 osoby tj. o 23,5% **więcej** niż przed rokiem, co stanowi 52,9% do ogółu podjęć pracy w województwie (w poprzednim roku 50,8%).

Efektywność wykorzystania pozyskanych miejsc pracy w 2013 r. wyniosła ca` 74,6% (za poprzedni rok ca` 73,5%).

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według rodzaju działalności pracodawcy²⁹

Statystyka rynku pracy sporządzana w okresach półrocznych obejmuje informacje o wolnych miejscach pracy według sekcji działalności gospodarczej, jak również według zawodów i specjalności.

Według danych wykazanych w załączniku 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności gospodarczej ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy”, a także w załączniku 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” w 2013 r. do urzędów pracy wpłynęło **97.190** wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej o 17.069 miejsc (o 21,3%) **więcej** niż w poprzednim roku. Największy **wzrost** liczby wolnych miejsc pracy w odniesieniu do 2012 r. odnotowano w sekcjach: **działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca** – o 7.028 miejsc (o 60,2%), **handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle** – o 2.699 miejsc (o 19,4%) oraz **działalność profesjonalna, naukowa i techniczna** – o 2.254 miejsca (o 57,3%).

W odniesieniu do poprzedniego roku **spadek** liczby wolnych miejsc pracy odnotowano w 3 sekcjach: **transport i gospodarka magazynowa** – o 735 miejsc ((o 18,9%), **działalność związana z obsługą rynku nieruchomości** – o 378 miejsc (26,3%) i **organizacje i zespoły eksterytorialne** – o 3 miejsca (o 23,1%).

W 2013 r. najwięcej wolnych miejsc pracy zgłosiły zakłady zajmujące się **działalnością w zakresie usług administrowania i działalnością wspierającą** - 18.708 miejsc (19,2% ogółu wolnych miejsc pracy zgłoszonych w 2013 r.), **handlem hurtowym i detalicznym; naprawami pojazdów samochodowych, włączając motocykle** – 16.614 miejsc (17,1%), następnie zakłady zaliczone do sekcji **administracja publiczna i ochrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne** – 11.795 miejsc (12,1%).

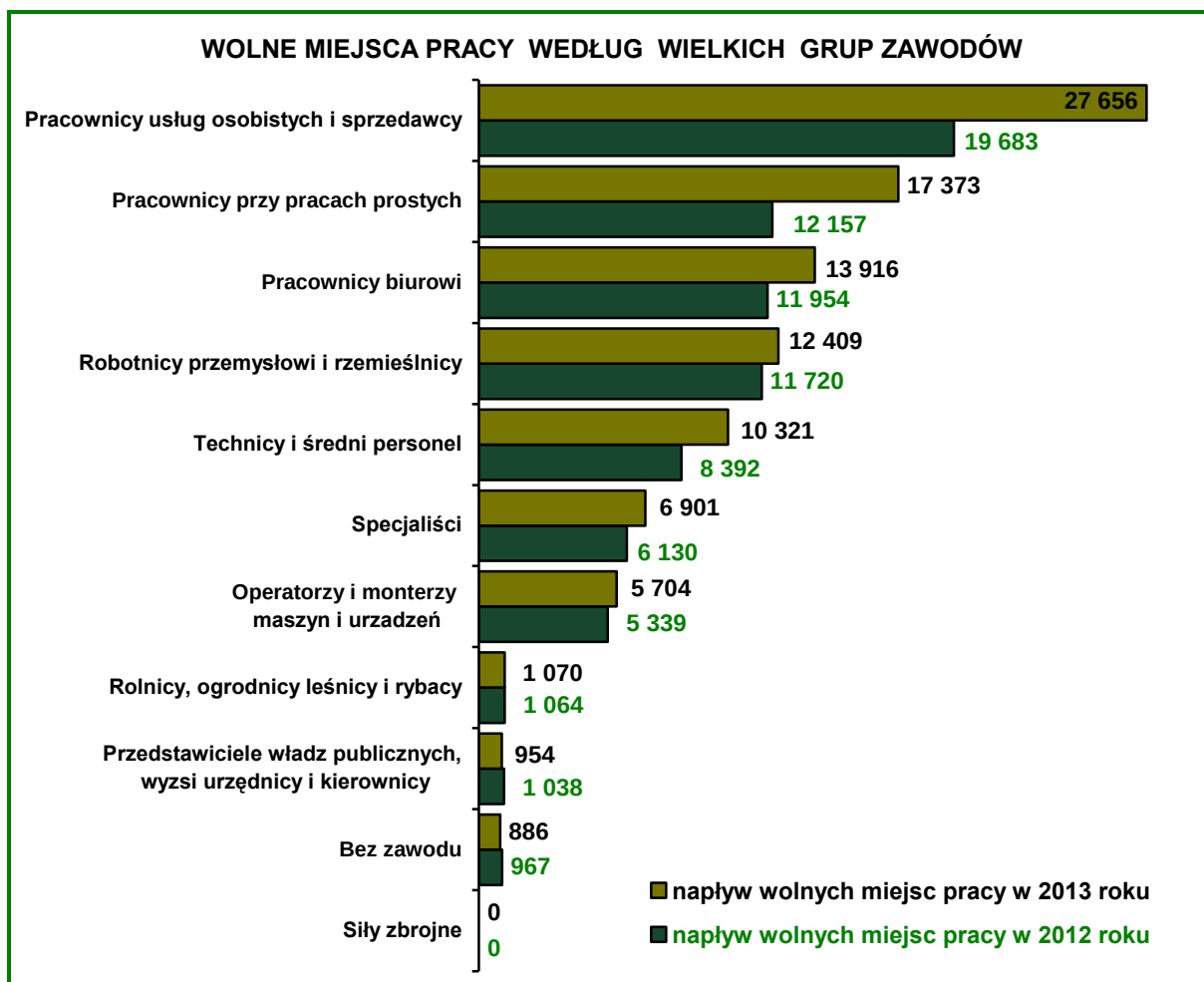
---

²⁹ *Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według sekcji gospodarki narodowej przedstawiono w Załączniku Nr 74.*

Uwaga: liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wykazana w załączniku 2 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej” oraz w załączniku 3 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy według zawodów i specjalności” jest niższa od liczby wolnych miejsc pracy wykazanych w sprawozdaniach MPiPS-01, co wynika z wyłączenia w sprawozdaniach półrocznych liczby wolnych miejsc pracy, z których pracodawcy zrezygnowali.

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według grup zawodów i specjalności³⁰

Spośród 97.190 wolnych miejsc pracy zgłoszonych do urzędów pracy w 2013 r. - według wielkich grup zawodów - najwięcej wolnych miejsc pracy przeznaczonych było dla grupy zawodowej **pracowników usług osobistych i sprzedawców** – 27.656 miejsc (28,5% ogółu wolnych miejsc pracy zgłoszonych w 2013 roku), **pracowników przy pracach prostych** – 17.373 miejsca (17,9%), **pracowników biurowych** – 13.916 miejsc (14,3%) oraz **robotników przemysłowych i rzemieślników** – 12.409 miejsc (12,8%).

W odniesieniu do poprzedniego roku największy **wzrost** liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy dotyczył następujących grup zawodów:

- ✓ pracownicy usług osobistych i sprzedawcy - wzrost o 6.296 miejsc (**o 29,5%**),
- ✓ pracownicy przy pracach prostych - wzrost o 5.216 miejsc (**o 42,9%**),
- ✓ pracownicy biurowi - wzrost o 1.962 miejsca (**o 16,4%**),
- ✓ technicy i inny średni personel - wzrost o 1.929 miejsc (**o 23,0%**).

³⁰ Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności - Załącznik Nr 75.
Uwaga: j.w.

Spadek wolnych miejsc pracy odnotowano w **2** grupach zawodów:

- ✓ przedstawiciele władz publicznych,
wyżsi urzędnicy i kierownicy – spadek o 84 miejsca (o 8,1%),
- ✓ bez zawodu - spadek o 81 miejsc (o 8,4%).

Biorąc pod uwagę poszczególne zawody i specjalności określone sześciocyfrowym kodem zawodu, najwięcej miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej skierowanych było do bezrobotnych i poszukujących pracy w zawodach:

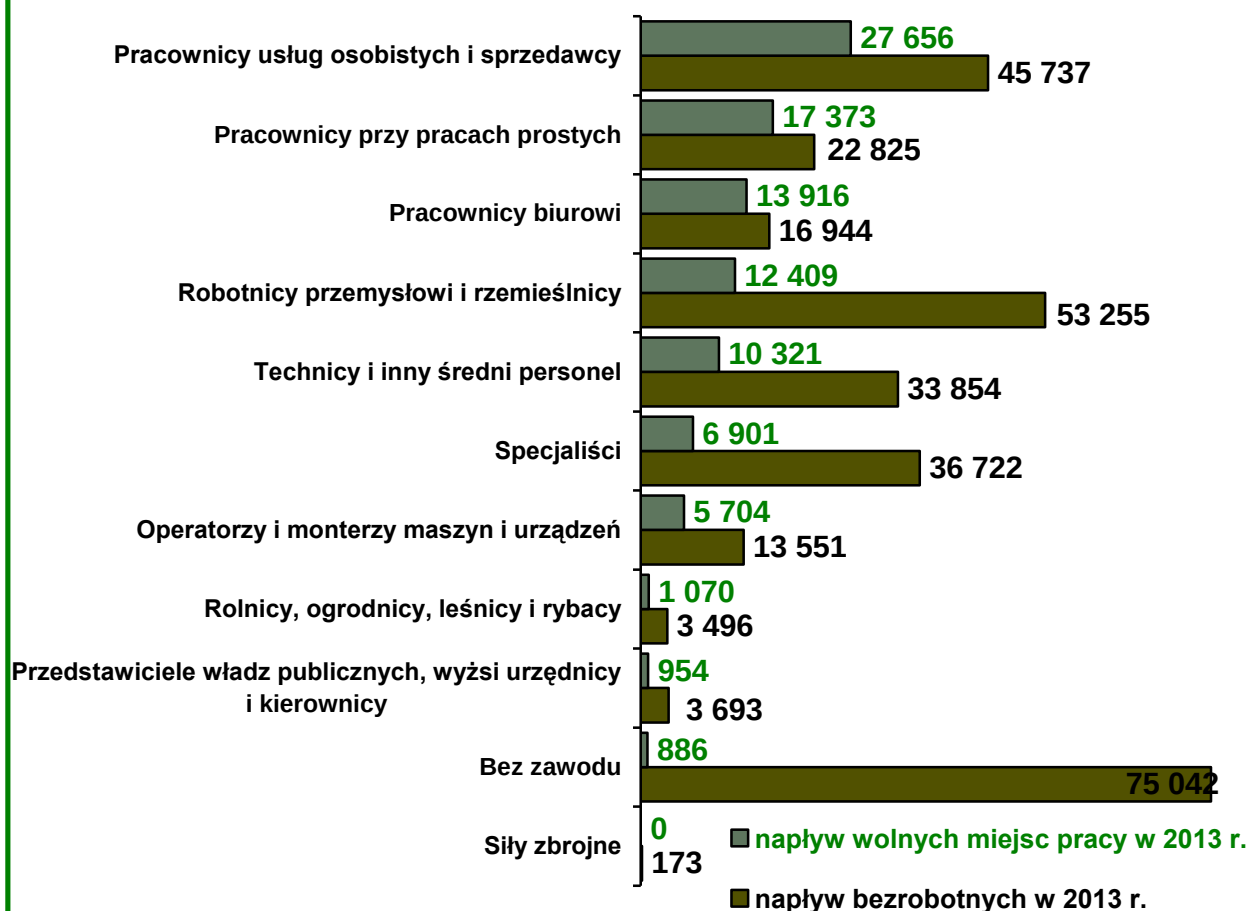
✓ robotnik gospodarczy	6.429 miejsc,
✓ sprzedawca	4.604 miejsca,
✓ technik prac biurowych	3.985 miejsc,
✓ przedstawiciel handlowy	3.395 miejsc,
✓ sprzątaczką biurową	3.068 miejsc,
✓ pozostali pracownicy obsługi biurowej	3.038 miejsc,
✓ telemarketer	2.691 miejsc,
✓ kelner	2.467 miejsc,
✓ magazynier	2.032 miejsca,
✓ pomoc kuchenna	1.977 miejsc,
✓ pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	1.639 miejsc,
✓ pakowacz	1.417 miejsc,
✓ pozostali kucharze	1.306 miejsc,
✓ robotnik budowlany	1.181 miejsc,
✓ pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	1.077 miejsc,
✓ kucharz	1.007 miejsc,
✓ pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	996 miejsc,
✓ kierowca samochodu ciężarowego	951 miejsc.

Ponadto pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie na zatrudnienie 886 osób bez zawodu.

Relacje dotyczące napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych według wielkich grup zawodów

Z analizy napływu wolnych miejsc pracy jak i bezrobotnych – **według wielkich grup zawodowych** - wynika, że napływ wolnych miejsc pracy we wszystkich grupach zawodów był niższy od napływu bezrobotnych. Największe niedobory wolnych miejsc pracy dotyczyły grup: **bez zawodu** gdzie zgłoszono 886 miejsc, a zarejestrowało się 75.042 osoby, **specjaliści** (obejmującej osoby z wyższym wykształceniem) dla których zgłoszono 6.901 miejsc pracy, a zarejestrowało się 36.722 osoby oraz **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** gdzie zgłoszono 12.409 miejsc, a do rejestrów bezrobotnych napłynęło 53.255 osób. Do grupy **siły zbrojne** nie wpłynęła żadna oferta pracy, a do rejestrów bezrobotnych napłynęło 173 osoby.

**NAPŁYW OFERT PRACY ORAZ BEZROBOTNYCH
WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W 2013 ROKU.**

**Relacje napływu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej,
napływu bezrobotnych w wybranych elementarnych (czterocyfrowych)
grupach zawodów oraz liczby bezrobotnych i liczby wolnych miejsc pracy
pozostających w dyspozycji urzędów pracy w końcu 2013 roku**

(według rankingu pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej³¹)

Symbol grupy zawod.	Nazwa grupy zawodów	Wolne miejsca pracy zgłoszone 2013 r.	Napływ bezrobotnych w 2013r.		Stan na koniec 2013r.		
			ogółem	w tym: kobiety	bezrobotni ogółem	w tym: kobiety	oferty pracy pozostające w dyspozycji urzędów
1	2	3	4	5	6	7	8
	OGÓŁEM	97 190	305 292	140 034	283 196	283 196	2 798
4110	Pracownicy obsługi biurowej	7 453	6 376	5 033	6 122	4 978	43
5153	Gospodarze budynków	6 452	4 387	1 415	5 088	1 747	7
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	6 121	21 797	17 270	22 244	18 251	166
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	4 642	3 755	3 129	4 511	3 909	234
3322	Przedstawiciele handlowi	3 580	1 576	507	1 255	455	59
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej/internetowej	2 836	493	326	284	199	219
4321	Magazynierzy i pokrewni	2 514	4 406	731	3 623	708	89
5120	Kucharze	2 483	5 083	2 993	5 234	3 650	36
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	2 473	2 380	257	2 380	257	207
5131	Kelnerzy	2 467	1 769	1 311	1 572	1 226	210
9412	Pomoce kuchenne	2 034	987	778	1 027	874	61
9629	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	1 973	1 653	682	1 772	728	41
9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	1 656	4 246	1 846	4 717	2 269	33
9321	Pakowacze	1 417	1 814	1 290	1 639	1 230	7
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1 263	1 450	898	944	641	28

³¹ Relacje wszystkich elementarnych grup zawodów pokazano w Załączniku Nr 76.

Symbol grupy zawod.	Nazwa grupy zawodów	Wolne miejsca pracy zgłoszone 2013 r.	Napływ bezrobotnych w 2013r.		Stan na koniec 2013r.		
			ogółem	w tym: kobiety	bezrobotni ogółem	w tym: kobiety	oferty pracy pozostające w dyspozycji urzędów
1	2	3	4	5	6	7	8
9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	1 181	4 577	29	5 399	35	11
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	1 146	2 325	3	1 969	1	58
7212	Spawacze i pokrewni	1 070	1 269	87	1 240	102	42
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	1 007	1 665	1 333	1 657	1 336	10
0000	Bez zawodu	886	75 042	32 642	59 482	27 256	2
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	870	5 935	8	5 383	12	19
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	818	1 729	330	1 587	321	4
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	801	2 244	15	2 089	15	142
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	798	2 092	2 068	2 543	2 510	13
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	760	797	191	873	231	11
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	752	1 595	1 348	1 391	1 256	83
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	728	1 082	616	674	431	15
9613	Zamiatacze i pokrewni	669	1 670	506	2 444	742	6
7112	Murarze i pokrewni	656	2 911	0	3 780	1	3
3313	Księgowi	616	1 359	1 255	1 251	1 175	14
5141	Fryzjerzy	613	3 074	2 891	2 865	2 741	5

Z relacji napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych - wg elementarnych grup zawodów wynika, że w 2013 r.:

☞ **napływ wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej przewyższał napływ bezrobotnych – w zawodach:**

- **pracownicy obsługi biurowej** – pozyskano 7.453 miejscA pracy, zarejestrowano 6.376 osób (w tym 5.033 kobiety). W końcu roku pozostawało 43 wolne miejsca pracy, a bez pracy nadal pozostawało 6.122 osoby (w tym 4.978 kobiet),
- **gospodarze budynków** – pozyskano 6.452 miejsca pracy, zarejestrowano 4.387 osób (w tym 1.415 kobiet). W końcu roku pozostało 7 wolnych miejsc pracy, a bez pracy nadal pozostawało 5.088 osób (w tym 1.747 kobiet),
- **pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne** - pozyskano 4.642 miejsca pracy, a zarejestrowano 3.755 osób (w tym 3.129 kobiet). W końcu grudnia 2013 r. – w rejestrach urzędów pracy pozostawało 4.511 bezrobotnych (w tym 3.909 kobiet) oraz 234 miejsca pracy,
- **przedstawiciele handlowi** pozyskano 3.580 miejsc pracy, do rejestrów bezrobotnych napłynęło 1.576 osób (w tym 507 kobiet). Na koniec grudnia 2013 r. nadal bez pracy pozostawało 1.255 osób (w tym 455 kobiet), dla których było 59 wolnych miejsc pracy,
- **sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej/internetowej** - pozyskano 2.836 miejsc pracy, a zarejestrowano 493 osoby (w tym 326 kobiet). W końcu roku w rejestrach pozostawało jeszcze 284 bezrobotnych (w tym 199 kobiet) oraz 219 wolnych miejsc pracy,
- **pracownicy ochrony osób i mienia** – napłynęło 2.473 miejsca pracy, zarejestrowano 2.380 bezrobotnych (w tym 257 kobiet). Na koniec 2013 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawały 2.380 osób (w tym 257 kobiet) i 207 miejsc pracy,
- **kelnerzy** - pozyskano 2.467 miejsc pracy, a zarejestrowano 1.769 osób (w tym 1.311 kobiet). W końcu grudnia 2013 r. – w rejestrach urzędów pracy pozostawało 1.572 bezrobotnych (w tym 1.226 kobiet) oraz 210 miejsc pracy,
- **pomoce kuchenne** – wpłynęło 2.034 miejsca pracy, a zarejestrowano 987 osób (w tym 778 kobiet). W końcu 2013 r. bez pracy pozostawało 1.027 osób (w tym 874 kobiety) oraz 61 miejsc pracy.

☞ **największy niedobór wolnych miejsc pracy był w grupach zawodów:**

- **filozofowie, historycy i politolodzy** - zgłoszono zapotrzebowanie na 1 osobę, a do urzędów pracy napłynęło 1.130 bezrobotnych. W końcu 2013 r. bez pracy pozostawały 825 osób, w tym 444 kobiety - nie było wolnych miejsc pracy,
- **formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierzy szkła** - pracodawcy zgłosili 1 wolne miejsce pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 314 osób. W końcu 2013 r. bez pracy pozostawało 368 osób, w tym 81 kobiet i nie było wolnych miejsc pracy,
- **średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych** - pracodawcy zgłosili 21 miejsc pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 4.864 osoby – na 1 miejsce pracy przypadało ponad 231 bezrobotnych. Na koniec 2013 r. bez pracy pozostawało 4.758 osób, w tym 3.848 kobiet - nie było wolnych miejsc pracy,
- **technicy rolnictwa i pokrewni** - pracodawcy zgłosili 8 miejsc pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 1.676 osób – na 1 miejsce pracy przypadało ponad

209 bezrobotnych. Na koniec 2013 r. bez pracy pozostawało 1.844 osoby, w tym 1.210 kobiet i nie było wolnych miejsc pracy,

- **ekonomiści** – pracodawcy zgłosili 21 wolnych miejsc pracy, a do rejestru bezrobotnych napłynęło 3.077 osób - na 1 miejsce pracy przypadało ponad 146 bezrobotnych. W końcu 2013 r. bez pracy pozostawało 2.758 osób, w tym 1.951 kobiet i nie było wolnych miejsc pracy.

Niedobór ofert pracy dotyczący większości grup zawodowych, jak również rozbieżność potrzeb pracodawców zgłaszających oferty do urzędów pracy z oczekiwaniami bezrobotnych powoduje, że **najliczniejsze grupy zawodowe bezrobotnych na Mazowszu to:**

- ⇒ **bez zawodu** – w końcu 2013 r. zarejestrowanych było – 59.482 bezrobotnych, w tym 27.256 kobiet,
- ⇒ **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – na koniec grudnia 2013 r. w rejestrach urzędów pracy – 58.460 bezrobotnych, w tym najwięcej w zawodach:
  - ślusarz 5.512 bezrobotnych, w tym 203 kobiet,
  - murarz 3.731 bezrobotnych, w tym 1 kobieta,
  - krawiec 3.307 bezrobotnych, w tym 3.151 kobiet,
  - mechanik pojazdów samochodowych 2.574 bezrobotnych, w tym 1 kobieta,
  - szwaczka 2.454 bezrobotnych, w tym 2.425 kobiet,
- ⇒ **pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** – w końcu grudnia 2013 r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 45.240 bezrobotnych, w tym najwięcej w zawodach:
  - sprzedawcy 20.169 bezrobotnych, w tym 16.852 kobiety,
  - robotnik gospodarczy 4.915 bezrobotnych, w tym 1.660 kobiet,
  - kucharze 3.077 bezrobotnych, w tym 2.302 kobiety,
  - fryzjer 2.461 bezrobotnych, w tym 2.355 kobiet,
- ⇒ **technicy i inny średni personel** - w końcu 2013 r. - bez pracy pozostawało 31.508 bezrobotnych, w tym najwięcej w zawodach:
  - technik ekonomista 4.333- bezrobotnych, w tym 3.617 kobiet,
  - technik mechanik 3.436 bezrobotnych, w tym 198 kobiet,
  - technik budownictwa 1.440 bezrobotnych, w tym 381 kobiet,
  - technik żywienia i gospodarstwa domowego 1.382 bezrobotnych, w tym 1.053 kobiety,
  - księgowy 1.251 bezrobotnych, w tym 1.175 kobiet,
- ⇒ **specjaliści** – w końcu 2013 r. bez pracy pozostawało 26.783 osoby, w tym najwięcej w zawodach:
  - ekonomista 2.755 bezrobotnych, w tym 1.950 kobiet,
  - specjalista administracji publicznej 1.449 bezrobotnych, w tym 1.013 kobiet,
  - pedagog 1.175 bezrobotnych, w tym 1.041 kobiet,
  - specjaliści do spraw marketingu i handlu 1.167 bezrobotnych, w tym 718 kobiet,
- ⇒ **pracownicy przy pracach prostych** – w końcu 2013 r. – w rejestrach bezrobotnych 25.787 osób, w tym najwięcej w zawodach:
  - robotnik budowlany 5.399 bezrobotnych, w tym 35 kobiet,
  - robotnik pomocniczy w budownictwie przemysłu przetwórczym 3.463 bezrobotnych, w tym 1.671 kobiet,
  - sprzątaczką biurową 3.218 bezrobotnych, w tym 3.039 kobiet,
  - robotnik placowy 2.417 bezrobotnych, w tym 735 kobiet,

⇒ **pracownicy biurowi** – w końcu 2013 r. w rejestrach urzędów pracy było 15.071 bezrobotnych, w tym najwięcej w zawodach:

- technik prac biurowych 4.457 bezrobotnych, w tym 3.640 kobiet,
- magazynier 3.362 bezrobotnych, w tym 608 kobiet,
- pozostali pracownicy obsługi biurowej 1.562 bezrobotnych, w tym 1.259 kobiet,
- sekretarka 788 bezrobotnych, w tym 787 kobiety,

⇒ **operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** - w końcu 2013 r. w rejestrach urzędów pracy było 12.975 bezrobotnych, w tym najwięcej w zawodach:

- kierowca samochodu ciężarowego 1.932 bezrobotnych, w tym 1 kobiety,
- kierowca samochodu osobowego 1.495 bezrobotnych, w tym 11 kobiet.

9.2. Pośrednictwo w ramach Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES)

EURES jest siecią współpracy Publicznych Służb Zatrudnienia oraz innych organizacji wspierającą mobilność pracowników na poziomie międzynarodowym i trans granicznym w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) - kraje UE oraz Norwegia, Islandia Liechtenstein i Szwajcaria.

Najważniejszym elementem całego systemu jest strona internetowa <http://www.eures.europa.eu> zarządzana przez Komisję Europejską. Jest to najważniejszy portal UE dotyczący mobilności na rynku pracy, oferujący między innymi dostęp do ofert pracy zgłaszanych w urzędach pracy w krajach EOG.

W przypadku zainteresowania zagranicznych pracodawców zatrudnieniem polskich pracowników, doradcy EURES z zagranicy zwracają się do doradców EURES w Polsce o pomoc przy przeprowadzeniu rekrutacji.

W 2013 r. do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie wpłynęło **491** ofert od pracodawców zagranicznych obejmujących **3.893** miejsca pracy. Podobnie jak w roku ubiegłym większość ofert dotyczyła prac długoterminowych skierowanych do osób znających w stopniu dobrym lub komunikatywnym język angielski i niemiecki oraz w stopniu podstawowym język hiszpański. Wśród zgłoszonych ofert pracy były też oferty pracy sezonowej. Dominowały oferty z Niemiec, Norwegii, Wielkiej Brytanii, Czech, Francji, Austrii, Hiszpanii oraz Belgii. Były też oferty z takich krajów jak: Szwecja, Holandia, Francja, Słowenia, Słowacja, Estonia, Łotwa, Dania, Irlandia, Włochy. Przeważały propozycje pracy dla pracowników hotelowych, animatorów czasu wolnego, sprzątaczek, szefów kuchni, kucharzy, kelnerów, pracowników rolnych, monterów, pracowników technicznych, inżynierów, pracowników produkcyjnych, pielęgniarek oraz osób do opieki, pracowników przy zbiorach, a także w sprzedaży.

Na zgłoszone oferty pracy wysłano **4.138** podań kandydatów. Szacuje się, że w wyniku prowadzonych działań pracę podjęło około **100** osób.

Zorganizowano **4** rekrutacje w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie.

Doradcy i asystenci EURES skontaktowali się z **13.451** osobami, w tym pracodawcami z krajów EOG, pracodawcami z Polski, agencjami zatrudnienia, obywatelami krajów EOG oraz osobami poszukującymi zatrudnienia za granicą.

Kadra EURES zorganizowała spotkania pt. BEZPIECZNY WYJAZD – BEZPIECZNY POWRÓT.

Spotkania odbyły się w: WUP w Warszawie; PUP: Ciechanowie, Wołominie, Płocku, Mińsku Maz., Otwocku, Lipsku, Ostrowi Maz., Łosicach, Piasecznie, Gostyninie, Grodzisku Maz., Przasnyszu, Pionkach, MUP Płocku; w OHP Zwoleń, podczas Akademickich Targów Pracy „Jobbing”, w Filii WUP Siedlce, podczas Targów Pracy i Edukacji w Żurominie, podczas Europejskich Targów Pracy

i Informacji w Radomiu, w GCI Mszczonów, w Punkcie Informacji Europejskiej Europe Direct – Warszawa. W 26 spotkaniach udział wzięło 519 osób. Celem spotkań było informowanie zainteresowanych m.in. o tym jak szukać legalnej pracy za granicą, jak przygotować się do wyjazdu do pracy za granicą, co robić, gdy zagraniczny pracodawca nas oszuka - z kim się kontaktować w razie kłopotów.

Zorganizowano także spotkania ze studentami i absolwentami uczelni wyższych, we współpracy z Akademickimi Biurami Karier. Spotkania odbyły się w Politechnice Warszawskiej, Szkole Głównej Służby Pożarniczej, Akademii Teatralnej, Akademii Pedagogiki Specjalnej, SWPS, UKSW, Wyższej Szkole Handlowej w Radomiu, Prywatnej Wyższej Szkole Ochrony Środowiska w Radomiu, Wyższej Szkole Administracji Publicznej w Ostrołęce, Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania, Wyższej Szkole Turystyki i Języków Obcych, Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku, Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Ciechanowie. W 14 spotkaniach udział wzięło 396 osób.

W ramach realizacji grantu EURES zorganizowano Seminarium pt. „Bezpieczne wyjazdy do pracy za granicą” **dotyczące zasad i możliwości wspierania osób migrujących**. W jego trakcie omówione zostały zagadnienia dotyczące działań podejmowanych przez EURES oraz inne instytucje rynku pracy w tym zakresie, a także dot. migracji zarobkowych z Polski w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa osobom wyjeżdżającym do pracy. W spotkaniu udział wzięli partnerzy EURES z PUP, ABK, GCI oraz innych partnerów i instytucji rynku pracy m.in. takich jak: Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, ZDZ Warszawa, Mazowiecki Urząd Wojewódzki – Wydział Spraw Cudzoziemców, Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Polska Fundacja im. Roberta Schumana, Europe Direct, Europass, Euro Desk, Mobilny Radom, Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu w Radomiu, Biuro Porad Obywatelskich.

Dla kadry EURES z Mazowsza, zorganizowano szkolenie pn. „EURES – Europejski Urząd Pracy”. Tematyka szkolenia obejmowała: zarządzanie projektem Targów Pracy, wystąpienia publiczne, metody i techniki skutecznej komunikacji interpersonalnej, nowoczesne techniki informacyjne oraz bieżąca działalność w zakresie EURES –projekty zrealizowane i planowane w przyszłości.

Kadra EURES uczestniczyła w spotkaniach z doradcami zawodowymi z CliPKZ oraz powiatowych urzędów pracy z całego Mazowsza, których celem było przedstawienie zasad działania sieci EURES – przepisy prawne, cele i zadania, rodzaje oferowanych usług, portale EURES – strona międzynarodowa i krajowa oraz omówienie aktualnych działań organizowanych w tym zakresie przez WUP w Warszawie. Ogółem w spotkaniach uczestniczyło 62 doradców zawodowych i pracowników urzędów pracy.

24 kwietnia w Radomiu odbyły się Europejskie Targi Pracy i Informacji, w których ze strony zagranicznej udział wzięli doradcy EURES z Finlandii, Holandii, Niemiec, Szwecji oraz przedstawiciele Biura Porad Obywatelskich, Monsterpolska.pl, FAIR Personal + Qualifizierung GmbH & Co. KG, Work Today, Fundacji "Fundusz Współpracy", Euro Desku oraz Europe Direct. Przedsięwzięcie skierowane było do wszystkich osób zainteresowanych pracą za granicą oraz informacją nt. warunków życia i pracy w krajach EOG. Szacunkowa liczba uczestników Europejskich Targów Pracy i Informacji wyniosła 3000 osób. Uczestnicy Europejskich Targów Pracy i Informacji otrzymali informacje nt. ofert pracy, warunków życia i pracy oraz sytuacji na rynku pracy w wybranych krajach EOG. Ponadto osoby zainteresowane otrzymały pomoc w podejmowaniu decyzji dot. zatrudnienia w wybranych krajach EOG. Przybliżono im zasady i cele działalności sieci EURES.

W okresie 25 listopad – 8 grudzień odbyła się na antenie TVP Warszawa kampania reklamowa sieci EURES, polegająca na emisji 30-sekundowego filmu reklamowego. Film emitowany był w tym okresie łącznie 49 razy.

W dniach 18.11 – 22.11.2013 r. przedstawiciele sieci EURES z WUP w Warszawie wzięli udział w siódmej edycji Wirtualnych Targach Pracy Monsterpolska.pl. W przedsięwzięciu udział wzięło kilkudziesięciu wystawców. Targi cieszyły się dużą popularnością wśród użytkowników Internetu - w ciągu tygodnia liczba zwiedzających wyniosła ponad 76 000 osób oraz ponad 424 000 odsłon. Osobom odwiedzającym stoisko EURES udostępniano materiały informacyjne z zakresu działalności sieci, warunków życia i pracy w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego, plakaty oraz oferty pracy za granicą będące w dyspozycji WUP. Doradcy EURES z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie dostępni byli dla klientów codziennie, udzielając porad poprzez czat i odpowiadając na wiadomości pozostawione na stoisku. Stoisko EURES znalazło się w TOP 5 najchętniej odwiedzanych wystawców.

Doradcy EURES z WUP w Warszawie promowali usługi EURES w mediach takich jak: TV Polsat, TVP 1, TVP 3, Gazeta „Praca i Życie za granicą”, PAP, Polskie Radio, radio Eska, Dami TV Radom, Informacyjna Agencja Radiowa, Metro, Echo Miasta, Tygodnik Ostrołęcki, Echo Dnia Radom, Radio OKO, Rozmaitości Ostrołęckie, Tygodnik Ciechanowski. Portale internetowe: Gazeta.pl w dziale „Gospodarka” oraz w serwisach regionalnych „Warszawa”, „Płock”, „Radom”, pracaradom.tv, moja-ostroleka.pl, eostroleka.pl, ostrowmaz.com, eprzasnysz.pl.

9.3. Realizowanie zadań związanych z krajowym pośrednictwem pracy

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie osobom bezrobotnym i poszukującym pracy udostępniał krajowe oferty pracy zamieszczone w centralnej bazie ofert pracy – www.psz.praca.gov.pl, oraz w Internecie, prasie (m.in. dodatek do Gazety Wyborczej – „Gazeta Praca”) i innych źródłach. Osobom zainteresowanym poszukiwaniem pracy w serwisach oraz portalach internetowych umożliwiano samodzielne korzystanie z komputera i internetu w celu wyszukiwania ofert pracy. W 2013r. realizowane były zadania związane z Obsługą Punktu Abonencko-Konsultacyjnego w ramach projektu „Zielona Linia, Centrum Informacyjno Konsultacyjne Służb Zatrudnienia” realizowanego przez Komendę Główną Ochotniczych Hufców Pracy. Przeprowadzono rozmowy telefoniczne z klientami Zielonej Linii udzielając informacji. Na stronie wewnętrznej (intranet) „Zielonej Linii: zamieszczano informacje dot. działań WUP w Warszawie i Filii.

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie już po raz trzynasty był współorganizatorem wakacyjnej giełdy pracy skierowanej do ludzi młodych. Celem przedsięwzięcia było głównie umożliwienie młodzieży (zarówno uczącej się, jak i bezrobotnej) podjęcia krótkoterminowej pracy w okresie letnim i zdobycie pierwszych, być może cennych doświadczeń zawodowych. Jak co roku giełda realizowana była we współpracy z partnerami rynku pracy zajmującymi się na co dzień problematyką ludzi młodych: Fundacją „Bez Względu Na Niepogodę” - Młodzieżową Agencją Pracy; Młodzieżowym Biurem Pracy OHP Komendy Mazowieckiej OHP; Stowarzyszeniem „Otwarte Drzwi” oraz Urzędem Pracy m.st. Warszawy. Rozpoczęcie Giełdy odbyło się podczas Targów Edukacji Pracy i Przedsiębiorczości organizowanych przez Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży MWK OHP 27 czerwca w Domu Kultury Praga w Warszawie. Ponadto zorganizowano jeszcze 2 giełdy pracy wakacyjnej w dniach 11 lipca w siedzibie Stowarzyszenia „Otwarte Drzwi” oraz 8 sierpnia w siedzibie Komendy Mazowieckiej OHP. W ramach Giełdy szacunkowo zatrudnienie znalazło około 800 młodych ludzi. Propozycje pracy najczęściej dotyczyły zatrudnienia na stanowiskach takich jak: pracownicy restauracji i hal targowych, ankieterzy oraz kolporterzy ulotek i gazet, konsultanci telefoniczni, kasjerzy sprzedawcy, hostessy, telemarketerzy. W ramach giełdy wydano Informator „Podstawy prawne zatrudnienia młodzieży w wieku 16-18 lat”, którą udostępniano osobom zainteresowanym. Broszura była też udostępniona na stronie internetowej WUP.

Filia w Ciechanowie zorganizowała 10 spotkań dla osób poszukujących pracy z pracodawcami, takimi jak: WKU, Policja, cukrownia Pfeifer&Langen Głinojeck S.A., Zakładu Małej Gastronomii „W zapieku”, Zakładzie Produkcyjnym w Ujazdówku.

CLIPKZ współorganizowało i uczestniczyło w kilkunastu targach pracy o zasięgu międzynarodowym, wojewódzkim i lokalnym, rozpowszechniając informacje dot. pośrednictwa pracy (m.in. na temat tego gdzie i jak szukać pracy). Były to m.in.: Targi Pracy i Przedsiębiorczości w Warszawie, VII Akademickie Targi Pracy JOBBING w Warszawie, VI Targi Pracy „Z Ochotą do pracy” w Warszawie, VI Targi Pracy na Targówku, Giełda Pracy Uczelni Łazarskiego, XVIII Płockie Targi Pracy, X Siedleckie Targi Pracy, targi pracy w Grodzisku Maz., Pruszkowie, Piasecznie, Mińsku Maz., Pionkach i Radomiu.

9.4. Realizowanie zadań wynikających z Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego (KSZS) państw członkowskich UE w zakresie świadczeń dla bezrobotnych

W ramach zrealizowanych zadań m.in.:

- Rozpatrzono wnioski osób bezrobotnych o wydanie zaświadczeń potwierdzających czas-okres zatrudnienia i ubezpieczenia w Polsce (dokument U1). Ogółem wydano **256** zaświadczeń,
- Wydano **560** decyzji orzekające o przyznaniu prawa do zasiłku w oparciu o dokument/zaświadczenie U1/E 301 potwierdzających okresy zatrudnienia w krajach UE,
- Przyjęto do realizacji **178** dokumentów U2/E 303 dotyczących transferu świadczeń z tytułu bezrobocia z krajów UE/EOG do Polski,
- Wydano **23** dokumenty U2 dotyczących transferu świadczeń z tytułu bezrobocia osobie poszukującej pracy w krajach UE,
- Wydano **8** dokumentów U006 dot. członków rodziny osoby bezrobotnej, którzy muszą być uwzględnieni przy naliczaniu świadczeń za granicą,
- Ponadto wydano **31** zaświadczeń potwierdzających okresy zatrudnienia za granicą m. in. w byłej NRD i Czechosłowacji).

9.5. Poradnictwo zawodowe ³²

Do osób mających problemy z wyborem zawodu, zatrudnienia, szkolenia czy przekwalifikowania adresowane jest poradnictwo zawodowe oraz informacja zawodowa. Poradnictwo (w formie porad indywidualnych oraz grupowych), a także informacja zawodowa (dla klientów indywidualnych oraz zorganizowanych grup) realizowane jest przez doradców zawodowych zarówno w powiatowych urzędach pracy jak i w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej funkcjonujących przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Warszawie oraz przy każdej z 5 Filii Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

W 2013 r. **poradnictwem zawodowym** (z wyjątkiem młodzieży uczącej się) objęto **32.894 osoby** (w poprzednim roku – 27.502 osoby), z tego:

- 32.343 osoby (98,3%) skorzystało z usług świadczonych przez doradców zawodowych w powiatowych urzędach pracy (w poprzednim roku 27.192 osoby, tj. 98,9%),
- 551 osób (1,7%) skorzystało z porad świadczonych przez CLIPKZ (w 2012 r. 310 osób, tj. 1,1%).

³² Zestawienie dotyczące realizacji poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej przedstawiono w Załącznikach Nr 81 – 84.

Z porady indywidualnej skorzystało:

❖ **32.379 bezrobotnych**, tj. 98,4% ogółu korzystających (w poprzednim roku 27.012 bezrobotnych) w tym:

- 16.838 bezrobotnych powyżej 12 m - cy, tj. 52,0%, (w 2012 r. – 41,9% tj. 14.874 osoby),
- 16.477 bezrobotnych kobiet, tj. 50,9% (w 2012 r. – 53,4% tj. 14.425 kobiet),
- 14.542 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. 44,9% (w 2012 r. – 45,6%, tj. 12.323 osoby),
- 9.075 bezrobotnych pozostających bez pracy od 6 do 12 miesięcy, tj. 28,0% ogółu bezrobotnych korzystających z porad indywidualnych (w 2012 r. – 28,0% tj. 7.571 osób),
- 8.893 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 27,5% (w 2012 r. – 25,6% tj. 6.927 osób).

❖ **173 innych** osób korzystających z poradnictwa zawodowego, tj. 0,5% korzystających (w 2012 r. – 347 osób),

❖ **63 osoby poszukujące pracy**, tj. 0,2% ogółu korzystających z porady indywidualnej (w poprzednim roku 143 osoby).

W 2013 r. zrealizowano 110.957 wizyt przeprowadzonych w ramach porady indywidualnej (w poprzednim roku 112.673 wizyty), z rozmowy wstępnej skorzystały 43.295 osób, a na poradnictwo w formie grupowej skierowano do 8.002 osoby, w tym 7.344 bezrobotnych (w 2012 r. 7.423 osoby, w tym 6.874 bezrobotnych).

W ramach **informacji zawodowej** świadczonej przez powiatowe urzędy pracy oraz Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej - odnotowano **56.295 wizyt** osób indywidualnych (w poprzednim roku 55.525 wizyt). W spotkaniach grupowych uczestniczyły **34.504 osoby**, w tym **29.641 bezrobotnych** (w poprzednim roku 35.685 osób, w tym 31.474 bezrobotnych) oraz **169 osób poszukujących pracy** (przed rokiem 155 osób).

Z informacji zawodowej skorzystało:

- ⇒ 21.099 bezrobotnych pozostających bez pracy do 6 miesięcy (w poprzednim roku 21.444 osoby),
- ⇒ 17.001 bezrobotnych kobiet (w poprzednim roku 18.274 kobiety),
- ⇒ 15.389 bezrobotnych mieszkańców wsi (w poprzednim roku 14.199 osób),
- ⇒ 11.138 bezrobotnych do 25 roku życia (w poprzednim roku 11.257 osób).

9.6. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy polega na przygotowaniu bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu pracy i podejmowaniu zatrudnienia, w szczególności poprzez uczestnictwo w szkoleniach z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, zajęciach aktywizacyjnych oraz dostęp do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.

Na terenie województwa mazowieckiego pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy udzielana była przez powiatowe urzędy pracy w ramach klubów pracy oraz przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.

W 2013 r. na Mazowszu funkcjonowało **61 klubów pracy** utworzonych i usytuowanych w strukturze powiatowych urzędów pracy.

Szkolenia w klubach pracy³³

W szkoleniach organizowanych przez kluby pracy w zakresie umiejętności poszukiwania pracy uczestniczyło **1.388** osób, w tym: **1.378 bezrobotnych** oraz **10** osób poszukujących pracy (w poprzednim roku 1.177 osób, w tym 1.155 bezrobotnych oraz 22 osoby poszukujące pracy).

Spośród bezrobotnych - w szkoleniach realizowanych przez kluby pracy uczestniczyły:

- ⇒ 1.042 kobiety (tj. 75,6% ogółu bezrobotnych uczestniczących w tego rodzaju szkoleniach),
- ⇒ 937 długotrwale bezrobotnych (tj. 68,0%),
- ⇒ 559 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (tj. 40,3%),
- ⇒ 371 bezrobotnych powyżej 50 roku życia (tj. 26,9%),
- ⇒ 273 bezrobotnych do 25 roku życia (tj. 19,8%).

W szkoleniach z zakresu umiejętności poszukiwania pracy realizowanych przez kluby pracy najliczniej uczestniczyli bezrobotni: pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy – 55,0%, tj. 758 osób, w wieku 45 lat i powyżej – 36,4%, tj. 502 osoby, z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 26,5%, tj. 365 osób oraz bez stażu – 25,8%, tj. 355 osób.

W 2013 r. - w **zajęciach aktywizacyjnych**³⁴ - realizowanych na Mazowszu w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy uczestniczyło **12.378 osób**, z tego w organizowanych przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej 445 osób (w 2012 r. 13.794 osoby, w tym w CiPKZ 388 osób).

Spośród **12.063 bezrobotnych** (97,5% ogółu uczestników) w zajęciach realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy uczestniczyło:

- ⇒ 7.334 długotrwale bezrobotnych, tj. 60,8% ogółu uczestniczących,
- ⇒ 7.025 bezrobotnych kobiet, tj. 58,2%,
- ⇒ 6.261 bezrobotnych zamieszkałych na wsi tj. 51,9%,
- ⇒ 3.379 bezrobotnych do 25 roku życia tj. 28,0%,
- ⇒ 2.172 bezrobotnych powyżej 50 roku życia tj. 18,0%,
- ⇒ 453 bezrobotnych niepełnosprawnych tj. 3,8%,
- ⇒ 29 bezrobotnych cudzoziemców, tj. 0,2%.

W 2013 r. w zajęciach aktywizacyjnych z aktywnego poszukiwania pracy najczęściej uczestniczyli bezrobotni: w wieku 18-24 lata – 27,7% ogółu bezrobotnych korzystających z zajęć aktywizacyjnych, z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 25,6%, bez stażu pracy – 30,4% oraz pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy - 50,1%.

9.7. Organizacja szkoleń³⁵

Starosta inicjuje oraz organizuje szkolenia bezrobotnych oraz osób uprawnionych w celu zwiększenia ich szans na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, podwyższenia kwalifikacji zawodowych lub zwiększenia aktywności zawodowej. W 2013 r. Fundusz Pracy nie był

³³ Zestawienie dotyczące szkoleń w klubach pracy z zakresu umiejętności poszukiwania pracy przedstawiono w Załączniku Nr 85.

³⁴ Zestawienie dotyczące zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy przedstawiono w Załączniku Nr 86.

³⁵ Zestawienie dotyczące organizacji szkoleń w ramach limitowanych wydatków FP w województwie mazowieckim przedstawiono w Załączniku 87.

jedynym źródłem finansowania programu szkoleń w celu możliwości porównania z poprzednim rokiem poniżej w pierwszej kolejności pokazano szkolenia finansowane ze środków FP.

W 2013 r. szkolenia finansowane z limitowanych wydatków Funduszu Pracy rozpoczęło w województwie **8.243 osoby**, o 844 osoby, tj. **o 11,4% więcej** niż w poprzednim roku, z tego:

- 3.153 mieszkańców wsi, tj. 38,3% ogółu rozpoczynających szkolenie,
- 3.116 długotrwale bezrobotnych, tj. 37,8%,
- 2.700 kobiet, tj. 32,8%,
- 1.948 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 23,6%,
- 1.656 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 20,1%.

Programem szkoleń objęto **16,5%** ogółu bezrobotnych rozpoczynających w województwie w 2013 r. działania w ramach usług i instrumentów rynku pracy finansowanych ze środków Funduszu Pracy. Podobnie jak w latach ubiegłych - najwięcej bezrobotnych kierowano na szkolenia w: m.st. Warszawie – 1.587 osób, m. Radom i powiecie radomskim - 914 bezrobotnych oraz w powiatach: mławskim – 569 osób i wołomińskim - 552 osoby.

W 2013 r. szkolenia finansowane z FP ukończyło **8.163 bezrobotnych** (w poprzednim roku 7.363 osoby). Szkolenia przerwało **55 bezrobotnych**, a pracę po szkoleniu podjęło **3.911 bezrobotnych**.

Szacunkowa efektywność programu (wyliczana jako procentowy udział zatrudnionych po szkoleniu do kończących szkolenia w roku kalendarzowym) wyliczana dla województwa mazowieckiego w odniesieniu do bezrobotnych finansowanych z FP wyniosła **47,9%** (w poprzednim roku – 36,0%).

Niezależnie od źródła finansowania w 2013 r. **szkolenia na Mazowszu rozpoczęło ogółem 8.329 osób**, w tym **8.243 bezrobotnych**³⁶. Program ukończyły 8.244 osoby, w tym 8.160 bezrobotnych.

Pośród bezrobotnych i poszukujących pracy, którzy ukończyli szkolenia w 2013 r. 52,1% kończących to osoby młode w wieku od 18 do 34 lat (4.299 osób), zaś osoby powyżej 45 roku życia stanowiły – 24,4% kończących (2.013 osób),

Według wykształcenia najliczniejsze populacje kończących szkolenia to osoby z wykształceniem policealnym lub średnim zawodowym (2.373 osoby – 28,8% kończących) oraz osoby z zasadniczym zawodowym (1.536 osób – 18,6%).

W trakcie szkolenia oraz w okresie do 3 miesięcy od ukończenia szkolenia **zatrudnienie po programie** podjęło **3.837 osób**, w tym **3.730 bezrobotnych**.

Pod względem obszarów zawodowych szkoleń (wyszczególnionych w statystyce obligatoryjnej Załącznik 4 do MPiPS-01) podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej osób ukończyło szkolenia określane jako „Usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy)” – 2.395 osób, tj. 29,1% ogółu kończących szkolenia w 2013 r., spośród których pracę podjęło – 1.016 osób (42,4% kończących szkolenie z tego obszaru). Pośród pozostałych osób, najwięcej ukończyło szkolenia w następujących obszarach:

– Inne obszary szkoleń	933 osoby	pracę podjęły	604 osoby,
– Zarządzanie i administrowanie	558 osób	pracę podjęło	470 osób,
– Informatyka i wykorzystanie komputerów	437 osób	pracę podjęły	160 osób,

³⁶ Zestawienia dotyczące szkoleń w województwie mazowieckim – niezależnie od źródła finansowania przedstawiono w Załącznikach Nr 88, 88 A – 88 K.

- Architektura i budownictwo 434 osoby pracę podjęło 156 osób,
- Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna 400 osób pracę podjęło 171 osób.

Szacunkowa efektywność programu wyliczona w odniesieniu do wszystkich osób szkolonych w województwie, niezależnie od źródła finansowania programu w 2013 r. ukształtowała się na poziomie 46,5%.

10. INSTRUMENTY RYNKU PRACY

Wspierając podstawowe usługi rynku pracy - zadania w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej - powiatowe urzędy pracy realizują także poprzez instrumenty rynku pracy finansowane zarówno z limitowanych jak i nielimitowanych środków Funduszu Pracy.

Wiadomym jest, że część osób kontynuuje programy rozpoczęte w roku poprzednim zaś środki finansowe przyznane na kolejny rok kalendarzowy muszą także pokryć zobowiązania wynikające z wcześniej zawartych umów.

10.1. Prace interwencyjne ³⁷

W 2013 r. w ramach prac interwencyjnych:

- ✓ zorganizowano 4.236 nowych miejsc pracy - o 670 miejsc, tj. o 18,8% więcej niż utworzono w poprzednim roku,
- ✓ skierowano **4.436 bezrobotnych** - o 704 osoby, tj. o 18,9% więcej niż w 2012 r.,
w tym:
  - 2.767 mieszkańców wsi, tj. 62,4% skierowanych (w poprzednim roku – 2.290 osób),
  - 2.677 kobiet, tj. 60,3% ogółu skierowanych (w poprzednim roku 2.206 kobiet),
  - 2.247 długotrwale bezrobotnych, tj. 50,7% (w poprzednim roku 1.874 osoby),
  - 1.280 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 28,9% skierowanych
(w poprzednim roku 1.095 osób),
  - 1.010 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 22,8% skierowanych,
(w poprzednim roku 890 osób).

W 2013 r. prace interwencyjne rozpoczęło **10,9% ogółu bezrobotnych rozpoczynających w województwie programy aktywizujące**, zaś zorganizowane nowe miejsca pracy stanowiły **10,6% ogółu nowoutworzonych subsydiowanych miejsc pracy**.

W ramach prac interwencyjnych najwięcej miejsc pracy powstało na terenie powiatów: radomskiego i m. Radom - 352 miejsca, ostrołęckiego i m. Ostrołęka - 314 miejsc, przysuskiego – 280 miejsc, siedleckiego i m. Siedlce – 278 miejsc oraz płońskiego – 273 miejsca.

Z możliwości zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych najwięcej osób skorzystało na terenie powiatów: radomskiego i m. Radom – 360 osób w województwie, ostrołęckiego i m. Ostrołęka – 280 osób, przysuskiego – 326 osób oraz siedleckiego i m. Siedlce – 305 osób.

W 2013 r. okres dofinansowania upłynął dla **3.303** miejsc pracy, 246 osób przerwało program, a zatrudnienie po programie podjęło **2.355** osób.

Szacunkowa efektywność programu w województwie (wyliczana jako procentowy udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po zakończeniu dofinansowania miejsc pracy do liczby miejsc pracy, na które upłynął okres dofinansowania w roku kalendarzowym) wyniosła **71,3%** (w poprzednim roku 60,7%).

---

³⁷ Monitoring organizacji prac interwencyjnych w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 89.

10.2. Roboty publiczne³⁸

W 2013 r. w ramach robót publicznych:

- ✓ zorganizowano **2.835** nowych miejsc pracy o *385 miejsc, tj. o 15,7% więcej niż utworzono w poprzednim roku,*
- ✓ skierowano **2.961 bezrobotnych** o *406 osób, tj. o 15,9% więcej niż w 2012 r.,*
w tym:
  - 2.048 mieszkańców wsi, tj. 69,2% skierowanych (w poprzednim roku 1.793 osoby),
  - 1.760 długotrwale bezrobotnych, tj. 59,4% (w poprzednim roku 1.525 osób),
  - 1.452 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 49,0% skierowanych,
(w poprzednim roku 1.288 osób),
  - 1.191 kobiet, tj. 40,2% ogółu skierowanych (w poprzednim roku 1.047 kobiet),
  - 243 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 8,2% skierowanych
(w poprzednim roku 221 osób).

W 2013 r. – roboty publiczne rozpoczęło **7,3% ogółu bezrobotnych rozpoczynających na Mazowszu programy aktywizujące**, zaś zorganizowane nowe miejsca pracy stanowiły **7,1% ogółu nowoutworzonych subsydiowanych miejsc pracy**.

W ramach robót publicznych najwięcej miejsc pracy powstało w powiatach: przysuskim – 251 miejsc, płońskim – 221 miejsc oraz ciechanowskim – 206 miejsc.

Z możliwości zatrudnienia w ramach robót publicznych najwięcej osób skorzystało na terenie powiatów: przysuskim – 275 osób, płońskim – 222 osoby oraz ciechanowskim – 216 osób.

W 2013 r. okres dofinansowania upłynął dla **2.932 miejsc pracy**, 184 osoby przerwały program, a zatrudnienie po programie podjęło **1.523 osoby**.

Szacunkowa efektywność programu w województwie (wyliczana jako procentowy udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po zakończeniu dofinansowania miejsc pracy do liczby miejsc pracy, na które upłynął okres dofinansowania w roku kalendarzowym) wyniosła **51,9%** (przed rokiem 42,5%).

10.3. Staże u pracodawcy³⁹

W 2013 r. w ramach staży finansowanych ze środków Funduszu Pracy:

- ✓ zorganizowano 19.724 nowe miejsca pracy dla osób bezrobotnych o *3.259 miejsc, tj. o 19,8% więcej niż utworzono w poprzednim roku,*
- ✓ skierowano 19.725 bezrobotnych o *3.260 osób, tj. o 19,8% więcej niż w 2012 r.,*
w tym:
  - 13.390 kobiet, tj. 67,9% skierowanych na staż (w poprzednim roku 11.778 kobiet),
  - 10.867 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 55,1% skierowanych
(w poprzednim roku 10.145 osób),

³⁸ Monitoring organizacji robót publicznych w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 90.

³⁹ Monitoring organizacji staży dla bezrobotnych - finansowanych ze środków FP w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 91.

- 10.132 mieszkańców wsi, tj. 51,4% (w poprzednim roku 8.684 osoby),
- 7.372 długotrwale bezrobotnych, tj. 37,4% skierowanych
(w poprzednim roku 5.824 osoby),
- 2.534 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 12,8% skierowanych
(w poprzednim roku 1.131 osób).

W 2013 r. staże rozpoczęło **48,7% ogółu bezrobotnych rozpoczynających w województwie programy aktywizujące finansowane ze środków FP**, zaś zorganizowane miejsca pracy stanowiły najwięcej, bo **49,5% ogółu nowoutworzonych subsydiowanych miejsc pracy dla bezrobotnych**.

Z możliwości odbycia stażu u pracodawcy najwięcej bezrobotnych skorzystało w m. st. Warszawa – 2.001 osób oraz w powiatach: radomskim i m. Radomiu - 1.484 osoby, ostrołęckim i m. Ostrołęka – 759 osób, plockim – 783 osoby oraz makowskim – 728 osób.

W 2013 r. staż u pracodawcy zakończyło **19.398** bezrobotnych, a zatrudnienie po zakończeniu stażu podjęło **11.045** osób.

Szacunkowa efektywność programu w województwie (wyliczana jako udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie w okresie 3-ch miesięcy po zakończeniu stażu do liczby osób kończących staż w roku kalendarzowym) wyniosła **46,9%** (w poprzednim roku 49,8%).

Niezależnie od źródła finansowania w 2013 r. **staże na Mazowszu rozpoczęło 19.909 bezrobotnych⁴⁰**. Program ukończyło **19.540** osób, a **11.189** bezrobotnych podjęło zatrudnienie po ukończeniu programu.

Pod względem obszarów zawodowych, w których bezrobotni odbyli program stażu (wyszczególnionych w statystyce obligatoryjnej) - najwięcej osób (podobnie jak rok wcześniej) ukończyło staż w obszarze „prace sekretarskie i biurowe” – **6.209 osób**, tj. **31,2%** ogółu bezrobotnych kończących staż w 2013 r., spośród których pracę podjęło **3.548** osób (**57,1% kończących staż z tego obszaru**).

Pośród pozostałych – najwięcej osób ukończyło staż w następujących obszarach:

– Sprzedaż, marketing, public relations			
handel nieruchomościami	2.204 osoby	pracę podjęło	1.436 osób,
– Rachunkowość, księgowość, bankowość,			
ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	664 osoby	pracę podjęło	388 osób,
– Usługi gastronomiczne	606 osób	pracę podjęło	366 osób,
– Opieka społeczna	576 osób	pracę podjęło	295 osób,
– Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	552 osoby	pracę podjęło	326 osób.

⁴⁰ Zestawienie organizacji staży dla bezrobotnych - niezależnie od źródła finansowania przedstawiono w Załączniku Nr 92.

10.4. Przygotowanie zawodowe dorosłych ⁴¹

W 2013 r. w ramach przygotowania zawodowego dorosłych:

- ✓ zorganizowano 4 nowe miejsca pracy,
- ✓ skierowano 4 bezrobotnych, w tym:
  - 3 bezrobotnych poniżej 25 roku życia, 2 długotrwale bezrobotnych i 1 kobietę.Osoby te rozpoczęły praktyczną naukę zawodu.

W 2013 r. przygotowanie zawodowe dorosłych rozpoczęło **0,01% ogółu bezrobotnych rozpoczynających w województwie programy aktywizujące**, zaś zorganizowane miejsca pracy stanowiły **0,01% ogółu nowoutworzonych subsydiowanych miejsc pracy**.

Z możliwości odbycia przygotowania zawodowego dorosłych skorzystali bezrobotni na terenie m.st. Warszawa oraz w powiatach: makowskim i pułuskim.

W 2013 r. przygotowanie zawodowe dorosłych zakończyło i podjęło zatrudnienie **5 osób**.

10.5. Prace społecznie użyteczne ⁴²

Prace społecznie użyteczne realizowane w województwie od 2006 r., na podstawie porozumień zawieranych między starostą, a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Mogą być organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Na wniosek gminy starosta może skierować bezrobotnego bez prawa do zasiłku korzystającego ze świadczeń z pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie użytecznych w miejscu zamieszkania lub pobytu w wymiarze do 10 godzin tygodniowo. Starosta refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu.

W 2013 r. w ramach programu:

- ✓ zorganizowano **3.953 miejsca** odbywania prac społecznie użytecznych, o 547 miejsc, tj. o 16,1% **więcej** niż utworzono w poprzednim roku,
- ✓ skierowano **4.332 bezrobotnych**, o 546 osób, tj. o 14,4% **więcej** niż w 2012 roku, w tym:
  - 3.496 długotrwale bezrobotnych, tj. 80,7% skierowanych,
  - 2.656 kobiet, tj. 61,3%,
  - 2.213 mieszkańców wsi, tj. 51,1% skierowanych,
  - 1.638 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 37,8% skierowanych,
  - 193 bezrobotnych poniżej 25 roku życia, tj. 4,5%.

W 2013 r. prace społecznie użyteczne podjęło **10,7% ogółu bezrobotnych rozpoczynających w województwie programy aktywizujące**, zaś zorganizowane miejsca pracy stanowiły **9,9% ogółu nowoutworzonych subsydiowanych miejsc pracy**.

W ramach prac społecznie - użytecznych najwięcej miejsc pracy powstało w powiecie: pułuskim – 899 miejsc oraz radomskim i m. Radom – 430 miejsc.

Z możliwości zatrudnienia w ramach prac społecznie użytecznych - najwięcej osób skorzystało na terenie powiatu: pułuskiego – 899 osób oraz radomskiego i m. Radom – 393 osoby.

⁴¹Monitoring organizacji przygotowania zawodowego w województwie przedstawiono w Załącznikach Nr 93; 93 A – 93 M.

⁴²Monitoring organizacji prac społecznie użytecznych w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 94.

W 2013 r. – zakończono finansowanie 3.849 miejsc pracy, a zatrudnienie po zakończeniu prac społecznie użytecznych podjęło **376** osób.

Szacunkowa efektywność programu – w województwie (wyliczana jako procentowy udział liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po zakończeniu dofinansowania miejsc pracy do liczby miejsc pracy, na które upłynął okres dofinansowania – w roku kalendarzowym)– była najniższa ze wszystkich realizowanych programów i wyniosła **9,8%** (w poprzednim roku 7,3%).

10.6. Dofinansowania dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej ⁴³

W 2013 r. ze środków Funduszu Pracy - na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej wypłacono **5.533 dofinansowania dla osób bezrobotnych** (w poprzednim roku 4.491 dofinansowań).

Najwięcej jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej wypłacono w powiatach: radomskim i m. Radom – 706 dofinansowań oraz m. st. Warszawa – 197 dofinansowań, a najmniej wypłacono w powiecie zwoleńskim – 56 dofinansowań.

W ramach wyżej określonych form wspierania rozwoju przedsiębiorczości:

- ✓ z rejestru bezrobotnych wyłączono **5.548 osób**, o 1.071osób, tj. o 23,9% **więcej** niż w 2012 r.)
w tym:
  - 2.618 mieszkańców wsi, tj. 47,2% wyłączonych,
  - 2.164 długotrwale bezrobotnych, tj. 39,0% wyłączonych,
  - 2.101 kobiet, tj. 37,9% wyłączonych,
  - 1.052 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 19,0% wyłączonych,
  - 709 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 12,8% wyłączonych.

- ✓ utworzono **5.533 nowe miejsca pracy** (o 1.056 miejsc, tj. o 23,6% **więcej** niż w 2012 r.).

Z powyższej formy aktywizacji skorzystało w województwie **13,7% ogółu aktywizowanych bezrobotnych**, a utworzone miejsca pracy stanowiły **13,9% ogółu nowotworzonych miejsc pracy w województwie**.

10.7. Refundacje kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy udzielane dla pracodawców ⁴⁴

W 2013 r.:

- ze środków Funduszu Pracy – 203 pracodawcom dokonano refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia **486 stanowisk**,
- utworzono **3.536 nowych miejsc pracy**,
- z rejestru bezrobotnych wyłączono **3.536 osób** – o 349 osób, tj. o 10,9% **więcej** niż w 2012 r.,
w tym:
  - 1.660 zamieszkałych na wsi, tj. 46,9% wyłączonych,
  - 1.396 kobiet, tj. 39,5% wyłączonych,
  - 1.287 długotrwale bezrobotnych, tj. 36,4% wyłączonych,
  - 962 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 27,2% wyłączonych,
  - 404 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 11,4% wyłączonych.

⁴³ Monitoring udzielonych dofinansowań dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 95.

⁴⁴ Monitoring udzielonych refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy - dla pracodawców w województwie przedstawiono w Załączniku Nr 96.

Z powyższych form aktywizacji skorzystało w województwie **8,7% ogółu aktywizowanych bezrobotnych**, a utworzone miejsca pracy stanowiły **8,9% ogółu nowotworzonych miejsc pracy w województwie**.

Ponadto w 2013 r. na terenie województwa:

- ⇒ **523 bezrobotnych nabyło prawo zwrotu kosztów przejazdu do pracodawcy i powrotu do miejsca zamieszkania** z tytułu podjęcia zatrudnienia poza formami subsydiowanymi.
- ⇒ **221 bezrobotnym** nie objętym formami subsydiowanymi **sfinansowano koszty badań lekarskich**.
- ⇒ **33 bezrobotnych kobiet nabyło prawo do refundacji kosztów opieki nad dzieckiem** z tytułu podjęcia zatrudnienia poza formami subsydiowanymi,
- ⇒ **72 bezrobotnym** sfinansowano zatrudnienie wspierane,
- ⇒ **52 osobom** podlegającym ubezpieczeniu społecznemu rolników przyznano prawo do pokrycia składek.

Na podstawie informacji uzyskanych z miejskich i powiatowych urzędów pracy można określić, że pośród **50.077 bezrobotnych** rozpoczynających w 2013 roku programy finansowane z limitowanych wydatków Funduszu Pracy:

- ✓ **66,4%, tj. 33.244 bezrobotnych** - rozpoczęło udział w programach finansowanych z limitów określonych według algorytmu,
- ✓ **33,6%, tj. 16.833 bezrobotnych** - rozpoczęło udział w programach realizowanych w ramach „Działania 6.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Poddziałanie 6.1.3”.

W oparciu o środki Funduszu Pracy⁴⁵ w 2013 roku zaktywizowano 65.256 osób, w tym:

- ✓ **65.204 osób bezrobotnych rozpoczęło** udział w programach lub działaniach w ramach promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej (*o 9.596 bezrobotnych, tj. o 17,3% więcej niż w 2012 r.*),
- ✓ **50.077 bezrobotnych** rozpoczęło aktywizację finansowaną z limitowanych wydatków Funduszu Pracy (*o 7.552 osoby, tj. o 17,8% więcej niż w 2012 roku*),
- ✓ **15.127 bezrobotnych** uzyskało prawo do dodatku aktywizacyjnego po podjęciu zatrudnienia, formę wsparcia nie objętą limitem wydatków Funduszu Pracy (*o 2.044 osoby, tj. o 15,6% więcej niż w 2012 r.*),
- ✓ **52 rolników** nabyło prawo do refundacji składek na ubezpieczenie społeczne (*o 7 osób, tj. o 11,9% mniej niż przed rokiem*).

W 2013 r. zorganizowano 36.282 nowe miejsca pracy - o 2.714 miejsc pracy, tj. o 8,1% więcej niż utworzono w roku poprzednim.

Najwięcej miejsc pracy utworzono w ramach: staży u pracodawcy – 19.724 miejsca, (tj. 54,4% ogółu nowoutworzonych w 2013 r.), podjęcia własnej działalności gospodarczej – 5.548 miejsc (tj. 15,3%) oraz prac interwencyjnych – 4.236 miejsc (tj. 11,7%).

11. WYDATKI / LIMITY FUNDUSZU PRACY⁴⁶

Zgodnie ze sprawozdawczością o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy (MPiPS-02)

- na realizację zadań określonych Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
- w 2013 r. w województwie mazowieckim wydatkowano kwotę – **912.039,5 tys. zł** (tj. o **23,2% więcej** niż w roku poprzednim).

Struktura wydatków Funduszu Pracy

(w tysiącach złotych)

Wyszczególnienie	20112 rok	Udział do ogółem (w %)	2013 rok	Udział do ogółem (w %)	Wzrost / spadek (+ / -) (kol.4-2)
1	2	3	4	5	6
Wydatki ogółem	740 227,3	100,0	912 039,5	100,0	171 812,2
w tym:					
zasiłki dla bezrobotnych (łącznie ze składkami)	425 465,6	57,5	482 920,3	52,9	57 454,7
instrumenty rynku pracy nie objęte limitem, w tym:	11 792,4	1,6	14 264,6	1,6	2 472,2
dodatki aktywizacyjne	11 068,1	1,5	13 338,5	1,5	
świadczenia integracyjne	724,3	0,1	926,1	0,1	
aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu (limitowane)	280 939,7	38,0	389 402,6	42,7	108 462,9
wydatki pozostałe	22 029,6	3,0	25 452,0	3,0	3 422,4
z tego:					
▪ rozwój systemu informatycznego					
▪ koszty pozostałe					

⁴⁵ Zestawienia dotyczące liczby osób rozpoczynających w województwie usługi i instrumenty rynku pracy finansowane ze środków Funduszu Pracy oraz liczby zorganizowanych miejsc pracy oraz przedstawiono w Załącznikach Nr 98 - 99.

⁴⁶ Zestawienie dotyczące wydatków Funduszu Pracy na finansowanie usług i instrumentów rynku pracy w województwie – w podziale na zadania i powiaty przedstawiono w Załączniku Nr 100.

12. PODZIAŁ ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY

Podstawowym źródłem finansowania działań w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji zawodowej jest Fundusz Pracy będącym funduszem celowym.

Ze środków Funduszu Pracy finansowane są aktywne i pasywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Wysokość środków na aktywne formy dla poszczególnych powiatów wyliczana jest na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie.

Minister Pracy i Polityki Społecznej (czyli dysponent środków Funduszu Pracy) ustalił kwoty środków (*limity*) dla województwa mazowieckiego na finansowanie w 2013 roku:

1. Programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (§ 2 ust. 1 pkt. 1 *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2009 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie, Dz. U. 2009 Nr 123, poz. 1.019 z p. zm.*) - w wysokości **353.634,5 tys. zł**. W wielkości tej ujęta jest kwota **167.554,9 tys. zł**, o której mowa w § 2 ust. 4 *rozporządzenia (środki będące w dyspozycji samorządu województwa przeznaczone na realizację projektów współfinansowanych z EFS)*,
2. Innych fakultatywnych zadań realizowanych przez samorządy powiatowe (§ 2 ust. 1 pkt. 2 *rozporządzenia*) w kwocie **36.448,7 tys. zł**.
3. Zadań realizowanych przez samorząd województwa (§ 2 ust. 2 *rozporządzenia*) w kwocie **2.034,9 tys. zł**.

Dodatkowo w ramach konkursów ogłaszanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej z rezerwy Ministra właściwego do spraw pracy przyznano środki Funduszu Pracy w kwocie **26.753,9 tys. zł** na finansowanie w 2013 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. W ramach tej kwoty w Powiatowych i Miejskich Urzędach Pracy Mazowska realizowane są działania aktywizacyjne dla n/w grup:

1. W ramach programów ogólnych (programy na kwotę **21.966,6 tys. zł**), w tym: osoby bezrobotne do 30 roku życia (programy na kwotę 7.744,4 tys. zł), osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia (programy na kwotę 2.501,0 tys. zł), osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy (programy na kwotę 11.721,2 tys. zł)
2. W ramach programów specjalnych (programy na kwotę **4.787,3 tys. zł**), w tym: osoby bezrobotne do 30 roku życia (programy na kwotę 2.820,3 tys. zł), osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia (programy na kwotę 600,0 tys. zł), bezrobotni rodzice posiadający dzieci do 6 roku życia (programy na kwotę 1.367,0 tys. zł).

W 2013 r. 23 Powiatowe Urzędy Pracy złożyły 24 wnioski o przesunięcie środków fakultatywnych i zwiększenie limitu środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej na kwotę **9.526,4 tys. zł**.

Łącznie na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2013 roku województwo mazowieckie otrzymało **389.914,9 tys. zł**.

13. OŚWIADCZENIA O ZAMIARZE POWIERZENIA PRACY KRÓTKOTERMINOWEJ⁴⁷

W 2013 r. zarejestrowano **130.959 oświadczeń** o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę – o 1.036 oświadczeń, tj. o **0,8% więcej** niż w poprzednim roku, z tego dla obywateli: Ukrainy 121.097 oświadczeń (92,5% ogółu zarejestrowanych oświadczeń), Mołdowi 5.362 (4,1%), Białorusi 2.972 (2,3%), Gruzji 857 (0,6%) oraz Rosji 671 oświadczeń (0,5%).

W 2013 r. najwięcej oświadczeń zgłoszono na zatrudnienie:

- 124.819 osób na okres 3 do 6 miesięcy, tj. 95,3% ogółu zarejestrowanych oświadczeń,
- 83.540 osób w rolnictwie, tj. 63,8%,
- 79.986 osób na umowę o dzieło, tj. 61,1%,
- 69.774 mężczyzn, tj. 53,3%,
- 56.427 pracowników w wieku 26-40 lat, tj. 43,1%.

Najwięcej oświadczeń zgłoszono na terenie powiatów: płońskiego – 33.779 oświadczeń, tj. 25,8% ogółu oświadczeń zarejestrowanych na Mazowszu w 2013 r. i grójeckiego – 25.976 oświadczeń, tj. 19,8% oraz w m. st. Warszawie – 32.728 oświadczeń, tj. 25,0%.

---

⁴⁷ Od lutego 2009 r. - WUP w Warszawie miesięcznie monitoruje przebieg rejestracji oświadczeń pracodawców o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę - na podstawie comiesięcznych meldunków nadsyłanych przez urzędy pracy z terenu województwa mazowieckiego (pismo Departamentu Migracji MPiPS z dnia 4 lutego 2009 r., znak: DMI II 4032-6/JD/09). Tabelaryczne zestawienie dotyczące monitoringu oświadczeń składanych przez pracodawców o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom przedstawiono w Załączniku Nr 98 i 99.

14. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ W ZAKRESIE OCHRONY ROSZCZEŃ PRACOWNICZYCH W RAZIE NIEWYPŁACALNOŚCI PRACODAWCY ZA ROK 2013

Od 1 stycznia 2012 r. zadania w zakresie ochrony roszczeń pracowniczych w związku z niewypłacalnością pracodawcy realizowane w oparciu o środki Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wykonuje marszałek województwa mazowieckiego przy pomocy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie.

Zadaniem statutowym WUP w Warszawie realizowanym przez Wydział Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych są zadania wynikające z ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy oraz wynikające z innych ustaw w przypadku ich finansowania ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Do podstawowych zadań w zakresie realizacji zadania statutowego należy:

- **wypłacanie świadczeń pracowniczych w związku z niewypłacalnością pracodawcy,**
- **dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń,**
- **udzielanie bezzwrotnej pomocy przedsiębiorcom na ochronę miejsc pracy,**
- **udzielanie nieoprocentowanej pożyczki dla przedsiębiorców przypadku wystąpienia powodzi.**

Wnioski indywidualne o wypłatę świadczeń z FGŚP z tytułu niezaspokojonych roszczeń pracowniczych jak i wykazy zbiorcze/uzupełniające są składane, w warunkach niewypłacalności pracodawcy w rozumieniu i na zasadach o których mowa w ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2006 r. Nr 158, poz. 1121 z późn. zm.), do właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy wojewódzkiego urzędu pracy.

W oparciu o art. 12a i 14a ustawy ze środków FGŚP realizowane są również dla pracowników wypłaty zaliczki na poczet niewypłaconych wynagrodzeń za pracę.

Na mocy szczególnych przepisów tj. ustawy z dnia 6 maja 2010 r. o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (Dz. U. z 2010 r. Nr 106, poz. 674), dokonujemy również wypłaty świadczeń do których uprawnienie powstało w okresie od 01.04.1999 r. do 30 września 2006 r.

Przedsiębiorca może również ubiegać się ze środków Funduszu o nieoprocentowaną pożyczkę w sytuacji braku środków na wypłatę wynagrodzeń za pracę w okolicznościach o których mowa w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2011 r. Nr 234, poz. 1385).

Przekazanie środków finansowych Funduszu na wypłatę świadczeń, a także wypłata świadczeń ze środków Funduszu powoduje z mocy prawa przejście na marszałka województwa działającego w imieniu dysponenta Funduszu, roszczenia wobec pracodawcy, likwidatora lub innej osoby zarządzającej majątkiem pracodawcy lub roszczenia do masy upadłości o zwrot wypłaconych świadczeń. W oparciu o art. 23 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych (.....) dysponent może określić warunki zwrotu należności, w szczególności rozłożyć na raty, odroczyć termin spłaty należności lub odstąpić w całości lub w części od dochodzenia zwrotu należności, umorzyć w całości lub w części należności.

Z dniem 21 listopada 2013 r. weszła w życie ustawa z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 1291). Przedsiębiorcy, u których przejściowo pogorszyły się warunki prowadzenia działalności gospodarczej,

mogą się ubiegać o bezzwrotną pomoc na ochronę miejsc pracy. Ustawa ma na celu wprowadzenie rozwiązań wspierających zatrudnienie bezpośrednią pomocą finansową na dopłaty do wynagrodzeń dla pracowników zagrożonych zwolnieniami przez przedsiębiorców. Przedsiębiorcy mogą skorzystać z instytucji przestoju ekonomicznego lub obniżyć pracownikom wymiar czasu pracy. Ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych przedsiębiorca otrzyma wówczas świadczenia tj. :

1. na częściowe zaspokojenie wynagrodzenia pracownika za czas przestoju ekonomicznego do wysokości 100% zasiłku, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia wraz z pochodnymi, zwiększonego o wysokość składek na ubezpieczenia społeczne należnych od pracownika,
2. na częściowe zrekompensowanie wynagrodzenia z tytułu obniżonego wymiaru czasu pracy do wysokości 100% zasiłku, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia wraz z pochodnymi, zwiększonego o wysokość składek na ubezpieczenia społeczne należnych od pracownika,
3. środki na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należnych od pracodawcy od przyznanych świadczeń.

Udzielona pomoc stanowi pomoc udzieloną na zasadach pomocy de minimis.

14.1. Realizacja zadań w zakresie wypłacania świadczeń pracowniczych w związku z niewypłacalnością pracodawcy

Zarejestrowano łącznie **1583** wniosków o wypłatę świadczeń pracowniczych ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w tym:

- **1453** wniosków indywidualnych o wypłatę świadczeń pracowniczych ze środków FGŚP z tytułu niezaspokojonych roszczeń pracowniczych;
- **130** wykazów zbiorczych i wykazów uzupełniających niezaspokojonych roszczeń pracowniczych w okresie poprzedzającym dzień niewypłacalności pracodawcy obejmujących **4 167osób**.

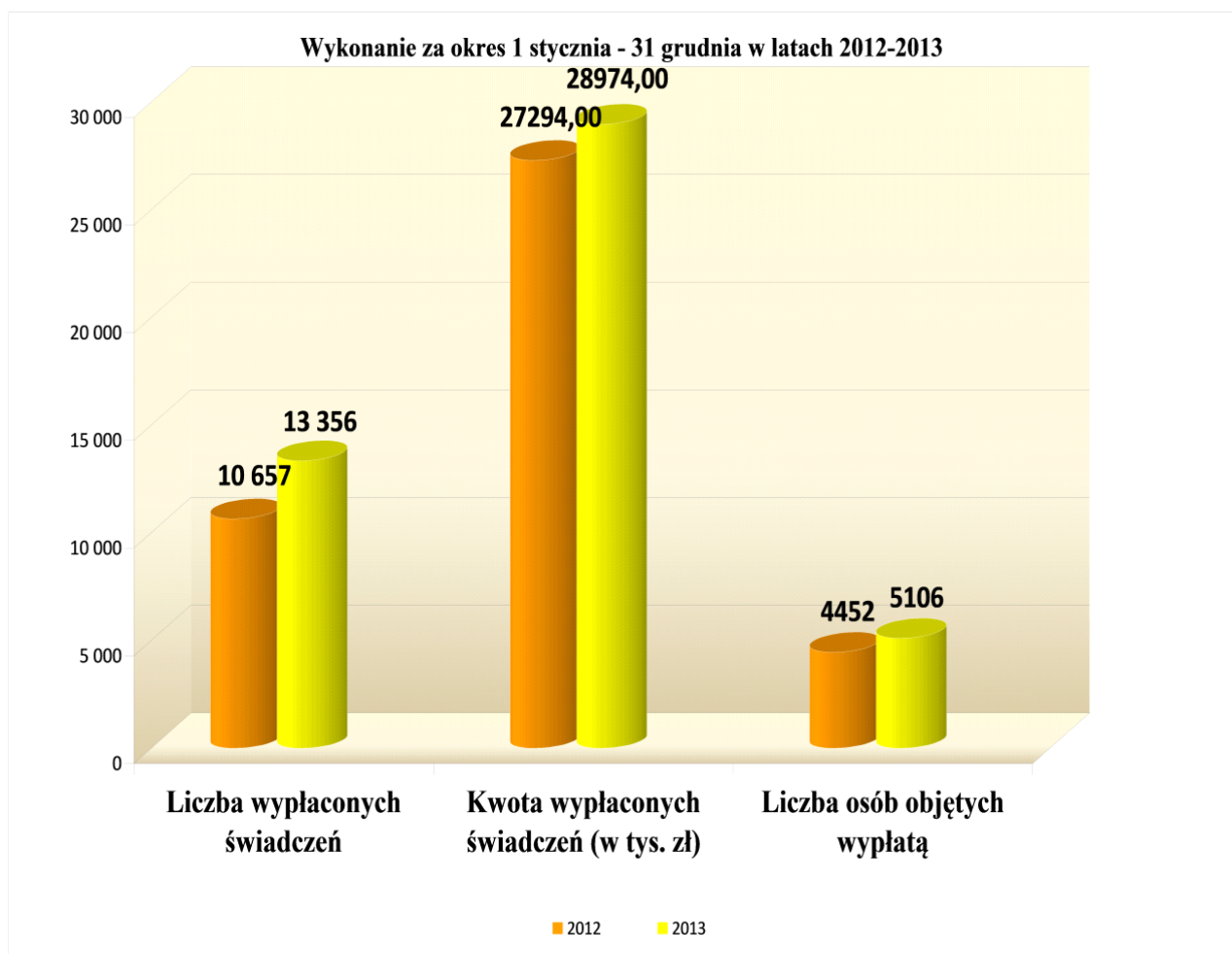
Z uwagi na złożone wnioski zostały wszczęte postępowania wyjaśniające w zakresie ustalenia daty niewypłacalności w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w stosunku do 348 przedsiębiorstw. Wymagało to blisko 2 088 pisemnych wystąpień do różnych instytucji tj. Sądów Rejonowych, Wydziałów Gospodarczych ds. upadłościowych, właściwych Urzędów Skarbowych, właściwych Oddziałów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Inspektoratów Państwowej Inspekcji Pracy, Komendy Policji (w szczególnych sytuacjach), pracodawców, Urzędów Miast i Gmin oraz komorników.

W wyniku tych czynności w stosunku do 5 777 osób zostały określone uprawnienia do wypłaty ze środków FGŚP, świadczeń pracowniczych niezaspokojonych przez przedsiębiorców.

W tym :

- zaspokojono ze środków FGŚP w związku z niewypłacalnością pracodawcy świadczenia dla 5 106 osób (dla 4 452 w roku 2012);
- odmową wypłaty zostały objęte świadczenia 312 osób;
- bez rozpoznania pozostawiono sprawy dotyczące 327 osób.

Ze środków FGŚP dokonano wypłaty 13 356 świadczeń na ogólną kwotę 28 974 174,14 (w 2012 roku 10 657 świadczeń na kwotę 27 294 062,54 zł).

Źródło: WUP w Warszawie

Główne świadczenia wypłacane ze środków Funduszu to wynagrodzenia za pracę za okres 3 miesięcy, odprawy z przyczyn ekonomicznych pracodawcy, odszkodowania za skrócony okres wypowiedzenia, ekwiwalenty za urlop wypoczynkowy należny za rok kalendarzowy w którym ustał stosunek pracy oraz składki na ubezpieczenia społeczne należne od pracodawców.

Rodzaje, liczba i kwota zaspokojonych świadczeń ze środków FGŚP w 2013 r.

p.	Wyszczególnienie		Liczba wypłaconych świadczeń w 2013 r.	Kwota wypłaconych świadczeń w 2013 r.
1	RAZEM		13 356	28 974 174,14
2	NALEŻNOŚCI GŁÓWNE	wynagrodzenia za pracę (art. 12 ust. 2 pkt. 1 ustawy*)	3 722	10 241 427,22
3		za czas niezawinionego przez pracownika przestoju, za czas niewykonywania pracy (zwolnienia od pracy) i za czas innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy (art. 12 ust. 2 pkt. 2 lit.a ustawy*)	143	62 381,55
4		składki na ubezpieczenia społeczne należne od pracodawców na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych (art. 12 ust. 2 pkt. 3 ustawy*)	3 933	2 173 634,61
5		dodatek wyrównawczy, o którym mowa w art. 230 i 231 Kodeksu pracy (art. 12 ust. 2 pkt. 2 lit. g ustawy*)	1	79,79
6		za czas niezdolności do pracy wskutek choroby, o którym mowa w art. 92 Kodeksu pracy (art. 12 ust. 2 pkt. 2 lit. b ustawy*)	575	456 409,00
7		za czas urlopu wypoczynkowego (art. 12 ust. 2 pkt. 2 lit. c ustawy*)	1 138	1 098 035,04
8	Ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy, o którym mowa w art.171§ 1 Kodeksu pracy, należny za rok kalendarzowy, w którym ustał stosunek pracy (art. 12 ust. 2 pkt. 2 lit. e ustawy*)		1 074	1 010 670,42
9	Odszkodowania, o którym mowa w art.36¹§1 Kodeksu pracy (art. 12 ust. 2 pkt. 2 lit f ustawy*)		727	3 956 898,98
10	Odprawa pieniężna przysługująca na podstawie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (art. 12 ust. 2 pkt. 2 lit. d ustawy*)		2 035	9 932 682,90
11	Wyплаты na podstawie ustawy z dnia 6 maja 2010 r. o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (Dz. U. Nr 106, poz. 674)		8	41 954,63

Wypłatą zostali objęci pracownicy lub byli pracownicy 180 firm (w tym: 90 pracodawców zatrudniających do 20 osób; 72 pracodawców zatrudniających od 21-100 osób;18 pracodawców zatrudniających powyżej 100 osób). Najwięcej firm niewypłacalnych, których pracownicy skorzystali z FGŚP, to firmy których siedziba mieściła się w Warszawie. Stanowiły one blisko 71% ogółu tych firm.

**Realizacja wypłat w okresie 1.01.2013 r. do 31.12.2013 w związku z niewypłacalnością
pracodawcy w podziale na powiaty**

Powiat	Ilość firm
ciechanowski	1
garwoliński	1
gostyniński	2
grodziski	3
makowski	1
miński	2
nowodworski	1
ostrolęcki	2
ostrowski	1
piaseczyński	3
Płock	11
płocki	2
płoński	1
pruszkowski	6
Radom	2
sochaczewski	2
sokołowski	1
Warszawa	128
warszawski zach.	4
wołomiński	4
wyszkowski	2

Źródło: WUP w Warszawie

Na Mazowszu zdecydowaną grupę niewypłacalnych pracodawców, których pracownikom zaspokojono roszczenia pracownicze z FGŚP, stanowiły firmy które prowadziły działalność gospodarczą w zakresie budownictwa i handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy samochodów jak również przetwórstwa przemysłowego. Odpowiednio stanowiły one w ogólnej liczbie przedsiębiorców 25,56%, 24,44 % i 15,56 %.

Liczba firm na Mazowszu w 1.01.2013 r. do 31.12.2013 których pracownicy otrzymali świadczenia pracownicze ze środków FGŚP wg. PKD

Sekcja PKD	Ilość firm
c - przetwórstwo przemysłowe	28
d - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1
f - budownictwo	46
g - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	44
h - transport i gospodarka magazynowa	13
i - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	5
j - informacja i komunikacja	10
k - działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5
l - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3
m - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	12
n - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	8
p - edukacja	1
q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2
r - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1
s - pozostała działalność usługowa	1

Źródło: WUP w Warszawie

Postępowaniem wyjaśniającym w zakresie ustalenia daty oraz rodzaju niewypłacalności w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2006 r. Nr 158, poz. 1121 z późn. zm.) było objętych ogółem 348 przedsiębiorców, których siedziba mieści się na terenie województwa mazowieckiego. W toku postępowania w stosunku do 127 pracodawców stwierdzono brak przesłanek do określenia niewypłacalności pracodawcy.

W związku ze złożonymi wnioskami i wykazami zbiorczymi/ uzupełniającymi zostało wydanych łącznie 1547 stanowisk kończących sprawę. WUP w Warszawie jako płatnik zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i prawnych, odprowadził ze środków FGŚP zaliczkę na podatek dochodowy w stosunku do 1081 świadczeniobiorców.

W toku prowadzonych spraw w których stroną jest FGŚP:

- sporządzono 1788 opinii prawnych;
- sporządzono 49 odpowiedzi na pozew;
- toczy się 130 postępowań sądowych w sądach właściwych z zakresu prawa pracy w których reprezentowany jest FGŚP;
- wyznaczono 116 terminów rozpraw sądowych w sądach właściwych z zakresu prawa pracy w których reprezentowany jest FGŚP.

14.2. Realizacja zadań związanych z ochroną miejsc pracy

W okresie funkcjonowania ustawy tj. od 21.11.2013 do 31.12.2013 zostało złożonych 8 wniosków przedsiębiorców o przyznanie świadczeń na dofinansowanie do wynagrodzeń w związku z obniżeniem wymiaru czasu pracy i przestojem ekonomicznym na łączną liczbę 122 pracowników. W tym okresie skierowano do MPIPS dwa wnioski Marszałka Województwa Mazowieckiego o przyznanie limitu na wypłatę świadczeń oraz zawarto dwie umowy z przedsiębiorcami na łączną kwotę 53 129,76 zł.

14.3. Realizacja zadań w zakresie dochodzenia zwrotu wypłaconych świadczeń

Windykacja należności Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych jest zdeterminowana samym charakterem i sposobem powstania tych należności. Celem powstania Funduszu i sensem jego funkcjonowania jest zaspokajanie należności pracowniczych. Czynności windykacyjne dokonuje się w stosunku do należności powstałych w wyniku wypłat świadczeń dokonanych za pracodawców niewypłacalnych w rozumieniu ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (D.U. Nr 158, poz. 1121 z późn. zm.). Przepisy powyższej ustawy stanowią, że przez niewypłacalność należy rozumieć m.in. ogłoszenie upadłości, oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub faktyczne zaprzestanie działalności gospodarczej. Świadczy o tym posiadanie z reguły dużego zadłużenia, w tym wobec własnych pracowników. Ciężar zaspokajania należności pracowniczych przejmuję w takiej sytuacji Fundusz niezależnie od tego, czy będzie w stanie jakkolwiek część z wypłaconych środków odzyskać. W związku z przytoczonymi powyżej przyczynami planowanie kwot zwrotów z tytułu wypłaconych świadczeń jest bardzo trudne i obciążone wysokim stopniem ryzyka. Natomiast proces dochodzenia zwrotu wypłaconych świadczeń wymaga dużego nakładu pracy.

Plan windykacyjny na rok 2013 obejmował kwotę **5.000 000,00** zł. Pomimo w/w uwarunkowań Wydział zrealizował plan i na dzień 31.12.2013r. kwota odzyskanych świadczeń wyniosła: 6.593.411,04 zł. (w tym 6.059.090,69 zł. należność główna i 534.302,35 zł. odsetki).

Według prowadzonej ewidencji na dzień 31.12.2013r. było wykazanych 1476 dłużników FGŚP (średnio na osobę zatrudnioną w zespole przypada 211 dłużników) w stosunku do których są prowadzone postępowania sądowe i egzekucyjne.

W toku prowadzonych spraw w których stroną jest FGŚP związanych z wykonaniem dochodzeniem zwrotu należności:

- wystosowano 736 wezwań do zapłaty;
- w 307 sprawach dokonano osobistego przeglądu akt w Sądzie Gospodarczym;
- Sporządzono 326 pozwów w postępowaniu cywilnym;

- skierowano 421 wniosków o wszczęcie egzekucji komorniczej;
- zostało wyznaczonych 97 terminów sądowych w sprawach cywilnych;
- dokonano 193 zgłoszeń wierzytelności w postępowaniu upadłościowym;
- sporządzono 177 opinii prawnych.

Ponadto w roku 2013 skierowano do MPiPS **19** wniosków o rozłożenie należności na raty oraz **98** wniosków o umorzenie należności na łączną kwotę 24.032.763,90 zł. Decyzją MPiPS dokonano **71** umorzeń na łączną kwotę: 19.062.449,25 zł.

W związku ze specyfiką pracy i koniecznością bezpośredniego kontaktu z wnioskodawcami indywidualnymi, osobami zarządzającymi majątkiem niewypłacalnego pracodawcy tj. syndykami, członkami zarządu nadzorcami sądowymi oraz dłużnikami w ramach Wydziału funkcjonuje punkt informacyjny i obsługi bezpośredniej interesanta. W 2013 roku bezpośrednio obsłużono ponad 1026 interesantów (w ubiegłym roku 200 interesantów), którym udzielono wszelkiej pomocy przy wypełnianiu wniosków oraz udzielono kompleksowej informacji w zakresie wypłaty świadczeń. Na bieżąco udzielano również informacji o możliwości spłaty zadłużenia przez dłużników FGŚP. Punkt informacyjny i obsługi interesantów jest obsługiwany przez wykwalifikowaną kadrę pracowniczą z wieloletnim stażem pracy i doświadczeniem nabytym w trakcie wieloletniej pracy w FGŚP.

Realizowane zadania w zakresie wypłaty świadczeń pracowniczych jak również ich dochodzenie zwrotu wymaga od zatrudnionej kadry uczestnictwa w specjalistycznych szkoleniach oraz ustawicznego samokształcenia. Uczestniczenie w poszczególnych modułach szkoleniowych odbywa się w ramach środków z FGŚP objętych limitem przyznanym przez Dysponenta FGŚP Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

PODSUMOWANIE

Przedstawione w niniejszym opracowaniu informacje dotyczące rynku pracy województwa mazowieckiego, zestawienia tabelaryczne przedstawiające w układzie obszarów i powiatów dane dotyczące ludności, podmiotów gospodarczych, zmiany poziomu bezrobocia rejestrowanego, stopy bezrobocia oraz struktury bezrobotnych według istotnych cech społeczno-demograficznych, umożliwiają określić charakterystyczne cechy bezrobocia, pozytywne oraz niekorzystne zjawiska na mazowieckim rynku pracy.

Wskaźniki statystyczne dotyczące całego województwa wyróżniają Mazowsze jako region najbogatszy oraz najmniej zagrożony bezrobociem. Na taki obraz regionu decydujący wpływ ma m. st. Warszawa, która w znacznym stopniu zniekształca („zaciemnia”) problemy pozostałych lokalnych rynków pracy województwa.

Na koniec 2013 r. w Warszawie funkcjonowało 51,2% ogółu podmiotów gospodarczych funkcjonujących w województwie, 44,6% osób fizycznych prowadziło działalność gospodarczą oraz działało 80,5% spółek z udziałem kapitału zagranicznego, zarejestrowanych było 19,4% ogółu bezrobotnych na Mazowszu.

W 2013 r. na Mazowszu odnotowano **wzrost bezrobocia o 4,1%** w stosunku do roku poprzedniego (w 2012 r. wzrost o 10,2%, w 2011 r. wzrost o 3,5%, 2010 r. wzrost o 6,2%, 2009 r. wzrost o 26,1%, w 2008 r. spadek o 19,1%) oraz **wzrost stopy bezrobocia w skali roku o 0,2 punktu procentowego** (w 2012 r. wzrost o 0,9 punktu procentowego, w 2011 r. wzrost o 0,2 punktu procentowego, 2010 r. wzrost o 0,4 punktu procentowego, w 2009 r. wzrost o 1,7 punktu procentowego, w 2008 r. spadek o 1,7 punktu procentowego).

W stosunku do grudnia roku poprzedniego odnotowano **wzrost o 3,7%** liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON. W porównaniu do 2012 r. odnotowano **spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw o 0,3%**. W największym stopniu **obniżyło się** zatrudnienie w budownictwie (8,7%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 7,3%).

Istotne cechy charakteryzujące rynek pracy województwa mazowieckiego w 2013 r.

- **najwyższa w Polsce liczba zarejestrowanych bezrobotnych – 283.196 osób** – przy wzroście liczby bezrobotnych w stosunku do końca 2012 r. o 11.269 osób - o 4,1% (w kraju wzrost o 1,0%),
- **jedna z najniższych w kraju stopa bezrobocia wynosząca 11,0%** (za województwem wielkopolskim – 9,6%) - przy średniej dla kraju 13,4%. W porównaniu do poprzedniego roku stopa bezrobocia w województwie **wzrosła** o 0,2 punktu procentowego.
- **duże zróżnicowanie lokalnych rynków pracy**, szczególnie pod względem:
  - **liczby bezrobotnych** - spośród 283.196 osób pozostających w rejestrach mazowieckich urzędów pracy w końcu 2013 r., największą liczbą bezrobotnych wyróżniały się głównie miasta: m. st. Warszawa (54.842 osoby), Radom (21.129 osób) oraz powiat radomski (16.983 osoby). Najmniejszą liczbę odnotowano w powiatach: łosickim (1.907 osób), białobrzeskim (2.111 osób) oraz grodziskim (2.505 osób).
  - **natężenia bezrobocia** – stopa bezrobocia kształtowała się **od 4,8%** w m.st. Warszawa **do 38,9%** w powiecie szydlowieckim, przy czym stopę bezrobocia przewyższającą średnią dla Polski odnotowano w 27 powiatach województwa, z czego w 26 powiatach osiągnęła wartość powyżej 15,0% i więcej.

➤ **dominacja bezrobotnych:**

- nie posiadających prawa do zasiłku – **86,2%** ogółu bezrobotnych w województwie (244.237 bezrobotnych),
- poprzednio pracujących – **79,8%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w województwie (225.915 osób),
- zamieszkałych w mieście – **56,8%** ogółu bezrobotnych w województwie (160.738 osób),
- długotrwale bezrobotni – **55,4%** ogółu bezrobotnych w województwie (156.925 osób),
- mężczyzn – **52,8%** ogółu bezrobotnych w województwie (149.396 osób),
- bez wykształcenia średniego – **52,3%** ogółu bezrobotnych w województwie (148.081 osób).

W odniesieniu do 2012 r. wystąpił:

➤ **wzrost liczby bezrobotnych:**

– po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	o 54,1% (o 46 osób),
– zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy	o 28,3% (o 3.676 osób),
– cudzoziemców	o 19,1% (o 183 osoby),
– którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	o 17,0% (o 728 osób),
– samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	o 13,6% (o 2.477 osób),
– długotrwale bezrobotnych	o 10,9% (o 15.484 osoby),
– kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	o 10,3% (o 2.503 osoby),
– powyżej 50 roku życia	o 9,8% (o 6.525 osób),
– bez prawa do zasiłku	o 7,7% (o 17.455 osób),
– bez kwalifikacji zawodowych	o 6,7% (o 5.885 osób),
– niepełnosprawnych	o 5,7% (o 569 osób),
– mężczyzn	o 5,3% (o 7.492 osoby),
– poprzednio pracujących	o 4,6% (o 9.941 osób),
– zamieszkałych na wsi	o 3,2% (o 3.789 osób),
– bez wykształcenia średniego	o 3,1% (o 4.475 osób),
– bez doświadczenia zawodowego	o 3,0% (o 2.176 osób),
– kobiet	o 2,9% (o 3.777 osób),
– dotychczas niepracujących	o 2,4% (o 1.328 osób),
–	

➤ **spadek liczby bezrobotnych:**

– z prawem do zasiłku	o 13,7% (o 6.186 osób),
– którzy, ukończyli szkołę wyższą do 25 roku życia	o 3,9% (o 128 osób),
– w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	o 2,9% (o 418 osób),
– do 25 roku życia	o 2,4% (o 1.169 osób).

➤ **wzrost udziału bezrobotnych:**

– długotrwale bezrobotnych	o 3,4 punktu procentowego do 55,4% ogółu bezrobotnych,
– bez prawa do zasiłku	o 2,8 punktu procentowego do 86,2% ogółu bezrobotnych,
– powyżej 50 roku życia	o 1,3 punktu procentowego do 25,8% ogółu bezrobotnych,

- zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy o 1,1 punktu procentowego do 5,9% ogółu bezrobotnych,
- bez kwalifikacji zawodowych o 0,8 punktu procentowego do 33,2% ogółu bezrobotnych,
- samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia o 0,6 punktu procentowego do 7,3% ogółu bezrobotnych,
- mężczyźni o 0,6 punktu procentowego do 52,8% ogółu bezrobotnych,
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka o 0,5 punktu procentowego do 9,4% ogółu bezrobotnych,
- poprzednio pracujących o 0,4 punktu procentowego do 79,8% ogółu bezrobotnych,
- osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia o 0,2 punktu procentowego do 1,8% ogółu bezrobotnych,
- niepełnosprawni o 0,1 punktu procentowego do 3,8% ogółu bezrobotnych,
- cudzoziemcy o 0,1 punktu procentowego do 0,4% ogółu bezrobotnych.
- **spadek udziału bezrobotnych:**
  - z prawem do zasiłku o 2,8 punktu procentowego do 113,8% ogółu bezrobotnych,
  - do 25 roku życia o 1,1 punktu procentowego do 17,1% ogółu bezrobotnych,
  - kobiet o 0,6 punktu procentowego do 47,2% ogółu bezrobotnych,
  - bez wykształcenia średniego o 0,5 punktu procentowego do 52,3% ogółu bezrobotnych,
  - zamieszkałych na wsi o 0,4 punktu procentowego do 43,2% ogółu bezrobotnych,
  - dotychczas nie pracujących o 0,4 punktu procentowego do 20,2% ogółu bezrobotnych,
  - osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki o 0,3 punktu procentowego do 4,9% ogółu bezrobotnych,
  - bez doświadczenia zawodowego o 0,2 punktu procentowego do 26,1% ogółu bezrobotnych,
  - które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia o 0,1 punktu procentowego do 1,1% ogółu bezrobotnych.
- **wzrost o 21,2% liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłaszanych do urzędów pracy.** W województwie pozyskano ogółem 97.372 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, z tego 61.821 miejsc pracy niesubsydiowanej oraz 35.551 miejsc pracy subsydiowanej ,
- **wyższy o 32,4% limit wydatków Funduszu Pracy** dla województwa na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Łączny rozdysponowany limit środków Funduszu Pracy – zbilansowany na podstawie decyzji finansowych przekazanych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej - w 2013 r. wyniósł **362.713,1 tys. zł** (w 2012 r. – **273.909,8 tys. zł**),
- **wzrost o 17,8% liczby bezrobotnych rozpoczynających usługi lub instrumenty rynku pracy finansowane z limitowanych wydatków Funduszu Pracy.** W 2013 r. programy lub działania aktywizujące rozpoczęło 50.077 bezrobotnych (w 2012 r. – 42.525 bezrobotnych),

- **szacunkowa efektywność** (w roku kalendarzowym), uwzględniająca liczbę bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po zakończeniu programu finansowanego ze środków Funduszu Pracy, ukształtowała się na poziomie:
- **71,3%** - dla prac interwencyjnych,
  - **56,9%** - dla staży u pracodawców,
  - **51,9%** - dla robót publicznych,
  - **47,9%** - dla szkoleń,
  - **9,8%** - dla prac społecznie użytecznych.

*Opracowano w Zespole ds. Statystyk Rynku Pracy
Wydział Regionalnej Polityki Rynku Pracy
Warszawa, maj 2014 r.*